

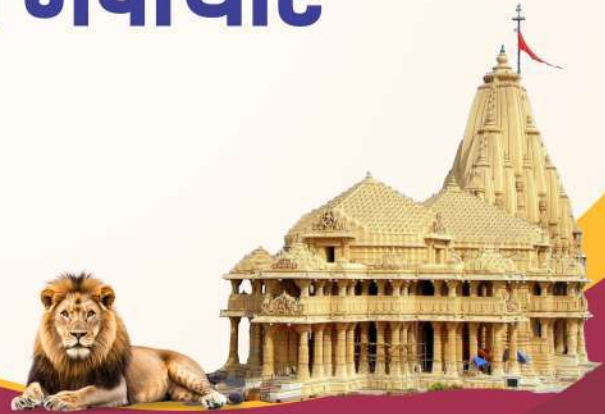
ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર પ્રેરિત
જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ગીર સોમનાથ
આયોજિત

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ૨૦૨૦ અંતર્ગત રાજ્ય કક્ષાનો
10th અંજયુકેશનલ ઇનોવેશન
ફેસ્ટીવલ ૨૦૨૫ **આરં** 18 થી **આરં** 20 2025

પાથોર્ય

શિક્ષણમાં નવાચાર

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ગીર સોમનાથ

બંદર રોડ - વેરાવળ, જિ. ગીર સોમનાથ

ફોન : ૦૨૮૭૬ - ૨૯૬૩૫૦ • E-mail: dietgirsomnath@gmail.com

ઝોન ઇનોવેશનની તસ્વીહી અલક

સૌરાષ્ટ્ર ઝોન - 2

સૌરાષ્ટ્ર ઝોન - 1

ઉત્તર ઝોન

મધ્ય ઝોન

દક્ષિણ ઝોન

પ્રેરણા

શ્રી પી.કે.ત્રિવેદી

નિયામકશ્રી (જી.સી.ઈ.આર.ટી- ગાંધીનગર)

શ્રી એસ.જે.ડુમરાળીયા

સચિવશ્રી (જી.સી.ઈ.આર.ટી- ગાંધીનગર)

માર્ગદર્શક

ડૉ.દેવદત્તભાઈ પંડ્યા, રીડરશ્રી, તાલીમ શાખા - જી.સી.ઈ.આર.ટી - ગાંધીનગર
શ્રી વૈશાલીબેન યાવડા, કન્વીનર, ઇનોવેશન સેલ- જી.સી.ઈ.આર.ટી- ગાંધીનગર

શ્રી વી.એમ.પંપાણિયા, પ્રાચાર્યશ્રી (ડાયટ - ગીર સોમનાથ)

કન્વીનર

ડૉ.એમ.વાય.વ્યાસ

વ્યાખ્યાતા, આઈ.એફ.આઈ.સી શાખા (ડાયટ-જૂનાગઢ)

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ઝોન કક્ષાના સંકલન કર્તા

શ્રી જે.કે.દેસાઈ

સિનિયર વ્યાખ્યાતા

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ડાયટ અમદાવાદ - શહેર

શ્રી વિપુલભાઈ વાજા

વ્યાખ્યાતા

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ડાયટ - ભાવનગર

ડૉ.માલદે ચેતરીયા

વ્યાખ્યાતા

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ડાયટ- દેવભૂમિ દ્વારકા

શ્રી પંકજભાઈ પટેલ

વ્યાખ્યાતા

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ડાયટ - વલસાડ

શ્રી બી.એમ.સોલંકી

વ્યાખ્યાતા

(જિલ્લા ઇનોવેશન કો.ઓર્ડિનેટર)

ડાયટ - છોટા ઉદેપુર

લેખન-સંપાદન-ડિઝાઇનિંગ

શ્રી નિતિનભાઈ મોરી

શ્રી ઘાંટવડ કુમાર પ્રાથમિક શાળા

તા.કોડીનાર, જિ.ગીર સોમનાથ

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ૨૦૨૦ અંતર્ગત રાજ્ય કક્ષાનો દસમો એજ્યુકેશન ઇનોવેશન ફેસ્ટિવલ ૨૦૨૪-૨૫
જિલ્લા કક્ષાએ સંકલનકર્તા અને મૂલ્યાંકન સમિતિના સભ્યો

૧. વી.એમ.પંપાણીયા, પ્રાચાર્ય (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ગીર સોમનાથ (9099050853)		૧૮. મુકેશભાઈ નારજીભાઈ ડામોર,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ દાહોદ (9909830711)	
૨. ડૉ.મીરા વાય.વ્યાસ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ જુનાગઢ (7069008445)		૧૯. અનિલભાઈ બી. પટેલ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ વઘઈ- ડાંગ (9427462812)	
૩. ડૉ. યુ .ડી .મહેતા, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ પોરબંદર (9879149095)		૨૦. કૈલાશ પટેલ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ અમદાવાદ - ગ્રામ્ય (9925452909)	
૪. ડૉ.કોમલ પંડયા, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ સુરેન્દ્રનગર (9924867008)		૨૧. ડૉ.માલદે આર.ચેતરિયા, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ દેવભૂમી દ્વારકા (9825455635)	
૫. ડૉ. ઝંખના ડી ભટ્ટી, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ મોરબી (9879167787)		૨૨.વાઝા વિપુલ બાબુભાઈ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ભાવનગર (8264014031)	
૬. સતીશ તિવારી, સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ આણંદ (9558544773)		૨૩.રમેશ ઘોરેયા,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ વડોદરા (9428464301)	
૭. ડૉ. ઓમેગા પાંડવ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ સંતરામપુર (8511818418)		૨૪.ડૉ. માર્કેડકુમાર આર.માવાણી, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ભરૂચ (9427373881)	
૮. સીમા રામાશ્રય યાદવ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ મહેસાણા (7043915688)		૨૫.રાજેશભાઈ જી.ચૌધરી, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ તાપી (9427812938)	
૯. ડૉ. નિશાત એ. બાબી, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ રાજકોટ (9428268674)		૨૬.ચૌહાણ ઉમેશકુમાર ઈશ્વરભાઈ,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ પંચમહાલ (9429089232)	
૧૦. ગોવિંદભાઈ પોંકિયા,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ જામનગર (9824348522)		૨૭.ડૉ.પિનલબેન ડી. ગોરડીયા,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ પાટણ (9510133423)	
૧૧.ચૌહાણ દીપકભાઈ એમ,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ બોટાદ (9427394200)		૨૮.મંજુલાબેન એમ ચૌધરી,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ રાજપીપળા - પાટણ (75738680523)	
૧૨.ભોયા ગોવિંદભાઈ એમ,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ નવસારી (9879582744)		૨૯. શ્રી જે. કે. દેસાઈ,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ અમદાવાદ શહેર (9998472594)	
૧૩.ચૌધરી દિપીકાબેન જી,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ સુરત (9879665394)		૩૦.ડેર ભરતભાઈ બહાદુરભાઈ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ અમરેલી (9909231119)	
૧૪.પટેલ મહેન્દ્રકુમાર આર,પ્રાચાર્ય (ડી.આઈ.સી) ડાયટ વલસાડ (7567865469)		૩૧.બી.એમ.સોલંકી, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ છોટા ઉચ્છેડપુર (9662349922)	
૧૫.ડૉ.વર્ષા એ.પ્રજાપતિ,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ બનાસકાંઠા (9909014393)		૩૨.સુરેશભાઈ એ ડોડિયા ,સિ.વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ગાંધીનગર (9426896171)	
૧૬.અગ્રવાલ ભરતકુમાર કે,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ઇસર - સાબરકાંઠા (8264014031)		૩૩.રોઝલીન એચ સુવેરા, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ અરવલ્લી (9726264151)	
૧૭.ડૉ.બિન્દુબેન આર.પટેલ,વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ ભુજ - કચ્છ (9909538601)		૩૪.શેખ મહંમદઝાહિદ એ, વ્યાખ્યાતા (ડી.આઈ.સી) ડાયટ કઠલાલ - ખેડા (9426883451)	

શ્રી પી.કે.ત્રિવેદી

શુભેચ્છા સંદેશ

શિક્ષકો એ સમાજજીવનમાં સંસ્કારોના શિલ્પી છે. વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં એક સાચા રાહબર અને માર્ગદર્શક બની તેમના ઉન્નતિના માર્ગમાં પથદર્શક બને છે. શિક્ષણ માત્ર શાળા કે કોલેજ સુધી મર્યાદિત નથી. તે જીવનમાં દરેક કદમ પર નિર્ણય લેવામાં મહત્વનું યોગદાન આપે છે. શિક્ષકોનું કાર્ય માત્ર અભ્યાસક્રમ ચલાવવો કે પૂરો કરવો એટલું નથી. તેઓ વિદ્યાર્થીના જીવનમાં સંસ્કાર અને નૈતિક મૂલ્યોના બીજ રોપવાનું કાર્ય પણ કરી રહ્યા છે. જે વિદ્યાર્થીઓને ભવિષ્યના જીવનમાં સંઘર્ષ અને સફળતાના રસ્તા પર આગળ ધપવા માટે શક્તિ આપે છે. સંસ્કૃતમાં શિક્ષકને આચાર્ય કહેવામાં આવે છે. આચાર્યનો અર્થ અચિનોતી અર્થાત્ અચિરતિ આચારં કારયતિ। જે બધા વિષયોનું અધ્યયન કરે છે, જાતે આચરણ કરે છે અને બીજા પાસે આચરણ કરાવે છે. શિક્ષક નિત્ય અધ્યયનશીલ હોય અને રોજ નવું શીખવા માટે તત્પર હોય છે. શૈક્ષણિક કાર્યમાં નવા વિચારોની અમલવારી એટલે જ નવાચાર. આવા નવીનતમ ઉપયોગી વિચારોનું પ્રદર્શન એટલે એજ્યુકેશનલ ઇનોવેશન ફેસ્ટિવલ.

ગુજરાત રાજ્યની સરકારી પ્રા.શાળાઓ અને માધ્યમિક શાળાઓમાં કામ કરતા પ્રયોગશીલ શિક્ષકોના શૈક્ષણિક નવતર પ્રયોગોને શેરિંગ કરવા માટેનું ઉમદા પ્લેટફોર્મ આપવાનું કાર્ય GCERT દ્વારા થઈ રહ્યું છે. જિલ્લા કક્ષાથી લઈને ઝોન કક્ષા તેમજ રાજ્ય કક્ષા સુધી પહોંચનાર અને ભાગ લેનાર તમામ ઇનોવેટિવ શિક્ષકોના નવતર પ્રયોગો નિહાળવાનો રાજ્યના તમામ શિક્ષકોને અવસર મળ્યો છે. આજે આ તમામ શિક્ષકોના નવતર પ્રયોગોને સંકલિત કરતું દસ્તાવેજીકરણ પુસ્તકના સ્વરૂપમાં થયું છે એ માટે ખુબજ ખુશી વ્યક્ત કરું છું. રાજ્યની શાળાઓમાં વર્ગખંડમાં કામ કરતા પ્રયોગશીલ શિક્ષકોને પોતાના અધ્યયન કાર્યમાં આ પુસ્તકના નવતર પ્રયાસો ઉપયોગી બનશે.

રાજ્યભરના ઇનોવેટિવ શિક્ષકોના ઇનોવેશનને પ્રોત્સાહિત કરવા તા.૧૮/૩/૨૦૨૫ થી ૨૦/૩/૨૦૨૫ દરમિયાન રાજ્યકક્ષાના ૧૦ માં એજ્યુકેશનલ ઇનોવેશન ફેસ્ટિવલનું આયોજન જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવન ગીર સોમનાથ દ્વારા થવા જઈ રહ્યું છે. ઝોન કક્ષાએ પ્રાથમિક વિભાગમાં પસંદ થયેલ છ ઇનોવેશન અને માધ્યમિક વિભાગના બે ઇનોવેશન રાજ્ય કક્ષાએ પ્રદર્શનમાં ભાગ લેશે. GCERT પ્રેરિત રાજ્યકક્ષાના એજ્યુકેશન ઇનોવેશન ફેસ્ટિવલના સફળતા પૂર્વકના આયોજન માટે શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું.....

પી.કે.ત્રિવેદી

નિયામક

GCERT ગાંધીનગર

શ્રી એસ.જે.ડુમરાળીયા

શુભેચ્છા સંદેશ

શિક્ષણનું ધ્યેય માનવ વ્યક્તિત્વના સર્વાંગી વિકાસનું છે. તેની શક્તિઓને ખીલવવામાં સહાયક બનવાનું છે. તેને સુસભ્ય નાગરિક બનાવવાનું છે. શાળા વ્યવસ્થાના બધા સોપાનોમાં અભ્યાસક્રમ અને અધ્યયનશાસ્ત્ર સુધારણાનો મુખ્ય હેતુ શિક્ષણ પ્રણાલીની વધુ અસરકારક સમજ અને કેવી રીતે શીખવું તે શીખવવાની દિશા તરફ લઈ જવાનો છે. શિક્ષણનો મુખ્ય ધ્યેય માત્ર બોધાત્મક વિકાસ જ નહીં પણ ચારિત્ર્યનું નિર્માણ કરવાનો છે. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં કેન્દ્ર સ્થાને બાળક છે.

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 2020ની અમલવારીના ભાગ રૂપે શિક્ષક પોતાના અધ્યયન અધ્યાપનકાર્યમાં નવીન પેડાગોજીનો ઉપયોગ કરતો થાય એ અપેક્ષિત છે. શિક્ષણના બે પક્ષ છે એક કૌશલ્યનો વિકાસ અને બીજો વ્યક્તિત્વનો વિકાસ. કૌશલ્યના વિકાસમાં તો કોઈ પણ પ્રશિક્ષિત અને પ્રતિભાશાળી શિક્ષક અધ્યાપક સફળ થઈ શકે છે. પરંતુ બીજો પક્ષ અધરો છે. જેમાં વિદ્યાર્થીને સદગુણી અને સુ-સંસ્કારી બનાવવાનો છે. વિદ્યાર્થીઓમાં શાલીનતા, સહનશીલતા, જવાબદારી, બહાદુરી, ઇમાનદારી અને સમજદારી જેવી સતવૃત્તિઓને વિકસિત કરવી જરૂરી છે. જે શિક્ષક આ કરી શકે છે તે સમગ્ર સમાજને પોતાનો ઋણી બનાવે છે. શિક્ષક નિત્ય અધ્યયનશીલ રહી પોતાના જ્ઞાનમાં સતત વધારો કરે છે. વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના ઉપભોગતા નહિ પણ સર્જક બનાવે છે. રાજ્યમાં આવા શિક્ષકો પોતાના અધ્યયન કાર્યમાં વધુ ઊંડાણમાં જઈને સત્તત પ્રયોગશીલ રહી પોતાના વિદ્યાર્થીઓને કેન્દ્રમાં રાખી શૈક્ષણિક નવતર પ્રયાસો કરતાજ રહે છે.

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ 2020 ની ભલામણો મુજબ વર્ગકાર્યમાં નવતર પ્રયોગો દ્વારા વધુ અસરકારકતા લાવવા માટે ઉમદા પ્રયાસો કરનાર જિલ્લા કક્ષા અને ઝોન કક્ષાએથી પસંદ થયેલા તેમજ ભાગ લીધેલ તમામ ઇનોવેટર્સ શિક્ષકોને અભિનંદન. આપના ઉમદા પ્રયાસો શાળાકીય શૈક્ષણિક ગુણવત્તા સુધારવા માટે ચોક્કસ ઉપયોગી બનશે.

GCERT રાજ્યકક્ષાના એજ્યુકેશન ઈનોવેશન ફેસ્ટિવલ દ્વારા આવા શિક્ષકોને પ્રોત્સાહિત કરી એમના ઉમદા પ્રયાસોને તમામ શિક્ષકો સુધી પહોંચાડવાનું કાર્ય કરે છે. રાજ્યકક્ષાના 10 માં એજ્યુકેશન ઈનોવેશન ફેસ્ટિવલના સફળતાપૂર્વક આયોજન માટે જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવન ગીર સોમનાથને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું. શિક્ષક વિદ્યાર્થી પરાયણ બને, વિદ્યાર્થી શિક્ષક પરાયણ બને, બંને જ્ઞાનપરાયણ બને, અને બંનેનું જ્ઞાન સેવા પરાયણ બને એજ અભ્યર્થના.. સાથે બાળ દેવો ભવ :

એસ. જે. ડુમરાળીયા

સચિવ

GCERT ગાંધીનગર

વી.એમ.પંપાણિયા

પ્રસ્તાવના

તૈત્તિરીય ઉપનિષદમાં માતૃદેવોભવ, પિતૃદેવોભવની સાથે આચાર્ય દેવો ભવ કહીને ગુરુનું મહત્વ માતા-પિતાની સમાન ગણાવ્યું છે. એટલું જ નહીં અનેક જગ્યાએ ગુરુ સાક્ષાત પરબ્રહ્મ કહી તેની સર્વોપરિતાનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. શિક્ષક એ છે જે વિદ્યાર્થીમાંથી વિદ્યારૂપી વીજળી પસાર કરે છે, એ વિચારવાનું શીખવે છે, વિદ્યાર્થીની વર્તણૂકને ઘડે છે, શિસ્ત કોને કહેવાય તેનું જ્ઞાન આપે છે. એક માતા સો શિક્ષકની ગરજ સારે છે. પરંતુ, સો શિક્ષક હજારો વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીના ઘડતરનો પાયો નાખી શકે છે. ખરો શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને વાંચી શકે છે, સમજી શકે છે. તેમની મુંઝવણને આસાનીથી દૂર કરી શકે છે. તે વિદ્યાર્થીઓને માટે પોતાની રાતની ઊંઘ ગુમાવીને કામ કરી શકે છે. વિદ્યાના હિતમાં વિચારી શકે છે. વિદ્યાર્થીઓને શ્રેષ્ઠ મળે તે માટે જાગરણ કરી સતત મથતો રહે. શિક્ષક તો આંગળી ચીંધે છે. તે જોવા માટે કહે છે. પરંતુ શું જોવાનું છે, કેમ જોવાનું છે શાથી જોવાનું છે એ તો વિદ્યાર્થીએ જાતે જ શીખવું પડે છે.

આજના વિદ્યાર્થી ઓ સાથે શિક્ષક ફેન્ડ ફિલોસોફર અને ગાઈડ બની વર્ગ કાર્ય કરે એ અપેક્ષિત છે. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિની ભલામણો મુજબ અપેક્ષિત લર્નિંગ આઉટકમની પ્રાપ્તિ માટે શિક્ષક પોતાના વર્ગકાર્યને સતત પ્રયોગશીલ બનાવી રહ્યા છે. સરકારી શાળાઓના વર્ગખંડોમાં વિદ્યાર્થીઓના હિતમાં શિક્ષકના ઉમદા પ્રયાસો થકી શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા સરળ અને સુદ્રઢ બને એવા નવાચારો થઈ રહ્યા છે. આવા પ્રયોગશીલ શિક્ષકોના શૈક્ષણિક પ્રયાસોનું મંચ એટલે એજ્યુકેશનલ ઈનોવેશન ફેસ્ટિવલ.

રાજકક્ષાના 10 માં એજ્યુકેશન ઈનોવેશન ફેસ્ટિવલ માટે ડાયેટ ગીરસોમનાથને યજમાનપદનો અવસર આપવા બદલ GCERT ના આભારી છીએ. રાજ્યભરમાંથી પધારેલા પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળાઓના ઈનોવેટીવ શિક્ષક ભાઈ બહેનોને સોમનાથની પાવન ધરા ઉપર અમે આવકારવા આતુર છીએ. મને પૂરતો વિશ્વાસ છે કે ટીમ ગીર સોમનાથ અને ડાયેટ જૂનાગઢના પૂરતા સહકાર અને શ્રેષ્ઠ પ્રયાસોના કારણે અમે રાજ્યના ઈનોવેટીવ શિક્ષકોને ઉમદા પ્લેટફોર્મ આપતું આ એજ્યુકેશન ઈનોવેશન ફેસ્ટિવલ સફળ બનાવીશું. રાજ્યના ઈનોવેટીવ શિક્ષકોના ઈનોવેશન પુસ્તિકા સ્વરૂપે પ્રકાશિત થઈ રહ્યા છે ત્યારે ખરા અર્થમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે રાજ્યની દરેક શાળાઓ સુધી આ નવાચાર પહોંચે એજ અભ્યર્થના સાથે સૌ શિક્ષકોને શુભેચ્છાઓ.....

વી.એમ.પંપાણિયા

પ્રાચાર્ય

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન

ગીર સોમનાથ

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	શિક્ષકનું નામ	વિષય	શાળાનું નામ	જિલ્લો	પા.નં
સૌરાષ્ટ્ર ઝોન - ૧					
૧	હિરાણી રેશ્મા કે.	PLAY WITH SCIENCE	પી. એમ શ્રી કુકમા પ્રા. શાળા	કચ્છ	8
૨	જોષી રાહુલભાઈ એચ.	एहि लिखाम	શ્રી મોટીજાગધાર કુ.પ્રાથમિક શાળા	ભાવનગર	10
૩	ભટ્ટાચાર્ય કવિતા પી.	વિજ્ઞાન વિષયમાં સ્વરચિત ઉખાણા અને રમત દ્વારા અધ્યયન	શ્રી રાતૈયા પ્રાથમિક શાળા	રાજકોટ	12
૪	મકવાણા પ્રવીણભાઈ કે.	'હું બનું મોબાઈલ ઉપવાસી'	શ્રી ઢસા જંકશન કે.વ.શાળા	બોટાદ	15
૫	વસોયા મહેશભાઈ જી.	આજનો મુઠો: હું તો બોલીશ	શ્રી સરદાર પટેલ ન.પ્રા.શા.નં.-22	બોટાદ	18
૬	જાડેજા સુષ્માબા એફ.	English Learning and Evaluation Through Game	હિતેન ધોળકિયા વિદ્યાલય	કચ્છ	21
૭	બોડા હર્ષદ ગીરધરભાઈ	રમતા રમતા વિજ્ઞાન શીખો	મોડેલ સ્કૂલ મોટીબરાર	મોરબી	24
૮	ડૉ.જીજ્ઞેશભાઈ એ.વેગડ	અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત બનાવીએ	સરકારી માજીરાજ ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલ	ભાવનગર	26
મધ્ય ઝોન					
૯	પરમાર હરિશકુમાર આર.	"મજા માણો વિજ્ઞાનની "	ભીલોડીયા પ્રા.શાળા	વડોદરા	29
૧૦	રાઠોડ નિતેશકુમાર કે.	મારી શાળા મારો ગુણોત્સવ	રળિયાતા પ્રા.શાળા	પંચમહાલ	31
૧૧	ગોહેલ લલિતકુમાર આર.	નરી આંખે દેખાતું ગણિત	તોરણાવમાતા પ્રા.શાળા	આણંદ	34
૧૨	પટેલ દેવ્યાનીબેન કે.	વિજ્ઞાનની સફર, વાર્તાઓ અને રમતોની કમાલ સાથે	ચારણગામ(સા) પ્રા.શાળા	મહીસાગર	37
૧૩	મહાર એલ્વીનાબેન સી.	જાદુઈ પિટારાથી ચમકતા સિતારા.	કાયલા ફળિયા વર્ગ પ્રા.શાળા	દાહોદ	41
૧૪	ગઢવી ભૂમિબહેન વી.	उफ़ ये मुहावरे से आहा मुहावरे तक का सफर	લોટીયા પ્રા.શાળા	છોટા ઉદેપુર	43
૧૫	ત્રિવેદી નેહાબેન પી.	INTEGRAL AND TOTAL EDUCATION BY FLAWLESS APPROACH	શ્રી શારણેશ્વર વિદ્યાલય લહોદ	છોટા ઉદેપુર	45
૧૬	શેખ મોહમદઆરીફ એ.	પેન ડ્રાઈવ - સેલ્ફ સ્ટડી કમ્પેનીયન	શ્રી મ.ગાંધી વિદ્યાલય દહીયપ	ખેડા	47
દક્ષિણ ઝોન					
૧૭	પટેલ હેમંતકુમાર એમ.	Additional Classes For Academic Quality	કેલીયા પ્રાથમિક શાળા	નવસારી	50
૧૮	ટંડેલ જયેશકુમાર ટી.	ભારત દર્શન : નવી દ્રષ્ટિએ....	બલીઠા મુખ્ય શાળા	વલસાડ	52
૧૯	જૈન અનુપકુમાર ડી.	ડિજિટલ પ્રાર્થનાપોથી	બાકરોલ પ્રાથમિક શાળા	ભરુચ	55
૨૦	પટેલ ગૌરવ યોગેશભાઈ	AIનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ-ગૌરવ સર સાથે	125 - શ્રી બહેરામજી મલબારી નગર પ્રાથમિક શાળા	સુરત	59
૨૧	ચૌધરી વિનુબેન ડી.	કૃત્રિમ બુધ્ધિમત્તા (AI) ના ઉપયોગથી વાંચન મૂલ્યાંકનમાં નવવિચાર	ગ્રામશાળા વેડછી	તાપી	61
૨૨	પટેલ વિકાસભાઈ બી.	રોજિંદા જીવનમાં વપરાતા એકમો	ચિચિનાગાવઠા પ્રાથમિક શાળા	ડાંગ	63
૨૩	કુકરેજા જયોતિ એસ.	ગીત ગાતું વિજ્ઞાન	એન.બી.પટેલ.સ.વિ.સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ- સરભોણ	સુરત	66

ક્રમ	શિક્ષકનું નામ	વિષય	શાળાનું નામ	જિલ્લો	પા.નં
૨૪	બારીયા પ્રદીપ જી.	ઔષધીય વનસ્પતિઓના હર્બેરિયમ પત્રકો	સરકારી ઉ.માધ્યમિક શાળા તિલકવાડા	નર્મદા	68
ઉત્તર ઝોન					
૨૫	ચૌધરી આશિષકુમાર એમ	વિહરતા વિચારીએ વિજ્ઞાન	કલ્યાણપુરા (ખે) પ્રા.શાળા	મહેસાણા	70
૨૬	શર્મા પ્રશાંતકુમાર જી.	એલ.બી.ડી.લેબ	સાણોદા આદર્શ પ્રા. શાળા	ગાંધીનગર	72
૨૭	પટેલ હરેશકુમાર પી.	મારી ગમતી શાળા	પ્રા.કુ.શાળા નં- ૮ સિદ્ધપુર	પાટણ	75
૨૮	નૂરજહાં મો.યુસુફ આમુનજી	પુંઠાની રંગીન દુનિયા	માનગઢ પ્રાથમિક શાળા	સાબરકાંઠા	77
૨૯	પટેલ વિમલકુમાર એચ.	મજાનુ ભણતર	ગોરૈસા પ્રાથમિક શાળા	અમદાવાદ	79
૩૦	ડૉ.મિહિર એન.સોલંકી ચૌધરી જાગૃતિબેન એસ.	ધોરણ ૬ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓ કોર્ડિંગ કૌશલ્ય શીખે.	મહેસાણા પ્રા.શાળા નં- ૩	મહેસાણા	81
૩૧	પટેલ સાગરકુમાર જે.	સાયન્સ પ્રવાહમાં વિદ્યાર્થીઓની અભિમુખતા	ઉ.બુનિયાદી અને ઉ.મા. વિદ્યાલય, નારોલી	બનાસકાંઠા	83
૩૨	ગઢવી વિણાબેન ડી.	ઘો ઘો ૧૧-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં રસાયણ વિજ્ઞાનના કઠિન એકમોનું સરલીકરણ દ્વારા શિક્ષણ	શ્રી કે.એમ.પટેલ વિદ્યામંદિર, ઇડર	સાબરકાંઠા	86
સૌરાષ્ટ્ર ઝોન - ૨					
૩૩	બ્લોચ સમાબેન વી.	MATHS BY 3-S(SONGS SLATE AND SMART CLASS)	ડેડકડી પ્રાથમિક શાળા	અમરેલી	89
૩૪	બુદ્ધભટ્ટી દર્શનભાઈ કે. પંકજ એસ રાણા	બ્લેન્ડેડ લર્નિંગ	નવીવાડી પ્રાથમિક શાળા બી.આર સી ભવન જામ ખંભાળિયા	દેવભૂમી દ્વારકા	92
૩૫	વાઢેળ નરેન્દ્રભાઈ બી.	સામાજિક ખંડ દ્વારા વિષયનું સરલીકરણ	વિકલપુર પ્રાથમિક શાળા	ગીર સોમનાથ	94
૩૬	નકુમ વિમલભાઈ પી. સોનગરા સંગીતાબેન જી.	જાદુઈ પિટારા	ચારણનેશ પ્રાથમિક શાળા દરેડ પ્રાથમિક શાળા નં-1	જામનગર	96
૩૭	સંચાણિયા ઉષાબેન સી. વણપરિયા કિરણબેન બી.	આપણો ખજાનો (Jaadui pitara)	શ્રી વધાવી પ્રાથમિક શાળા	જૂનાગઢ	99
૩૮	ઓડેદરા નરેશ માલદેભાઈ	e - T.A.D.A.	સી.આર.સી. રાણા ખીરસરા	પોરબંદર	101
૩૯	હડિયલ સરોજબેન જે.	ગણિત અને ટેકનોલોજી	શ્રી જી. એમ. પટેલ કન્યા વિદ્યાલય	જામનગર	103
૪૦	વૈશ્ણવ મીરા સતિષભાઈ	TEACHING THROUGH FIELD VISITS	શ્રી સ્વામી વિવેકાનંદ વિનય મંદિર - ચણાકા(ઉમરાળી) ભેસાણ	જૂનાગઢ	105
સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC)					
૪૧	મોરી નિતિનભાઈ બાલુભાઈ	સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC)	ઘાંટવડ કુમાર પ્રા.શાળા	ગીર સોમનાથ	109

૦૧

હિરાણી રેશ્મા કે.

પી. એમ શ્રી કુકમા પ્રા. શાળા

તા.ભુજ,જિ.કચ્છ

મો.૯૮૭૯૦૪૩૮૯૩

E- mail : reshu8581@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

PLAY WITH SCIENCE

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE અંતર્ગત

પેટા ક્ષેત્ર : મીડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જુન - 2023 થી હાલ કાર્યરત

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ - ૬ થી ૮

સમસ્યા:

1. વિષયમાં રસ ઓછો જોવા મળ્યો અને શિક્ષણકાર્યમાં ઓછું ધ્યાન આપતા હતા.
2. વિજ્ઞાનના સાધનોની ઓળખવામાં અને નામકરણમાં પડતી તકલીફ.
3. પરંપરાગત શૈક્ષણિક પદ્ધતિના અધ્યાપનમાં વિદ્યાર્થીઓની વિજ્ઞાન વિષયમાં નીરસતા જોવા મળી.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

ધોરણ	ધોરણ	વર્ગીકરણ	આકૃતિ	સાધન	ક્રોસવર્ડ	ભાવનાતામક મૂલ્યાંકન
ધોરણ 8	28	54%	40%	40%	27%	67%
ધોરણ 7	25	46%	38%	42%	25%	42%
ધોરણ 6	24	52%	36%	44%	24%	52%

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો:

પ્રયુક્તિ: રમત આધારિત શિક્ષણ. સૌ પ્રથમ વિજ્ઞાનની રમત રમવા આપવામાં આવી ત્યારબાદ જે તે લર્નિંગ આઉટ કમ કેટલે અંશે સિધ્ધ થઇ તેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું

સાધન સામગ્રી :- પૂઠું,કાર્ડ ,રંગીન પેપર ,લાકડાની સ્ટીક, થર્મલ પેપર,ગુંદર ,હાર્ડ બોર્ડ,કાર્ડ પેપર.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

SC6.01 / SC7.01/SC8.01 પદાર્થ અને સજીવોને તેમના ગુણધર્મ રચના કાર્ય વગેરે અવલોકનક્ષમ લક્ષણોના આધારે ઓળખે છે

SC6.02 / SC7.02/SC8.02 પદાર્થ અને સજીવોને તેમની રચના કાર્ય ગુણધર્મના આધારે જુદા પાડે છે.

SC6.03 / SC7.03/SC8.03 અવલોકી શકાય તેવા ગુણધર્મના આધારે વર્ગીકરણ કરે.

SC6.08/ SC7.09/ SC8.09 પ્રક્રિયા અને સજીવોની નામનિર્દર્શન વાળી આકૃતિ દોરે છે.

SC6.04/ SC7.04/ SC8.04 પ્રશ્નોનાં જવાબ મેળવા સરળ તપાસ હાથ ધરે.

SC6.05/ SC7.05/ SC8.05 પ્રક્રિયા અને ઘટનાઓને કારણ સાથે જોડે છે.

SC6.06/ SC7.06/ SC8.06 પ્રક્રિયા અને ઘટનાઓને વર્ણવે/ સમજાવે છે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

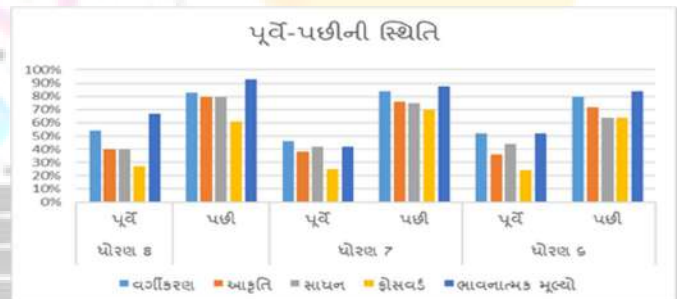
વ્યક્તિગત રીતે જીક્સો પઝલની રમતમાં ધતુરાનું પુષ્પ , અમીબાનું દ્વિભાજન અને હૃદય તથા અન્ય બીજી ધણી આકૃતિઓની પઝલ ઉકેલવા કહ્યું .જેનાથી આકૃતિ અને તેના ભાગો સરળતાથી યાદ રાખતા થયા.સ્ટીક પપેટ અને ટીક ટેક જેવી રમતો બબ્બે બાળકોની જોડમાં રમવા આપી જેનાથી વિદ્યાર્થી તેના રચના, કાર્ય અને તેના ગુણધર્મથી પરિચિત થાય. વિજ્ઞાનના સાધનોના નામ સરળતાથી યાદ રાખી શકે તે હેતુથી સાધનના કાર્ડ બનાવી વિવિધ રમત રમાડી.અન્ય રમતો જેવી કે બિંગો, કોસ વર્ડ જેવી રમત પણ રમાડી .

આ રમતમાં એક શબ્દમાં જવાબ આવે તેવા પ્રશ્નો મૂક્યા.જેના જવાબ કોસવર્ડના ટેબલ પર નિશાન કરે.પછી તે જવાબ પરથી તેના અન્ય પ્રશ્નો વિદ્યાર્થીઓ જાતે બનાવે અને તેના જવાબ જાતે આપે.જેથી તે શબ્દ કે પદાર્થ વિષે અન્ય માહિતીથી માહિતગાર થાય.કોઈ ભૂલ ન હોય તો વર્ગમાં તાળીઓ પડાવી બોલપેન ગીફ્ટમાં આપવાનું શરૂ કર્યું. આમ જીતની ઉત્કંઠા અને જીજ્ઞાસા જાગૃત થઈ વિજ્ઞાનમાં રસ અને રુચિ વધ્યાં. અવાર-નવાર પેપરો લખાવી અને પત્રક-A દ્વારા પણ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત) આ નવતર પ્રયોગ રમત વડે વિજ્ઞાન શિખવ્યા બાદ લેખિત અને એકમ કસોટી દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

ધોરણ	બાળકની સંખ્યા	સ્થિતિ	વર્ગીકરણ	અકૃતિ	સાધન	કોસવર્ડ	ભાવનાત્મક મૂલ્યો
ધોરણ 8	28	પૂર્વે	54%	40%	40%	27%	67%
		પછી	83%	80%	80%	61%	93%
ધોરણ 7	25	પૂર્વે	46%	38%	42%	25%	42%
		પછી	84%	76%	75%	70%	88%
ધોરણ 5	24	પૂર્વે	52%	36%	44%	24%	52%
		પછી	80%	72%	64%	64%	84%

ઉપયોગીતા :

- આ નવતર પ્રયોગ રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક શાળાના વિજ્ઞાન ભણાવતા શિક્ષકોને ઉપયોગી થશે.
- જે શાળામાં વિજ્ઞાન વિષયમાં ઓછો રસ અને રુચિ કેળવતા હોય તેવી શાળાના બાળકો માટે ઉપયોગી છે.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ:

૦૨

જોષી રાહુલભાઈ એચ.

શ્રી મોટી જાગધાર કુ.પ્રાથમિક

તા.મહુવા,જિ.ભાવનગર

મો.૮૪૬૯૧૩૨૬૦૯

E- mail : joshirahul1133@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

एहि लिखाम

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE અંતર્ગત
પેટા ક્ષેત્ર: મીડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જુન - 2024 થી હાલ કાર્યરત

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ - ૬ થી ૮

સમસ્યા:

- શ્રી મોટીજાગધાર કુમાર પ્રા. શાળાના ધોરણ 6 થી 8 ના બાળકોને સંસ્કૃત ક્રિયાપદ, સર્વનામ અને વ્યાવહારિક વ્યાકરણની લેખિત અભિવ્યક્તિમાં સમસ્યા જોવા મળી.
- વિદ્યાર્થીઓમાં લેખન અભિવ્યક્તિનો અભાવ મહદ્ અંશે જોવા મળ્યો.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

ધોરણ 6થી8 ના વિદ્યાર્થીઓ ક્રિયાપદો અને સર્વનામોની લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકતા ન હતા. ધોરણ 6 થી 8 ના માત્ર 21 % બાળકોજ ક્રિયાપદ અને સર્વનામની લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકતા હતા. (પત્રક - A / એકમ કસોટી) ધોરણ 6 થી 8 ના મારા ૩૦% બાળકો જ ગુજરાતી વાક્યોનું સંસ્કૃત અનુવાદ કરી શકતા હતા.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: દ્રશ્ય શ્રાવ્યપદ્ધતિ, અભિનય, ઉદાહરણપદ્ધતિ, પ્રશ્નોત્તરી સ્વાધ્યાય, જૂથચર્ચા

સમયગાળો :- જૂન-2024 થી હાલ કાર્યરત.

સાધન સામગ્રી :- પાઠ્યપુસ્તક, T.L.M., ફ્લેશ કાર્ડ, સ્માર્ટ બોર્ડ

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

- SM623 સરળ ગુજરાતી શબ્દો અને વાક્યોનું સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરે છે.

- SM624 ચિત્રોના આધારે તે વસ્તુનું નામ કે ક્રિયા ઓળખી સંસ્કૃતમાં લખે છે..
- SM722 સરળ ગુજરાતી શબ્દો અને વાક્યોનું સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરે.
- SM723 ચિત્રોના આધારે વસ્તુ કે ક્રિયા ઓળખી સંસ્કૃતમાં લખે.
- SM827 સંભાષણ માટે આવશ્યક વ્યાવહારિક વ્યાકરણની લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

સંસ્કૃતની એકમ કસોટી ધો-8 માં તારીખ 12-6-24 ના રોજ લેવાઈ જેમાં માત્ર 14% બાળકો જ ગુજરાતી વાક્યોનું સંસ્કૃત કરી શક્યા.ત્યારબાદ ધો- 6 માં તારીખ - 6-9-24 ના રોજ સંસ્કૃતની એકમ કસોટી લેવામાં આવી. જેમાં માત્ર 18% બાળકો જ અધ્યયન નિષ્પત્તિ સિધ્ધ કરી શક્યા.ધોરણ - 7 માં 31-8 -24 ના રોજ સંસ્કૃતની એકમ કસોટી લેવામાં આવી. જેમાં માત્ર 20% બાળકો જ અધ્યયન નિષ્પત્તિ સિધ્ધ કરી શક્યા.આ પરિણામોમાં ખૂબ જ નિરાશા થઈ. એટલે બાળકો માટે ધોરણપ્રમાણે પાઠ્ય પુસ્તકમાં આવેલ તમામ ક્રિયાપદ અને સર્વનામોના વ્યાખ્યા સાથે ફ્લેશ કાર્ડ બનાવ્યા.વર્ગખંડમાં ફ્લેશ કાર્ડના આધારે વાક્યો લખવાનું અભિયાન શરૂ કર્યું. જેમાં બાળકોના જૂથ બનાવવામાં આવ્યા...

Word wall જેવી ઓપન વેબસાઈટ પરથી ગેમ બનાવી અને રમત રમાડી અને બાળકોની અધ્યયન નિષ્પત્તિના સિદ્ધિ આંકને વધારવાનો પ્રયત્ન કરાયો.વર્ગમાં સંકોચ વગર સંસ્કૃત શબ્દો અને વાક્યો બોલવાનો અવકાશ આપવામાં આવ્યો.અવાર-નવાર પેપરો લખાવી અને પત્રક-A દ્વારા પણ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.પાઠ્યપુસ્તક માં આવતા ક્રિયાપદોની સૂચિ બનાવવાનું કહેવામાં આવ્યું.સ્માટે બોર્ડ અને T.L.M ની મદદ થી અધ્યાપન કાર્યને વધુ સમૃદ્ધ બનાવવામાં આવ્યું.

મૂલ્યાંકનની વિગતો

આ નવતર પ્રયોગ દરમ્યાન મૂલ્યાંકન કરતા જણાયુ કે,ધોરણ-6 થી 8 ના બાળકો સર્વનામ અને ક્રિયાપદો ને સરળતાથી ઓળખી અને લખી શકતા હતા.વિદ્યાર્થીમાં સંસ્કૃત સંભાષણ લેખિત અભિવ્યક્તિનો ડર દૂર થયો.બાળકો વ્યાકરણની વ્યાવહારિક સમજ કેળવી શક્યા.

પરિણામો

ધોરણ	કુલ વિદ્યાર્થીઓ	પ્રયોગ પહેલાની ટકાવારી	પ્રયોગ પછીની ટકાવારી
6	32	18 %	26 %
7	45	20 %	42 %
8	50	14 %	38 %
કુલ	127	સરેરાશ:- 17.33%	35.33%

ઉપયોગીતા :

- આ નવતર પ્રયોગ રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક શાળાના સંસ્કૃત ભણાવતા શિક્ષકોને ઉપયોગી થશે.
- શિક્ષકોને સંસ્કૃત વિષયની પેડાગોજી આધારીત તાલીમથી. સજ્જ કરવા માટે પણ આ નવતર પ્રયોગફલીભૂત થશે.

03

ભટાસણા કવિતા પી.

શ્રી રાતૈયા પ્રાથમિક શાળા
તા.લોધિકા,જિ.રાજકોટ

મો.૯૬૩૮૬૧૯૧૫૦

E- mail : kavitaghodasara83@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

વિજ્ઞાન વિષયમાં સ્વરચિત ઉખાણા અને રમત દ્વારા અધ્યયન

ક્ષેત્ર : NEP 2020,NCF FS,SCF FS અને NCF SE સંબંધિત

પેટા ક્ષેત્ર : મિડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટિવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : નવેમ્બર 2023

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ ૬ થી ૮

સમસ્યા:

ધોરણ છ થી આઠ ના વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસક્રમના પ્રકરણ પૂર્ણ થયાના અમુક સમય પછી મુદ્દાઓની યાદ રાખવામાં મુશ્કેલી અનુભવી રહ્યા હતા. તેમને જ્ઞાનને રોજિંદા જીવન સાથે સાંકળી શકતા ન હતા અને તેના શબ્દો વાંચન કાર્યમાં કંટાળો આવતો હતો. તેથી તેની અસર એકમ કસોટી, સત્રાંત પરીક્ષા, NMMS ,PSE, NAS,GAS જેવા સર્વેમાં વિજ્ઞાન વિષયક પ્રશ્નોને સમજવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હતા આ ધ્યાને આવતા વિદ્યાર્થીઓને કંટાળો પણ ન આવે અને રસપૂર્વક શીખે તે માટે રમત દ્વારા વિજ્ઞાન વિશે શીખવવાનો વિચાર મનમાં ઉદભવ્યો.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ: ઇનોવેશન હાથ ધર્યા પહેલાંની સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન પ્રિટેસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે જેમાં તેમનું ડેટા એનાલિસિસ આધાર પુરાવો આ સાથે જોડવામાં આવેલ છે.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: આ ઇનોવેશનની મુખ્ય પ્રયુક્તિ ચર્ચા,ઉખાણા, રમત અને દરરોજ પ્રાર્થના સભામાં ચાલતા સાયન્સ ટોચ દ્વારા કરવામાં આવી છે.

સાધન સામગ્રી :- આ રમત માટે પૂંઠા, કલર પેપર ,ચુંબક,ચાર્ટ પેપરનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

ધોરણ ૮ કુલ 10 અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ નીચે મુજબ છે .

SC 8.01,SC8.02,SC8.03,SC8.04,SC8.05,SC8.09,SC8.11,SC8.12,SC8.13,SC8.14

ધોરણ ૭ ની કુલ 11 અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ નીચે મુજબ છે

SC7.01,SC7.02,SC7.03,SC7.04,SC7.05,SC7.06,SC7.07,SC7.08,SC7.09,SC7.10,SC7.13

ધોરણ ૬ ની કુલ 8 અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ નીચે મુજબ છે.

SC 6.01,SC6.02,SC6.03,SC6.04,SC6.05,SC6.06,SC6.08,SC6.10

સમયગાળો :-

ક્રમ	રમતનું નામ	ધોરણ છ	સમય	ધોરણ સાત	સમય	ધોરણ આઠ	સમય
1	કાર્ડ ગેમ	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
2	કોન બનેગા જીનીયસ	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
3	ત્રુટીજન્ય રોગ LUDO	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
4	સાપસીડી	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
5	Element કેરમ	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
6	મેજિક વર્ગીકરણ	26	60 મિનીટ	06	60મિનીટ	16	60 મિનીટ
7	સાયન્સ તબુ	26	60 મિનીટ	06	60 મિનીટ	16	60 મિનીટ
8	જાદુઈ બુજો	26	60 મિનીટ	06	60 મિનીટ	16	60 મિનીટ
9	વિજ્ઞાન Tiktok	26	60 મિનીટ	06	60 મિનીટ	16	60 મિનીટ
10	Science PUZZLE	26	60 મિનીટ	06	60 મિનીટ	16	60 મિનીટ
11	જોડીદાર મિત્રો	26	60 મિનીટ	06	60 મિનીટ	16	60 મિનીટ
12	ઉખાણા ગેમ	26	30મિનીટ	06	30 મિનીટ	16	60મિનીટ

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

આ ઇનોવેશનની અમલીકરણની પ્રક્રિયાની શરૂઆત જુન- 2023 થી કરવામાં આવી હતી .જે અંતર્ગત ધોરણ છ ,સાત, આઠ ના વિજ્ઞાનના દરેક પ્રકરણ ને અનુરૂપ રમત ડિઝાઇન કરવામાં આવી હતી. જેમાં રમતમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રકરણ અનુરૂપ પ્રશ્ન બનાવવામાં આવ્યા અને એ પ્રશ્નને રમતમાં મૂકવામાં આવ્યા, જેથી વિદ્યાર્થીઓનું ઇન્વોલમેન્ટ વિજ્ઞાન વિષયના ક્ષેત્રમાં વધ્યું . આ સાથે વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી દરેક પ્રકરણના ઉખાણા બનાવવામાં આવ્યા. અને તેની અલગથી બુક બનાવવામાં આવી. પાઠના દરેક મુદ્દાઓને ઉખાણા

અને રમત દ્વારા સાંકડી લીધેલા હોવાથી તેનું પુનરાવર્તન કરવું સરળ બન્યું . રમત અને ઉખાણા સાથે વિજ્ઞાન વિષયને સાંકળી લીધેલા હોવાથી વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતોને સમજતા થયા. જેથી તેનું પરિણામ અભ્યાસક્રમ સિવાયના વિજ્ઞાનના નાના પ્રયોગો કે પ્રવૃત્તિને રોજિંદા જીવન સાથે સાંકળી પ્રાર્થના સભા સુધી બીજા વિદ્યાર્થીઓને સમજાવતા થયા. રમત સાથે સંકળાયેલું હોવાથી વિજ્ઞાન વિષયના અમુક અધરા મુદ્દાઓ શાળા તથા ઘરે જાતે કરતા થયા.

મૂલ્યાંકનની વિગતો

આ ઇનોવેશનની મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ પ્રિ ટેસ્ટ અને પોસ્ટ ટેસ્ટ દ્વારા લેખિત સ્વરૂપમાં કરવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત મૌખિક પ્રશ્નોત્તરીના વિદ્યાર્થીઓના મૌલિક જવાબ દ્વારા કરવામાં આવેલ છે.એકમ કસોટીનું પરિણામ સત્રાંત પરીક્ષાનું પરિણામ અને એનએમએમએસ જેવી પરીક્ષાના પરિણામ પરથી મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલું હતું.

પરિણામો

- વિદ્યાર્થીઓમાં વિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે રુચિ વધી છે .
- વિદ્યાર્થીઓના વિજ્ઞાન વિષયના પરિણામોમાં વધારો જોવા મળેલ છે.
- જેમાં સત્રાંત કસોટીમાં રાજ્યકક્ષા જિલ્લા કક્ષા અને ક્લસ્ટર કક્ષા કરતા મારી શાળાના વિદ્યાર્થીઓનું વિજ્ઞાન વિષયનું પરિણામ વધુ છે. તદુપરાંત શાળાના બીજા વિષયોની સરાસરીની સરખામણીમાં વિજ્ઞાન વિષયનું સરાસરી ઊંચી છે
- NMMS જેવી પરીક્ષાઓ પાસ કરવાની સાથે વિદ્યાર્થીઓ મેરીટમાં પણ આવવા લાગ્યા છે.
- (કુલ 9 વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષા દીધી હતી જેમાંથી ત્રણ વિદ્યાર્થી મેરીટ માં આવેલ છે.)
- વિદ્યાર્થીઓ પ્રાર્થના સભામાં જાતે આજનું સાયન્સ ટોય માં વિજ્ઞાનની પ્રવૃત્તિઓ રજૂ કરતા થયા છે.શિક્ષકની ગેરહાજરીમાં પણ વિદ્યાર્થીઓ પુનરાવર્તન કરી શકે છે અધ્યયન નિષ્પત્તિ અને તેનેઅનુરૂપ નબળા રહી જતા મુદ્દાઓની ઓળખ કરવામાં આવી છે.

ઉપયોગીતા :

- આ ઇનોવેશન દરેક ધોરણમાં અને દરેક વિષયમાં કરી શકાય છે અને રમત દ્વારા ભણાવવામાં આવે તો દરેક વિષયના પરિણામમાં સુધારો કરવામાં ઉપયોગી બનશે.
- વિદ્યાર્થીઓ દરેક વિષયના શિક્ષણમાં રસ દાખવતા થશે વિદ્યાર્થીઓની જિજ્ઞાસા અને તર્ક શક્તિનો વિકાસ થશે.

૦૪

મકવાણા પ્રવીણભાઈ કે.

શ્રી ઢસા જંકશન કે.વ.શાળા

તા.ગઢડા,જિ.બોટાદ

મો.૯૪૨૬૪૩૯૨૯૪

E- mail : pkmakwana71@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

'હું બનું મોબાઈલ ઉપવાસી'

ક્ષેત્ર: શાળા વ્યવસ્થાપન / ભાવાવરણ વિકાસ

પેટા ક્ષેત્ર : શિક્ષકો/ વિદ્યાર્થીઓ/ આચાર્યો/વહીવટકર્તાઓના સારા માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટેની મનોમાવજત.

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: સામુહિક

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : ડિસેમ્બર-2023 થી આજ પર્યન્ત...

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે?

ધોરણ-8 SPC કેડેટસો દ્વારા અન્ય દરેક ધોરણોનાં વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ, શિક્ષકો તથા આમજનતા દરેક માટે.

સમસ્યા:

બાળકોમાં વધી રહેલ મોબાઈલનાં બિનજરૂરી અને વધુ પડતાં ઉપયોગથી થતી શારીરિક, માનસિક, સામાજિક, શૈક્ષણિક, વૈચારિક, નકારાત્મક અસરો.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

(આ સર્વે શાળાનાં 320 બાળકોનો ઇનોવેશન પૂર્વેનો છે.)

- શાળામાંથી છુટીને તથા રવિવાર કે રજાને દિવસે 88% (આશરે-282બાળકો)બાળકો આખો દિવસ મોબાઈલમાં જ વ્યસ્ત રહેતા.
- 52%(આશરે 163 બાળકો)વિદ્યાર્થીઓ મોબાઈલના ઉપયોગથી અભ્યાસ કરીએ છીએ આલું બહાનું કાઢે છે અને મોબાઈલનો ખોટો ઉપયોગ કરતાં.
- બાળકોને પૂછવામાં આવતાં 63%(આશરે 202બાળકો)થી વધુ બાળકો એવા હતા કે જે મોબાઈલનાં કારણે મેદાનની રમતો રમતા નહી.
- મોબાઈલનાં કારણે વર્ગમાં ઘણાંબધા બાળકોને માથું દુખવું, આંખો દુ:ખવી, બેચેનીમાં રહેતાં.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: મુલાકાત, ચર્ચા, સંવાદ, પ્રિન્ટ મીડિયા દ્વારા પ્રચાર, વો. સ્ટેટસ, ફેસબુક, વોટ્સઅપ મેસેજ, યુટ્યુબ ચેનલ, tv સમાચાર વગેરે દ્વારા વિચારોની વહેંચણી.

સમયગાળો :- ડિસેમ્બર-2023 થી અત્યારે જાન્યુઆરી-2025માં પણ નિર્મળ પ્રવાહની માફક વહી રહ્યું છે.

લક્ષ્યજૂથ :- પ્રાથમિક શાળામાં ભણતાં બાળકો

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

- G802 પરિચિત કે અપરિચિત પરિસ્થિતિમાં સંવાદ, ચર્ચા, વર્ણન કે વિશ્લેષણ કરી પોતાનો અભિપ્રાય રજૂ કરી શકે.
- G803 પ્રોજેક્ટકાર્ય, મુલાકાતો, ઇન્ટરવ્યુ, પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા સમજ કેળવે છે.
- G818 અનુભવેલી સારી બાબતોનું ચિંતન કરી વિકટ પરિસ્થિતિમાં ઉકેલ શોધી રજૂ કરી શકે છે.
- G709.5 વિવિધ પરિસ્થિતિઓમાં ઘરની ભાષા કે સ્થાનિક ભાષાનો અસરકારક ઉપયોગ કરે છે.
- H836 વિદ્યાર્થીઓમાં સમસ્યા સમાધાન, પ્રભાવશાળી રજૂઆત, રચનાત્મક નવો વિચાર,વિવેચનાત્મક વિચારની રજૂઆત.
- પત્રક- Bની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ :- ક્ષેત્ર-1:3,4,5 ક્ષેત્ર-2:3, ક્ષેત્ર-4:2

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

મીડિયા સાક્ષરતા આ મોડ્યુલ ભણાવતા-ભણાવતા ડિસેમ્બર-૨૩માં ઉદ્ભવેલ આ વિચારને સ્વયમ મેં પોતાની જાત ઉપર અજમાવ્યો અને અનુભવ્યો. અનુભવ અને પૂરા આયોજન સાથે 26 જાન્યુઆરીએ "હું બનું મોબાઇલ ઉપવાસી " પ્રોજેક્ટની બાળકોને ઔપચારિક માહિતી આપીને ફેબ્રુઆરીમાં આ અભિયાનની શરૂઆત કરી.

પહેલો રવિવાર અમારાં બધા માટે આકરી તપસ્યા સમાન હતો. તેની સફળતા બાદ અન્યને જોડવાનું કાર્ય કર્યું.હવે દરેક કેડેટ્સે પાંચ પાંચ મિત્રોને મોબાઇલ ઉપવાસી બનાવ્યા.પોતાનાં મિત્રો અને સગા-સંબંધીઓ સાથે ચર્ચા કરીને ઉપવાસી બનાવ્યા.ઢસા જંકશનની અને આજુબાજુનાં ગામડાઓની 9 શાળાઓની મુલાકાત અને વિચારની સફળ રજૂઆત. વિવિધ શાળાનાં આચાર્યશ્રીઓ દ્વારા પોતાની શાળાનાં બાળકોને મોબાઇલ ઉપવાસમાં જોડીને પ્રવૃત્તિને સમર્થન.

ફેસબુક દ્વારા, વોટ્સઅપ સ્ટેટસથી તથા મેસેજથી અનેક જાણતા કે અજાણ્યાં લોકો દ્વારા સમર્થન અને ઉપવાસમાં જોડાણ.ઘણી શાળાનાં શિક્ષકોએ spc ટીમની મુલાકાત અને મોબાઇલ ઉપવાસનાં નૂતન વિચારોનાં ફોટાઓ પોતાનાં મોબાઇલ સ્ટેટસમાં પણ મુકેલ હતા.

યુટ્યુબ ચેનલ https://youtu.be/oVwLlos_o24?feature=shared ઉપર શેર કરવામાં આવ્યા. આ સિવાય દિવ્યાંગ ન્યુઝ T.V. ચેનલ, JK News ચેનલ, N.N.News ચેનલ, ગુજરાત સત્તા સમાચાર, ફૂલછાબ સમાચાર, દિવ્ય ભાસ્કર સમાચાર, ગુજરાત સમાચારે પણ મોબાઇલ ઉપવાસનાં વિચારનો ફેલાવો કરવા પ્રેસનોટ છાપીને આ ઇનોવેશનને નવી દિશા આપી.

મૂલ્યાંકનની વિગતો :

- બાળકોની રૂબરૂ મુલાકાત.
- ફોન દ્વારા પૂછપરછ.
- વાલી સાથે મળીને ચર્ચા.

પરિણામો:

10/04/2024 સુધીમાં લગભગ 2200 જેટલાં લોકો / વિદ્યાર્થીઓ મોબાઈલ ઉપવાસમાં જોડાઈ ચુક્યા છે. જાન્યુઆરી-2025ની સ્થિતિએ મોબાઈલ ઉપવાસીઆશરે 2017 જેટલી સંખ્યા અનુમાની શકાય.

ઉપયોગીતા :

- મોબાઈલ ભલે ખૂબ જ જરૂરી અને મહત્વનું સાધન છે પણ તેનો દૂરપયોગ ખૂબ જ હાનિકારક છે. મોબાઈલ વગરનું આપણું જીવન પરિવાર સાથે હળીમળીને રહેનારું છે. મોબાઈલથી બેઠાડું જીવન શરીરમાં રોગ કરે છે અને શરીર સ્થૂળ બનાવે છે.
- પરિવારનો માળો ઠુંડાળો અને લાગણીઓ સભર બને છે.
- બાળકો સર્જનાત્મક કાર્ય કરતાં થાય છે.
- શેરી રમતો રમતાં થયા, વાચનકાર્ય કરતાં થયા.
- આનાથી તેમનામાં મોબાઈલ સિવાયની દુનિયા પણ માણવા જેવી છે તેવો ભાવ જન્મ્યો.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ: https://youtu.be/oVwLlos_o24?feature=shared

૦૫

વસોયા મહેશભાઈ જી.

શ્રી સરદાર પટેલ ન.પ્રા.શા.નં.-22

તા.,જિ.બોટાદ

મો.૭૬૯૮૬૮૬૭૮૭

E- mail : MAHESHVASOYA87@GMAIL.COM

વિભાગ : પ્રાથમિક

આજનો મુદ્દો: હું તો બોલીશ

ક્ષેત્ર : ડિઝિટલ ટેકનોલોજી આધારિત, વિદ્યાર્થીઓનો વ્યાવસાયિક વિકાસ

પેટા ક્ષેત્ર : અધ્યયન,અધ્યાપન પ્રક્રિયા એન મુલ્યાંકન, Social Media નો શિક્ષણ / મુલ્યાંકનમાં ઉપયોગ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : ડિસેમ્બર-2023 થી હાલ શરૂ

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ 6 થી 8

સમસ્યા:

- આત્મવિશ્વાસ સાથે મૌલિક રજૂઆતનો અભાવ
- જાહેરમાં બોલવામાં શરમ, સંકોચ, ડર
- પુસ્તકાલય, સંદર્ભ સાહિત્યનો નહિવત ઉપયોગ હોવાથી ચિંતન, મનન, વાંચન ઓછું
- ટેકનોલોજી-ઈન્ટરનેટનો તથા સોસિયલ મીડિયાનો ઉપયોગ કેમ કરવો? - નહિવત સમજ
- શબ્દભંડોળ ઓછું હોવાથી ઔપચારિક લેખિત પરીક્ષામાં ટૂંક જવાબી, વર્ણનાત્મક , નિબંધાત્મક ઉત્તરો (જેવા કે મુદા પરથી વાર્તા લેખન, અહેવાલ લેખન , નિબંધ લેખન),લખવામાં ઉદાસીનતા, મુશ્કેલી, ટૂંકું લખાણ

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

પહેલા ધોરણ 6 થી 8 ના આશરે 134 બાળકોમાંથી માંડ 5 થી 6 માત્ર 04.48% બાળકો જ શરમ, સંકોચ, ડર વગર પૂરા આત્મવિશ્વાસ સાથે પોતાની રજૂઆત કરી શકતા હતા. આટલા બાળકો જ રજૂઆત માટે પહેલ કરતાં.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: શોધખોળ, સંકલન, ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ, સંદર્ભ વાંચન, રજૂઆત

સમયગાળો :- ડિસેમ્બર-2023 થી હાલ શરૂ

લક્ષ્યજૂથ : ધોરણ 6 થી 8 ના તમામ બાળકો

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

- G6.4.5 વ્યક્તિગત અનુભવ, ઈતર વાચન, જાણકારી, દલીલ –પ્રતિદલીલ અને વિચારણાની રજૂઆત કરે છે.
- G801 વિવધ સાહિત્ય સ્વરૂપ સાંભળે છે, સમજે છે, અને અભિવ્યક્ત કરે છે.
- G6.4.6 શબ્દોનો ઉપયોગ કરી અર્થપૂર્ણ વાક્ય, સંવાદ, પરિચ્છેદની રચના કરે છે.
- G705 દ્રશ્ય શ્રાવ્ય સાધનો (રેડિયો, ટીવી, ઓડિયો-વિડીયો ફિલ્મ) અને આધુનિક ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીની મદદથી મળતી સમજીને તારણો કાઢે છે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

- આજના મુદ્દાનો નવતર પ્રયોગ અમલમાં મૂકવાનું વિચાર્યું.
- આગળના દિવસે કોઈ એક મુદ્દો આપવામાં આવતો, મુદ્દાની તૈયારી માટે પેટા મુદ્દા પણ આપતો જેથી મુદ્દાની તૈયારી યોગ્ય રીતે આયોજનબદ્ધ થઈ શકે.
- બાળક માતા-પિતા, શિક્ષક, પુસ્તકાલય, સંદર્ભ પુસ્તકો, વર્તમાનપત્રો તેમજ ઈન્ટરનેટ અને ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરી વ્યવસ્થિત આયોજનબદ્ધ મુદ્દો તૈયાર કરે.
- બાળક બીજા દિવસે એ તૈયાર કરેલા મુદ્દા વિશે પ્રાર્થનામાં મૌલિકતાસભર બોલે
- આપવામાં આવતા આજનાં મુદ્દાના વિષયો પણ સમય,સંજોગો,વર્તમાન પરિસ્થિતિ અને જરૂરિયાત મુજબ પસંદ કરી બાળકને મુદ્દો મળતો : જેવા કે, મારો પરિચય, મારો પરિવાર, મારી શેરી, ચાંદીપુરા વાયરસ, વર્ષાઋતુ, પૂર અને સાવચેતીઓ, સ્વચ્છતા, આદર્શ બાળકના લક્ષણો, એકાગ્રતા, નવરાત્રી, દિવાળી, સાત્વિક ખોરાક, ઓલમ્પિક, કુંભ અને મહાકુંભ મેળા વગેરે...
- પછીના દિવસે બાળકો પ્રાર્થનામા ઉત્સાહભેર રજૂઆત કરતા થયા અને એમના વીડિયોને રેકોર્ડ કરી “MAHESH VASOYA” YouTube ચેનલ પર અપલોડ કરવામાં આવ્યા.

મૂલ્યાંકનની વિગતો :

વાલી મુલાકાત, શિક્ષકો દ્વારા, લેખિત પરીક્ષામાં લખેલા વર્ણનાત્મક ઉત્તરોની તપાસણી દ્વારા

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QR કોડ:

પરિણામો:

હાલમાં ધોરણ 6 થી 8 ના આશરે 134 બાળકોમાંથી 94 જેટલા 70.15 % બાળકો શરમ, સંકોચ, ડર વગર પૂરા આત્મવિશ્વાસ સાથે પોતાની રજૂઆત કરી રહ્યા છે. હમેશા રજૂઆત માટે પહેલ કરવા માટે તત્પર હોય છે.

ક્રમ	ધ્યેય	ધોરણ	સંખ્યા	ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (સંખ્યા)	ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ટકાવારી) %	ઇનોવેશન બાદની સ્થિતિ (સંખ્યા)	ઇનોવેશન બાદની સ્થિતિ (ટકાવારી) %
1	શરમ, સંકોચ, ડર વગર મૌલિકતાસભર આત્મવિશ્વાસ સાથે રજૂઆત	6 થી 8	134	06	04.48 %	94	70.15 %

ઉપયોગીતા :

- કોઈપણ પ્રકારના ડર, શરમ, સંકોચ કે ભય વિના પુરા આત્મવિશ્વાસ સાથે રજૂઆત કરે
- સહ અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ, મુલ્ય શિક્ષણ સરળ અને સહજ રીતે આપવા માટે ઉપયોગી
- ઈન્ટરનેટ, વિવિધ ટેકનોલોજી અને સોશિયલ મીડિયાના ઉપયોગની સાચી દિશા અને રીત મળે
- શબ્દભંડોળ, જ્ઞાન, સમજ, જનરલ જ્ઞાન વધારવા
- પુસ્તકાલય, સંદર્ભ સાહિત્યનો વધારેમા વધારે ઉપયોગ કરતાં કરવા માટે
- જરૂરી માહિતી, જ્ઞાન શોધી વ્યવસ્થિત આયોજનબધ્ધ પૂર્વતૈયારી કરાવવા માટે ઉપયોગી

નવતર પ્રયોગના ફોટોગ્રાફ :

૦૬

જાડેજા સુષ્માબા એ.ડ.

હિતેન ઘોળકિયા વિદ્યાલય

તા.ભુજ, જિ.કચ્છ

મો.૯૫૩૭૭૪૨૫૧૨

E- mail : jadejashushmaba@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

English Learning and Evaluation through Game

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE અંતર્ગત

પેટા ક્ષેત્ર : ઇનોવેટીવ શિક્ષણ પદ્ધતિઓ રમત આધારિત શિક્ષણ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જુન - 2024 થી હાલ કાર્યરત

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ - 7 અને 8

સમસ્યા:

- વિદ્યાર્થીઓમાં અંગ્રેજી શબ્દભંડોળનું જ્ઞાન ઓછું હોવું.
- વિદ્યાર્થીઓમાં અંગ્રેજી વાચન, લેખન અને અર્થગ્રહણમાં પડતી મુશ્કેલી

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

ધોરણ 7 અને 8 ના કુલ 120 વિદ્યાર્થીઓના ગત વર્ષની અંગ્રેજી વિષયની દ્વિતીય સત્રની કસોટીના પરિણામને પૂર્વજ્ઞાન તરીકે લેવામાં આવ્યું હતું. લર્નિંગ આઉટકમના આધારે અંગ્રેજી ભાષાની મૂળભૂત ક્ષમતા પ્રમાણે વર્ગીકરણ નીચે મુજબ જોવા મળ્યું હતું.

ક્ષમતા	પૂર્વેની સ્થિતિ
શબ્દ ભંડોળ	30%
વાચન	35%
લેખન	30%
અર્થગ્રહણ	20%

- ધોરણ 7 અને 8 ના ૩૦% વિદ્યાર્થીઓનું શબ્દભંડોળ વય કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું.
(પત્રક -C અને એકમ કસોટી)

- ધોરણ 7 અને 8 ના 35% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી વાચન વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું.
(અંગ્રેજી વાચનના આધારે)
- ધોરણ 7 અને 8 ના 30% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી લેખન વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું.
(પત્રક -C, સ્વ-અધ્યયન પોથી અને એકમ કસોટી)
- ધોરણ 7 અને 8 ના 20% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી અર્થગ્રહણ વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું.
(પત્રક -C અને એકમ કસોટી)

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ:- રમત ગમ્મત, પ્રશ્નોત્તરી, સ્વાધ્યાય, જૂથચર્ચા

સમયગાળો :- જૂન - 2024 થી હાલ કાર્યરત.

સાધન સામગ્રી :- વિવિધ રમતો માટેના સાધનો, પાસો, ગેમ બોર્ડ, વર્કબુક

લક્ષ્યજૂથ :- ધોરણ - 7 અને 8

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

- EN704, EN803 : અર્થપૂર્ણ સંદર્ભમાં આપેલ શબ્દો, વાક્યો અને પરિચ્છેદનું મૂકવાચન કરે છે.
- EN705, EN804 : વાર્તા , પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજી અર્થગ્રહણ કરે છે.
- EN713, EN809 : ઊલટ પ્રશ્નો પૂછે છે અને તેવા પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
- EN714, EN810 : માહિતી મેળવવા wh પ્રશ્નો પૂછે છે અને તેવા પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
- EN715 પરિચિત પરિસ્થિતિમાં સંવાદ કરે છે.
- EN811 વ્યાવહારિક અને નાટકીય સંવાદ કરે છે.
- EN716, EN813 : loan word સહિત આશરે 500/800 જેટલા નવા શબ્દો જાણી તેનો ઉપયોગ કરે છે.
- EN718 : વસ્તુઓના સ્થાન અને સ્થળોનો નિર્દેશ કરે છે.
- EN720, EN816 : વાચન અને ઉચ્ચાર વચ્ચેનો સંબંધ તારવે છે.
- EN729, EN812 : પોતાની ગમતી / ન ગમતી વસ્તુઓ, પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ ગમા અણગમા, લાગણીને વ્યક્ત કરે છે.
- EN726, EN822 પોતાની પર્યાવરણની સંદર્ભિત બાબતોની તુલના કરી રજૂઆત કરે છે.
- EN722, EN818 સ્થાનિક પર્યાવરણમાં ઉપલબ્ધ અંગ્રેજી વાંચે છે.
- EN823 : કાર્યકરણ સંબંધો રજૂ કરે છે.
- EN807, EN809 : ઘટના તેમજ વાર્તાના પાત્રોની લાક્ષણિકતા, સ્થળો અને ઘટનાક્રમની વિગતો તારવે છે.
- EN708, EN806 : આપેલ વિધાન /પરિચ્છેદમાંથી અતાર્કિક શબ્દો તારવીને વિધાન સુધારે છે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

સૌ પ્રથમ અંગ્રેજી લર્નિંગ આઉટકમને આધારે વિદ્યાર્થીઓને રમવાની મજા આવે તેવી રમતો તૈયાર કરવામાં આવી હતી.રમતના નિયમો બનાવીને પ્રાયોગિક રમત રમાડવામાં આવી હતી. જરૂરી ફેરફારના અંતે અંગ્રેજી વિષયની 30 જેટલી રમતો તૈયાર કરવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓને લર્નિંગ આઉટકમ

આધારે પાયાની સંકલ્પનાની સમજૂતી આપવામાં આવી હતી. અને તેના આધારે બનાવેલ રમતની સમજૂતી આપવામાં આવી હતી. જે - તે લર્નિંગ આઉટકમના દ્રઢિકરણ માટે વર્ગની સંખ્યા મુજબ ચાર - પાંચ જૂથ પાડવામાં આવ્યા હતા.

જૂથમાં લર્નિંગ આઉટકમ મુજબ તૈયાર કરેલ વિવિધ ઇન-ડોર રમત રમવાના નિયમો આપીને રમાડવામાં આવી હતી. અને મહાવરો રમતના આધારે કરાવવામાં આવ્યો હતો. રમત દ્વારા અંગ્રેજી વિષયની વિવિધ ક્ષમતા જેવી કે શબ્દભંડોળ, અંગ્રેજી વાચન - લેખન, વ્યવહારિક વ્યાકરણ અને અર્થગ્રહણનો વિકાસ કરવામાં આવ્યો હતો. અધ્યયન નિષ્પત્તી મુજબ તેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું.

મૂલ્યાંકનની વિગતો

ધોરણ 7 અને 8 ના કુલ 120 વિદ્યાર્થીઓની પ્રયોગ દરમિયાન લર્નિંગ આઉટકમના આધારે 5 -10 ગુણની ટેસ્ટ અને પ્રયોગના અંતે લર્નિંગ આઉટકમના આધારે 20 ગુણની પોસ્ટ ટેસ્ટ લેવામાં આવી હતી. સતત સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન અને સમગ્ર મૂલ્યાંકનના આધારે નીચે મુજબનું પરિણામ પ્રાપ્ત થયું હતું.

ક્ષમતા	પૂર્વની સ્થિતિ	પછીની સ્થિતિ
શબ્દભંડોળ	30%	60%
વાચન	35%	70%
લેખન	30%	58%
અર્થગ્રહણ	20%	50%

- ધોરણ 7 અને 8 ના 60% વિદ્યાર્થીઓનું શબ્દભંડોળ વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું. (પત્રક -C પ્રથમ સત્ર અને એકમ કસોટી)
- ધોરણ 7 અને 8 ના 70% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી વાચન વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું. (અંગ્રેજી વાચનના આધારે)
- ધોરણ 7 અને 8 ના 58% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી લેખન વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું. (પત્રક -C પ્રથમ સત્ર, સ્વ-અધ્યયન પોથી અને એકમ કસોટી)
- ધોરણ 7 અને 8 ના 50% વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજી અર્થગ્રહણ વચ કક્ષા પ્રમાણે જોવા મળ્યું. (પત્રક -C અને એકમ કસોટી)

પરિણામો

ધોરણ	કુલ વિદ્યાર્થીઓ	પ્રયોગ પહેલાની ટકાવારી	પ્રયોગ પછીની ટકાવારી
7 અને 8	120	28.75 %	59.5 %

ઉપયોગીતા :

- આ નવતર પ્રયોગ રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક શાળાના અંગ્રેજી ભણાવતા શિક્ષકોને ઉપયોગી થશે.
- અંગ્રેજી શિક્ષણમાં શબ્દભંડોળની કયાસ, વાચન, લેખન અને અર્થગ્રહણમાં જે વિદ્યાર્થીને મુશ્કેલી જણાય તેવી શાળાને આ ઇનોવેશન ઉપયોગી છે.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QR કોડ:

૦૭

બોડા હર્ષદ ગિરધરભાઈ

મોડેલ સ્કૂલ મોટીબરાર
તા.માળીયા (મિયાણ),જિ.મોરબી

મો.૯૯૧૩૩૩૨૯૨૦

E- mail : harshad.boda007@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

રમતા રમતા વિજ્ઞાન શીખો

ક્ષેત્ર : અન્ય

પેટા ક્ષેત્ર: શાળામાં વર્ગ શિક્ષણ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : ૨ વર્ષ

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ ૯ અને ૧૦

સમસ્યા:

- બાળકો ને વિજ્ઞાન વિષયમાં વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંત અધરા લાગતા હતા.
- બાળકોને વિજ્ઞાન વિષય કઠીન લાગતો હતો.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

- પરિક્ષાના માર્ક્સ આધારિત
- પૂર્વ જ્ઞાન આધારિત પ્રશ્ન પૂછતા બાળકોનું પૂર્વ જ્ઞાન અધુરાશ જણાય.
- વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત પૂછતા બાળકો મુંજવણ અનુભવતા જણાયા.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: બાળકોને પ્રોજેક્ટ કાર્ય આપી અને વર્ગમાં હું સાથે રહી અને એ પ્રોજેક્ટનું વર્ણન કરાવ્યું.અને વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત ની સમજૂતી આપી.

સમયગાળો :- ૧ વર્ષ

સાધન સામગ્રી :- રોજબરોજ ઉપયોગમાં લેવાતી ઘરની સામગ્રી (વેસ્ટ વસ્તુ)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

ધોરણ ૯ અને ૧૦ ની તમામ અધ્યયન અને નિષ્પત્તિ

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

ધોરણ 9 અને 10ના બાળકોને વર્ષ દરમિયાન 1 પ્રોજેક્ટ આપું છું.એ પ્રોજેક્ટ એવો હોય છે જે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત આધારિક કાર્ય કરતો હોય. બાળકો ઘરે વેસ્ટ વસ્તુ માંથી અને મારૂ માર્ગદર્શન મેળવી અને બનાવે અને એ વર્કિંગ સાયન્સ પ્રોજેક્ટ બાળક વર્ગમાં બધા બાળકો વચ્ચે સેમિનાર રૂપે સમજૂતી આપે.અને જરૂર જણાય ત્યાં હું પણ વધુ માર્ગદર્શન આપું અને એવી રીતે દરેક બાળકો સેમિનાર આપી અને અલગ અલગ વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતની વ્યવસ્થિત માહિતી આપે છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો

પરિક્ષામાં બાળકો પ્રશ્ન સમજતા થયા અને જવાબવહીમાં વ્યવસ્થિત એ પ્રયોગ એ સિદ્ધાંત લખી એમના ઉપયોગ વૈજ્ઞાનિક ઘટનાની વિસ્તૃત સમજૂતી બાળકો પોતાની રીતે આપતા અને સમજતા થયા.

પરિણામો

ઉપયોગીતા :

- બાળકો જીવનમાં રોજબરોજ બનતી વૈજ્ઞાનિક ઘટનાથી પરિચિત થયા
- અંધશ્રદ્ધા થી પરિચિત થયા
- વૈજ્ઞાનિક બનવાનું સ્વપ્નું સેવતા થયા.

૦૮

ડૉ. જિજ્ઞેશભાઈ એ. વેગડ

સરકારી માજુરાજ ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલ
તા, જિ. ભાવનગર

મો. ૯૩૭૪૯૩૦૫૯૩

E- mail : jig.vegad@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત બનાવીએ

કેટેગરી : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત
સેકન્ડરી સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામૂહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : ઓગષ્ટ-૨૦૨૪ થી ઓક્ટોબર-૨૦૨૪

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ધોરણ 11

સમસ્યા:

- વિદ્યાર્થીઓમાં મનોવિજ્ઞાનની સંકલ્પનાઓની સમજણનો અભાવ.
- સંકલ્પનાની સમજણ વિકસાવવા માટે અગત્યના પાસા જેવા કે, વ્યાખ્યા, ઉદાહરણ, અનુદાહરણ, વિવરણાત્મક રજૂઆત વગેરેનો શિક્ષકોમાં અભાવ
- વિદ્યાર્થીઓમાં મનોવિજ્ઞાન વિષયના પૂર્વ જ્ઞાનનો અભાવ, રસ અને રુચિનો અભાવ, અધરા વિષય તરીકેનો હાવ.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:

ઇનોવેશન પૂર્વે વિદ્યાર્થીઓમાં પરંપરાગત પદ્ધતિ દ્વારા સંકલ્પનાઓનું શિક્ષણ આપવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ તેઓની પૂર્વ કસોટી લેવામાં આવી, જેનું પરિણામ નીચે પ્રમાણે પ્રાપ્ત થયું હતું.

ધોરણ	શિક્ષણ પદ્ધતિ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	૩૦ ગુણમાંથી સરાસરી
11	પરંપરાગત શિક્ષણ	71	13.73

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: સંકલ્પના શિક્ષણ પદ્ધતિ, નિદર્શન પદ્ધતિ, ઉદાહરણ પ્રયુક્તિ, પ્રશ્નોત્તરી, ચર્ચા પદ્ધતિ, પ્રયોગ પદ્ધતિ

સમયગાળો :- 01 ઓગષ્ટ-2024 થી 16 ઓક્ટોબર-2024 (ત્રણ મહિના)

સાધન સામગ્રી :- સ્માર્ટ બોર્ડ, લેપટોપ, PPT (પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન), પૂર્વ કસોટી-ઉત્તર કસોટી

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

PSY1203-શિક્ષિત વર્તનની સમજ પ્રાપ્ત કરે, PSY1103-બોધાત્મક પ્રક્રિયા-કલ્પના વ્યાપારની સંકલ્પના સમજે છે, PSY1108-આવેગ વિશે વિગતવાર માહિતી સમજે છે, PSY-1208-મનોવૈજ્ઞાનિક ભાષામાં પૂર્વગ્રહથી માહિતગાર બને છે, PSY1212-અસાધારણ વર્તનની સંકલ્પના સમજે છે, PSY1201-સંવેદનની સંકલ્પનાના પ્રકારો જાણે છે, PSY1202-પ્રત્યક્ષીકરણની સંકલ્પના સમજે છે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

NEP-2020 માં ગોખણપદ્ધતિ અને પરીક્ષાલક્ષી શિક્ષણને બદલે સંકલ્પનાત્મક શિક્ષણ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. મનોવિજ્ઞાનની સંકલ્પનાઓ “અમૂર્ત” હોય વિદ્યાર્થી અને શિક્ષકને સમજવામાં કઠિન પડે છે, જેને “મૂર્ત” બનાવવા પ્રયાસ કર્યો છે. SSA દ્વારા અમલી કમ્પ્યુટર એઈડ લર્નિંગ (CLA)ની સંકલ્પનાની જેમ ક્લાસરૂમ ઇન્ટર એક્ટિવિટીમાં રૂપાંતરિત થયો. “અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત” બનાવવા માટે PPT દ્વારા ચિત્રો, ફોટોગ્રાફ, વિડીયો, રંગીન અક્ષરોનો ઉપયોગ કર્યો જેના લીધે વિદ્યાર્થીઓને આ વિષયમાં રસ અને રુચિ વધી. સંકલ્પનાઓના શિક્ષણમાં આવતી વ્યાખ્યાઓને ચિત્રાત્મક-સૂત્રાત્મક સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું, જેથી તેને યાદ રાખવામાં ખૂબ સરળતા રહી.

સંકલ્પનાઓના શિક્ષણ દરમિયાન લખાણની સાથે તેને અનુરૂપ ફોટોગ્રાફ, વિડીયો મૂકવાથી વિદ્યાર્થીઓને જે તે સંકલ્પનાઓને ખૂબ સરળતાથી સમજ્યા અને તેનું ખૂબ જ ઝડપથી “Visualization” થયું સંકલ્પનાઓના શિક્ષણમાં ઉદાહરણ અને અનુદાહરણની વિવરણાત્મક રજૂઆત કરવામાં આવી, જેથી વિદ્યાર્થીઓમાં તેની સ્મૃતિ દરમિયાન પ્રત્યભિજ્ઞનો ખ્યાલ વિકસ્યો. પરંપરાગત શિક્ષણ પદ્ધતિની તુલનામાં આ પ્રકારની શિક્ષણ પદ્ધતિથી વિદ્યાર્થીઓ સંકલ્પનાઓની વધુ સારી રીતે સમજ પ્રાપ્ત કરી શકે છે, જે પ્રશ્નોત્તરી અને ઉત્તર કસોટીથી સાબિત થાય છે. ધોરણ:- 11 અને ધોરણ:- 12 ના મનોવિજ્ઞાન વિષયના કેટલાક પ્રકરણ માટે આ રીતે “અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત” બનાવી છે. સમગ્ર પ્રક્રિયા પ્રયોગ પદ્ધતિ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી તથા પૂર્વ કસોટી અને ઉત્તર કસોટી લેવામાં આવી હતી.

મૂલ્યાંકનની વિગતો

- પ્રયોગ દરમિયાન વચ્ચે પ્રશ્નોત્તરી પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો, જેના દ્વારા ખ્યાલ આવ્યો કે વિદ્યાર્થીઓમાં સંકલ્પનાઓનું સ્પષ્ટીકરણ થયું છે.
- ઉદાહરણ પ્રયુક્તિ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં સંકલ્પનાઓના ઉદાહરણ અને અનુદાહરણ વચ્ચે પ્રત્યભિજ્ઞનો ખ્યાલ વિકસ્યો છે તે જાણવા મળ્યું.
- વિદ્યાર્થીઓને સંકલ્પનાઓના શિક્ષણમાં નવીનીકરણ દ્વારા “અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત બનાવી” શિક્ષણ આપવામાં આવ્યું, પ્રયોગના અંતે 30 ગુણની એક બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોની ઉત્તર કસોટી લેવામાં આવી.

પરિણામો

ધોરણ-11/D ના વિદ્યાર્થીઓને “અમૂર્ત સંકલ્પનાઓને મૂર્ત બનાવી” નવીનીકરણ દ્વારા શિક્ષણ આપ્યા બાદ, ઉત્તર કસોટી લેવામાં આવી. જેની તુલના પૂર્વ કસોટી સાથે નીચેના કોષ્ટક દ્વારા કરવામાં આવી છે.

ધોરણ	શિક્ષણ પદ્ધતિ	વિદ્યાર્થીનીસંખ્યા	30 ગુણમાંથી સરાસરી	તફાવત
11	પરંપરાગત શિક્ષણ	71	13.73	9.15
	નવીનીકરણ દ્વારા શિક્ષણ	71	22.89	

ઉપયોગીતા :

- NEP -2020 નો એક હેતુ સંકલ્પનાત્મક શિક્ષણ સિદ્ધ કરવામાં ઉપયોગી થશે
- આ નવતર પ્રયોગ રાજ્યના તમામ વિભાગમાં મનોવિજ્ઞાન વિષય ભણતા અને ભણાવતા જેમ કે વિદ્યાર્થીઓ,તાલીમાર્થીઓ,શિક્ષકો,અધ્યાપકો,સ્પર્ધાત્મક પરિક્ષાની તૈયારી કરતાં લોકો માટે ઉપયોગી થશે.દા.ત. સંકલ્પનાઓની સમાજ માટે, અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ સિદ્ધ કરવા માટે
- વિદ્યાર્થીઓમાં અવલોકન શક્તિ, તર્ક શક્તિ અને આત્મવિશ્વાસ કેળવવા ઉપયોગી થશે.

નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયોનો QR :

૦૯

પરમાર હરિશકુમાર આર.

ભીલોડીયા પ્રા.શાળા
તા.ડભોઇ, જિ. વડોદરા

મો.૯૩૨૮૨૫૮૯૮૪

E- mail : harryparmar755@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

"મજા માણો વિજ્ઞાનની"

ક્ષેત્ર : અન્ય

પેટા ક્ષેત્ર : વિદ્યાર્થીઓની સ્કિલ ડેવલોપમેન્ટ

સમસ્યા: વિજ્ઞાન વિષયમાં ઘણા એવા શબ્દો આવે છે જે બાળકોને બોલવામાં અને સમજવામાં ખૂબ જ તકલીફ પડે છે પરિણામે બાળકો માટે વિજ્ઞાન વિષય અઘરો થતો જાય છે અને વિજ્ઞાન વિષયમાં અરુચિ ધરાવે છે.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

વિજ્ઞાન વિષયના પાઠને સમજવામાં બાળકોને ખૂબ જ તકલીફ પડતી હતી પરિણામે બાળકો વિજ્ઞાન વિષયથી દૂર ભાગતા હોય એવો અનુભવ થયો.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ:

પ્રયુક્તિ:

વિજ્ઞાન વિષય રસપ્રદ પ્રવૃત્તિ અને પ્રયોગથી ભરેલો છે વિષયની આ જ ખાસિયતનો ઉપયોગ વિજ્ઞાન વિષય ભણવામાં બાળકોનો રસ પડે એમાં કરવામાં આવ્યો. જેમાં પ્રયોગ અને પ્રવૃત્તિમાં આવતા તમામ સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો.

સમયગાળો:

મહિનાની શરૂઆતમાં બે ત્રણ દિવસ સુધી રિસેસના સમયગાળામાં પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગોનું પ્રદર્શન કરવું.

લક્ષ્યજૂથ : ધોરણ 6 થી 8ના વિદ્યાર્થીઓ

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

વિજ્ઞાન વિષયના તમામ પાઠમાં આવતી તમામ પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગોને જાહેરમાં પ્રદર્શિત કરવાથી સમગ્ર શાળાના બાળકોને પ્રવૃત્તિ અને પ્રયોગો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત થઈ જશે, એટલે કે ધોરણ 6, 7, 8 ના વિજ્ઞાન વિષયમાં ચાલુ મહિનામાં ચાલી ગયેલ પાઠની તમામ પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગોને આવતા મહિનામાં રીસેષના

સમયગાળામાં જાહેરમાં પ્રદર્શિત કરવામાં આવે, પરિણામે બાલવાટિકાથી લઈને ધોરણ ૧ થી ૮ ના બધા જ વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ 6,7,8 ની દર મહિને ચાલતા પાઠની પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગો જોતા થશે અને એ પ્રવૃત્તિઓમાં આવતા અધરા શબ્દો કે જે ક્યારેય વ્યવહારમાં પણ સાંભળ્યા ન હોય તેવા શબ્દો જેમ કે ધ્વનિ, ગુરુત્વાકર્ષણ બળ, કદ, ફોસ્ફરસ, નાઇટ્રોજન, પ્રકાશ સંશ્લેષણ વગેરે જેવા અદ્ભુત શબ્દો બાળકોના કાને પડતા થશે, સાંભળતા થશે, એટલે કે ધોરણ 1 થી 5ના બાળકો જ્યારે ધોરણ 6 માં જશે ત્યારે, ધોરણ 1 થી 6 ના બાળકો ધોરણ 7 માં જશે ત્યારે અને ધોરણ 1 થી 7 ના બાળકો ધોરણ 8 માં જશે ત્યારે અધરા શબ્દો, પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગોનું પૂર્વજ્ઞાન થઈ જવાથી બાળકને પ્રવૃત્તિ, પ્રયોગ કે પાઠ અધરો લાગતો નથી અને લગભગ 60% થી 80% બાળકને પહેલેથી જ આવડતું હોવાથી પાઠનું જ્ઞાન અને પ્રયોગ-પ્રવૃત્તિઓનું જ્ઞાન હોવાથી બાળકને પહેલેથી જ બધું આવડતું હોવાથી બાળકને પાઠ સહેલા લાગવા લાગે છે અને તે ઉત્સાહભેર દરેક પ્રવૃત્તિ-પ્રયોગમાં ભાગ લઈ વિજ્ઞાન વિષયમાં ખૂબ જ રુચિ ધરાવતા થઈ જાય છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

પ્રવૃત્તિ અને પ્રયોગ સમજાવનાર બાળકનું મૂલ્યાંકન અને કયું બાળક કેટલી પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગો સમજી ગયું એનું સંપૂર્ણ મૂલ્યાંકન શિક્ષક દ્વારા કરવામાં આવે છે. પરિણામે પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગ સમજાવનાર બાળક વધુ સારી રીતે સમજાવવામાં મહેનત કરે છે અને સમજવા માટે આવેલ બાળક વધુમાં વધુ પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગો સમજવામાં મહેનત કરે છે. જેમનું પર્ફોમન્સ સારું હોય છે એવા તમામ બાળકો એટલે કે સમજાવનાર અને સમજનાર તમામ બાળકોને નાનકડી ભેટ આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે.

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

ધોરણ 6, 7, 8 ના 10 થી 15 ટકા બાળકો જ વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ ધરાવતા હતા પણ તેમની જિજ્ઞાસાવૃત્તિ અને કલાવૃત્તિને પ્રોત્સાહિત મળતા હવે 85 થી 95 ટકા જેટલા બાળકો વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ ધરાવતા થયા છે.જે બાળકો વિજ્ઞાન વિષયથી ભાગતા હતા એ જ બાળકો હવે વિજ્ઞાન વિષય ભણવાની સાથે સાથે પ્રવૃત્તિ અને પ્રયોગોને ભણાવતા પણ થયા છે.15% થી 20% બાળકો જ વિજ્ઞાન વિષયમાં સારો દેખાવ કરતા હતા હવે 80% થી 90 % બાળકોમાં વિજ્ઞાન વિષયમાં રુચિ વધવાને કારણે સારો દેખાવ જોવા મળી રહ્યો છે.80% બાળકો પોતાના ધોરણની સાથે સાથે એડવાન્સમાં આગલા ધોરણને સમજવામાં પ્રયત્નશીલ થયા છે.

લાભાર્થીની સંખ્યા:

બાલવાટિકા તથા ધોરણ 1 થી 8 ના તમામ બાળકો

ઉપયોગીતા :

આ ઇનોવેશનનો ઉપયોગ દેશના તમામ વિદ્યાર્થી બાળકો માટે થઈ શકે છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / કયુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

૧૦

રાઠોડ નિતેશકુમાર કે.

રણિયાત પ્રા.શાળા
તા.ગોધરા,જિ. પંચમહાલ

મો.૯૯૨૪૬૫૧૫૫૫

E- mail : rathodnitesh196@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

મારી શાળા મારો ગુણોત્સવ

ક્ષેત્ર : શાળા વ્યવસ્થાપન / ભાવાવરણ વિકાસ

સમસ્યા:

ગુણોત્સવ 2.0 માં શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનનું ભારાંકન વધારીને ખૂબ જ અસરકારક માળખું તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ ગુણોત્સવ 2025 માં આચાર્ય અને C.R.C દ્વારા Swift Chat માં મૂલ્યાંકન કરવાનું આયોજન થયેલ હતું. જેમાં આચાર્ય દ્વારા અને C.R.C દ્વારા કેટલું મૂલ્યાંકન થાય છે તે જાણી શકાતું ન હતું. આ ઉપરાંત ગુણોત્સવ થયા બાદ તેનું પરિણામ મળતા ખૂબ જ લાંબો સમય થઈ જાય છે અને તેથી શાળાને પોતાની કચાશ જાણી તે બાબતે ઉપચારાત્મક કાર્ય કરવા માટે પૂરતો સમય મળી રહેતો નથી.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

ગુણોત્સવ 2025 માં આચાર્ય અને C.R.C દ્વારા Swift Chat માં મૂલ્યાંકન કરવાનું આયોજન થયેલ હતું. જેમાં આચાર્ય દ્વારા અને C.R.C દ્વારા કેટલું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવતું હતું પરંતુ તેનું પરિણામ જાણી શકાતું ન હતું. શાળા પોતાની કચાશ જાણી તેને નિવારવા માટે યોગ્ય આયોજન કરી શકતી ન હતી. આ ઉપરાંત આગમી ગુણોત્સવ માટે સચોટ આયોજન કરી શકતું ન હતું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્ય જૂથ :

પ્રયુક્તિ: ઓનલાઇન મૂલ્યાંકન

સાધનસામગ્રી: MS EXCEL FILE

સમયગાળો: જૂન 2022 થી કાર્યરત

લક્ષ્યજૂથ: ગુજરાત રાજ્યની તમામ સરકારી અને અનુદાનિત પ્રાથમિક શાળાઓ

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

ગુણોત્સવના મુખ્ય ક્ષેત્રો, તેના પેટા ક્ષેત્રો તથા દરેક માપદંડનો ઊંડો અભ્યાસ કરી તેની મૂલ્યાંકનની વિગતો જાણીને માર્કેટિંગ એક્સેલમાં એવી ફાઈલ બનાવી છે, કે જેમાં અહિંયાથી બનાવવામાં આવેલ ગુણોત્સવની માર્ગદર્શિકા ના આધારે શાળાના આચાર્ય દ્વારા દરેક માપદંડ નું ગુણાંકન કરવામાં આવે તો દરેક માપદંડ દીઠ ટકાવારી ખ્યાલ આવે છે અને શાળા પોતાના સ્વ-મૂલ્યાંકનના 20% માંથી મહત્તમ ગુણ મેળવવા માટે સચોટ આયોજન કરી શકે છે. C.R.C. દ્વારા થતું મૂલ્યાંકન પણ જાતે કરીને તેના 20% માંથી કેટલા ગુણ મેળવી શકાય છે તે જાણી શકાય છે. આ ઉપરાંત રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉપલબ્ધ ડેટા દ્વારા શાળાને 60% માંથી કેટલા ગુણ મળી શકે તેમ છે તે પણ જાણી શકાય છે તથા આગામી ગુણોત્સવમાં સારામાં સારા ગુણ કેવી રીતે મેળવી શકાય તેમ છે તેનું પણ ચોક્કસ આયોજન કરી શકાય છે.

અહિંયા ધોરણ 1 થી 8 ની શાળા માટે અને ધોરણ 1 થી 5 ની શાળા માટે અલગ – અલગ એક્સેલ ફાઈલ બનાવેલી છે. આ ફાઈલમાં સરળતાથી ડેટા ભરવા માટે યોગ્ય માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી એક વિડિયો પણ બનાવેલી છે નીચે આપેલ QR CODE માં આપેલ છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

- આ એક્સેલ ફાઈલમાં વિવિધ કક્ષાની શાળાઓના ડેટા દાખલ કરીને મળતા પરિણામની ખાતરી કરવામાં આવી તથા મુખ્ય ક્ષેત્ર, પેટા ક્ષેત્ર અને માપદંડ દીઠ મળતા પરિણામની પણ ચોકસાઈ પૂર્વક ખાતરી કરવામાં આવી છે.
- ગુજરાત રજ્યની ઘણી બધી શાળાઓ અગાઉ થઈ ગયેલ ગુણોત્સવમાં આ ફાઈલના ઉપયોગ દ્વારા સારામાં સારા પરિણામ મેળવી શકી છે.
- ગુણોત્સવ 2025 માં પણ પંચમહાલ જિલ્લાની 500 થી વધુ શાળાઓ તથા અન્ય જિલાઓની 1000 શાળાઓ આ ફાઈલના ઉપયોગ દ્વારા ચલુ વર્ષનો ગુણોત્સવ કરેલ છે.
- ધોરણ 1 થી 8 ની શાળા માટે અને ધોરણ 1 થી 5 ની શાળા માટે યોગ્ય રીતે મૂલ્યાંકન થઈ શકે તે હેતુથી અલગ – અલગ એક્સેલ ફાઈલ બનાવેલી છે.

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

- શાળાને ગુણોત્સવ નું રીઝલ્ટ તૈયારીમાં જ પ્રાપ્ત થાય.
- શાળા મુખ્ય ક્ષેત્ર, પેટા ક્ષેત્ર અને માપદંડ દીઠ મૂલ્યાંકનની ટકાવારી જાણી શકે તથા તે મુજબ તૈયારી કરી શકે.
- દરેક મુખ્ય ક્ષેત્રના પેટા ક્ષેત્ર દીઠ માપદંડમાં રહેલ ક્યાસ જાણી ઉપચારાત્મક કાર્ય કરી શકે.
- શાળામાં કરવાની થતી કામગીરીની તેના મહત્વના આધારે ગોઠવણ કરી શકે.
- ગુણોત્સવનો હાઉ દૂર થાય.

લાભાર્થીની સંખ્યા :

- અગાઉ થઈ ગયેલ ગુણોત્સવમાં ગુજરાત રજ્યની ઘણી બધી શાળાઓએ અગાઉ બનાવેલ ફાઈલના ઉપયોગ દ્વારા સારામાં સારા પરિણામ મેળવી શકી છે.

- ગુણોત્સવ 2025 માં પણ પંચમહાલ જિલ્લાની 500 થી વધુ શાળાઓ તથા અન્ય જિલાઓની 1000 શાળાઓ આ ફાઈલના ઉપયોગ દ્વારા ચલુ વર્ષનો ગુણોત્સવ કરેલ છે.

ઉપયોગીતા:

- શાળાને ગુણોત્સવ નું રીઝલ્ટ તૈયારીમાં જ પ્રાપ્ત થાય.
- શાળા મુખ્ય ક્ષેત્ર, પેટા ક્ષેત્ર અને માપદંડ દીઠ મૂલ્યાંકનની ટકાવારી જાણી શકે તથા તે મુજબ તૈયારી કરી શકે.
- દરેક મુખ્ય ક્ષેત્રના પેટા ક્ષેત્ર દીઠ માપદંડમાં રહેલ ક્યાસ જાણી ઉપચારાત્મક કાર્ય કરી શકે.
- શાળામાં કરવાની થતી કામગીરીની તેના મહત્વના આધારે ગોઠવણ કરી શકે.
- ગુણોત્સવનો હાવ દૂર થાય.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયોલિંક / ક્યુઆરકોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

૧૧

ગોહેલ લલિતકુમાર આર.

તોરણાવમાતા પ્રા.શાળા

તા.બોરસદ,જિ. આણંદ

મો.૯૦૧૬૯૪૨૬૫૧

E- mail : lalitgohel14@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

નરી આખે દેખાતું ગણિત

ક્ષેત્ર : શિક્ષણમાં Blended Learning

સમસ્યા:

- ગણિત શીખવા પાછળનો મુખ્ય હેતુ સંપૂર્ણ સ્પષ્ટ થતો ન હતો.
- યોગ્ય સમયગાળે ગાણિતિક ક્રિયાઓનો પ્રક્રિયામાં ઉપયોગ થતો ન હતો.
- આથી ગાણિતિક પ્રક્રિયા ઝડપી અને સચોટ બનાવવા માટે પ્રયત્ન કરેલ.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

ધોરણ 6 થી 8 ના વિદ્યાર્થીઓ સાથે રોજબરોજ ગણિતના તાસમા વાતચીત કરતા કરતા ધ્યાને આવ્યું કે રોજબરોજના જીવાનમાં ગણિતનો ઉપયોગ ખબર હોવા છતાં બાળકો રજૂઆત કરવામાં ક્ષોભ અનુભવતા હતા. તેથી એક નવીન પ્રયોગ કરવા માટે ધોરણ 6 થી 8 ના 50 બાળકો પસંદ કર્યા. ધોરણ 6 થી 8 ના પસંદ કરેલા આ 50 બાળકો માંથી ફક્ત 11 બાળકો સામાન્ય રીતે રજૂઆત કરવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા.અન્ય બાળકોને વ્યાવહારિક ગણિતની ખબર હોવા છતાં રજૂઆત કરવામાં તકલીફ અનુભવતા હતા.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: જૂથ ચર્ચાઓ,ઓરલ પ્રેક્ટિસ,વ્યવસાયકારો સાથે ચર્ચા,વ્યાવહારિક સંવાદોનો મહાવરો,મોડેલ મેકીંગ પ્રેઝન્ટેશન.

સાધન સામગ્રી :

- વિવિધ પ્રકારના ચાર્ટ્સ & નમુના, રમતો અને રમકડાં
- ગાણિતિક આકારોની મદદથી સર્જનાત્મકતા
- વ્યાવસાયિક કારીગરોની સાધન- સામગ્રી

સમયગાળો: જૂન 2024 થી કાર્યરત

લક્ષ્યજૂથ: ધોરણ 6 થી 8 ના 50 બાળકો

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

ગણિત એવો વિષય છે કે જે બાળકોને ભણવો ગમે છે પણ વ્યવહારમાં સરળતાથી ઉપયોગમાં લેવામાં તકલીફ અનુભવાય છે. એમાં પણ ગ્રામ્યવિસ્તારના બાળકોને વ્યવહારનો પૂરતો મહાવરો હોવા છતાં તેની રજૂઆત અને પ્રત્યાયન ન મળી શકવાને લીધે બાળકો ગાણિતિક ખ્યાલો રજૂ કરવામાં ક્ષોભ અનુભવતા હતા. આથી શિક્ષણકાર્ય દરમિયાન આ બાબતનો અનુભવ થતા એવો વિચાર આવ્યો કે, આ બાળકોને કેવી રીતે તેનો મહાવરો કરાવી શકાય કે જેથી ગણિત એમના રસનો વિષય બને અને સમય જતા તેનો વ્યવહારુ ઉપયોગ કરે.

એ માટે ધોરણ 6 થી 8 ના 50 બાળકો પસંદ કર્યાં. આ બાળકો ઘરે ફેસબુક, યુ ટ્યુબ જેવા સોશિયલ મિડિયાનો ઉપયોગ કરતા જ હોય છે. એટલે તેમને આવા માધ્યમો દ્વારા વિવિધ વિડિઓ અને ફોટોગ્રાફ્સ બતાવવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

સાથે સાથે વિવિધ પ્રકારના ચાર્ટ્સ તેમજ મોડેલ બનાવવાનું શરૂ કર્યું. આ ઉપરાંત એમને જે વસ્તુ ક પદાર્થ ગમે એમાં છુપાયેલા ગાણિતિક આકારો ને શોધીને ચિત્ર સ્વરૂપે સર્જન કરવાની રમતો અને પ્રવૃત્તિઓમાંથી પસાર કરવામાં આવ્યાં. બાળકોને વ્યવસાયકારોની મુલાકાતે લઈ ગયા એમના સાધનોમાં ગણિત ક્યા અને કેવીરીતે ઉપયોગી છે તે સમજાવવામાં આવ્યું. એનાથી બાળકોના આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થતો દેખાયો. બાળકોએ ઘરે તેમજ શિક્ષકની મદદથી બનાવેલ મોડેલ ચાર્ટ્સ, અને નમુનાઓ ને પોતેજ પ્રાર્થના સભામાં રજૂઆત કરવા માટે મહાવરો આપી પ્રોત્સાહિત કર્યા જેથી તેમનાં ઉત્સાહ વધારો થયો. આના પરિણામે એ 50 બાળકો પૈકી 45 બાળકો ક્ષોભ વગર પ્રાર્થના સભામાં પોતાની રજૂઆત કરતા થયા. આ બાળકો અન્ય બાળકોને પણ સાથે રાખીને વધારે પ્રેક્ટિસ કરવા લાગ્યા.

આમ આ બાળકો એકબીજાને સાથે રાખીને વધુ શેરીંગ કરતા થયા પરિણામે 27 ડીસેમ્બરના રોજ શાળાકક્ષાએ રાષ્ટ્રીય ગણિત દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી. જેમાં ગણિત પ્રદર્શનમાં ત્રણ વિભાગમાં કુલ 65 જેટલા વિદ્યાર્થીઓ એ ભાગ લીધો.

પ્રથમ વિભાગમાં પાયાનું ગણિત (જેમાં રેખા, બિંદુ, અપૂર્ણાંક, પૂર્ણ સંખ્યા, ચાવીઓ, ખૂણાના પ્રકાર, ત્રિકોણ, ચતુષ્કોણ વગેરે...)

દ્વિતીય વિભાગમાં નરી આંખે જોઈ શકાય તેવું ગણિત (જેમાં આસપાસ જોવા મળતા આકારો અને તેનાથી બનતી સંરચનાઓ.)

તૃતીય વિભાગમાં વ્યવહારુ ગણિત (જેમાં કડિયાકામ ,દરજીકામ, સુથારી કામ, આરોગ્ય સુવિધાઓ, વેપારી, રમતગમત, ચિત્રકલા, ટેક્સટાઇલ ઇન્ડસ્ટ્રી વગેરે...)

પોતાની આગવી શૈલીમાં ગાણિતિક નમુના, ચાર્ટ્સ, TLM, વ્યવસાયકારોનાં સાધનો વગેરેને રજૂ કર્યાં હતા..

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરે ની વિગત)

- બાળકોનું રોજબરોજ અવલોકન કરીને
- એકબીજા સાથે મળીને ગાણિતિક નમુના, ચાર્ટ્સ, TLM, તૈયાર કરાવીને

- બાળકોએ જાતે બનાવેલ મોડેલ ચાર્ટ્સ, અને નમુનાઓ ને પોતેજ પ્રાર્થનાંસભામાં રજૂઆત સમયે અનૌપચારિક અવલોકન કરીને.
- ગણિત પ્રદર્શન દ્વારા ગામના શિક્ષિત વ્યક્તિઓ તેમજ વિવિધ વ્યવસાયકારો સાથે વાતચીત કરવાની તક આપીને.

પરિણામો : (ડેટાસબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

ધોરણ	બાળકોની સંખ્યા	શરુઆતની સ્થિતિ	હાલની સ્થિતિ	ટકા
6	20	2	18	90%
7	15	3	14	93%
8	15	5	13	87%
કુલ	50	10	45	90%

તોરણાવમાતા પ્રાથમિકશાળા બોરસદમાં ગણિત દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી જેમાં શાળાના કુલ 65 વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. ગણિત પ્રદર્શનમાં ત્રણ વિભાગ બનાવવામાં આવ્યા હતા. નોંધ:- વિદ્યાર્થીઓનું પ્રદર્શન નિહાળવા માટે નીચેની લીંક પર ક્લિક કરો.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid031tvMLBWVHPy74MEsVknoRUQdkt4vkuCifj6XMcqQRBazLMXFPas2Xuxk9Wi6Ax4fl&id=61550804213923&mibextid=Nif5oz

લાભાર્થીનીસંખ્યા : ધોરણ 6 થી 8 ના 50 બાળકો

ઉપયોગીતા:

- ગાણિતિક ક્રિયાઓને સરળરીતે સમજી શકે..
- ગણિતનો રોજિંદા જીવનમા સરળતાથી ઉપયોગ કરી શકશે.
- Public speaking skillનો વિકાસ થઈ શકશે.
- ધંધા રોજગાર માટે ઉપયોગી બનશે.

નવતર પ્રયોગ ની વર્તમાન સ્થિતિ :

- હાલ આ નવતર પ્રયોગ કાર્યરત છે.

ફોટો ગ્રાફ / વિડીયો લિંક / કયુ આર કોડ / નવતર પ્રયોગ ની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

ચરોતર આણંદ ભાસ્કર

તોરણાવમાતા પ્રાથમિકશાળા બોરસદમાં ગણિત દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી

આણંદ | તોરણાવમાતા પ્રાથમિકશાળા બોરસદમાં ગણિત દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી જેમાં શાળાના કુલ 65 વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. ગણિત પ્રદર્શનમાં ત્રણ વિભાગ બનાવવામાં આવ્યા હતા. 1. પ્રથમ વિભાગમાં પાયાનું ગણિત 2, દ્વિતીય વિભાગમાં નરી ઓપે જોઈ શકાય તેવું ગણિત 3. તૃતીય વિભાગમાં બવસરુ ગણિત પ્રદર્શનમાં રજૂઆત કરનાર તમામ વિદ્યાર્થીઓને શાળા પરિચાર અને એસએમસીના દ્વારા ખુબ ખુબ અભિનંદન પાઠવ્યા હતા.

૧૨

પટેલ દેવયાનીબેન કે.

ચારણગામ(સા) પ્રા.શાળા
તા.લુણાવાડા,જિ. મહીસાગર

મો.૮૧૪૦૦૦૦૨૭૯

E- mail : pateldevyani7@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

વિજ્ઞાનની સફર, વાર્તાઓ અને રમતોની કમાલ સાથે

ક્ષેત્ર : ડિજિટલ ટેકનોલોજી આધારિત શિક્ષણ

સમસ્યા:

- બાળકોને વિજ્ઞાન વિષયમાં અરૂચી
- વિજ્ઞાન વિષયમાં આવતી આકૃતિઓ તથા નામ નિર્દેશનમાં અસક્ષમતા
- આકૃતિવાળા પ્રશ્નો અઘરા લાગવા
- પ્રિય બાળકોને વિજ્ઞાનમાં આવતું વિષયવસ્તુ સમજવામાં સમસ્યા

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ

બાળકોનો વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ ઓછો હોવાથી પ્રથમ સત્રાંત પરીક્ષા, દ્વિતીય સત્રાંત પરીક્ષા અને એકમ કસોટીમાં નબળું પરિણામ આવતું હતું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ:- Information Technologyનો ઉપયોગ કરી વર્ગખંડને જીવંત રાખવાનો પ્રયાસ

- ધોરણ ૬/૭/૮ - દરેક એકમ મુજબ વાર્તાઓ
- ધોરણ ૬/૭/૮ - દરેક પ્રકરણ મુજબ આકૃતિ માટે Interactive games
- ધોરણ ૬/૭/૮ - દરેક પ્રકરણ મુજબ જોડકાં જોડોની Interactive games

સાધનસામગ્રી:-

- લેપટોપ/ મોબાઈલ
- ઈન્ટરનેટ

સમયગાળો:- ડિસેમ્બર ૨૦૨૩ થી (હાલ અમલમાં) છે.

લક્ષ્યજૂથ:- ધોરણ ૬ થી ૮ ના બાળકો.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

• ધોરણ ૬,૭,૮ - દરેક પ્રકરણ મુજબ વાર્તાઓ :

ICT ના વિવિધ ટૂલ્સ જેમકે Chat gpt નામના AI Software નો ઉપયોગ કરી દરેક પ્રકરણને અનુરૂપ વાર્તાઓ બનાવવામાં આવી છે. વિજ્ઞાનમાં પ્રથમવાર આવતા શબ્દો વિદ્યાર્થીઓને સમજવામાં અઘરા લાગે છે. Chat gpt ની મદદથી જે તે શબ્દને અનુરૂપ વાર્તાઓ બનાવવામાં આવી છે. Tts voice maker નામના software ની મદદથી અમુક વાર્તાનો audio generate કર્યો છે. આ ઉપરાંત art flow નામના software ની મદદથી images generate કરી છે. ત્યારબાદ વાર્તાઓને video સ્વરૂપે પણ રજૂ કરવામાં આવી છે.

• ધોરણ ૬,૭,૮ - દરેક પ્રકરણ મુજબ આકૃતિ ની Interactive games:

Edyucaplay નામની games maker app દ્વારા દરેક પ્રકરણમાં આવતી આકૃતિઓની ગેમ્સ બનાવવામાં આવી છે. Edyucaplay એ games બનાવવાનું એક free platform છે.

• ધોરણ ૬ - દરેક પ્રકરણ મુજબ જોડકાં જોડોની Interactive games:

દરેક પ્રકરણ મુજબ આવતા ટુંકા પ્રશ્નો, ખાલી જગ્યાઓ ને જોડકા સ્વરૂપે ગેમ્સ બનાવવામાં આવી છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

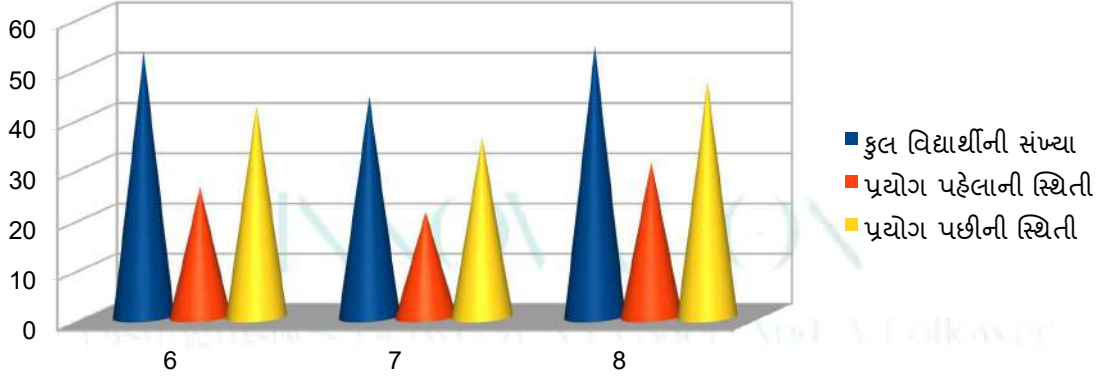
- ગેમ્સમાં કેટલા જવાબ સાચા પડ્યા તથા કેટલા સમયમાં સાચા પડ્યા તે result optionમાં જોઈ શકાય છે.
- એકમ કસોટી દ્વારા મૂલ્યાંકન
- પ્રથમ સત્રાંત કસોટી , દ્વિતીય સત્રાંત કસોટી દ્વારા મૂલ્યાંકન

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત - આધાર પુરાવા સાથે)

- વિજ્ઞાન વિષય ભણવાની રૂચિમાં વધારો થયો
- કોઈપણ શબ્દને અનુરૂપ ચેટજીપીટી નો યુઝ કરી વાર્તાનું નિર્માણ કરતા થયા.
- ગેમ્સ રમતાં રમતા સહજ રીતે માહિતી મેળવે છે અને હરિફાઈ જેવો માહોલ ઉભો કરી પોતાનું પરફોર્મન્સ વધારે છે.
- ગયા વર્ષ કરતાં આ વર્ષની એકમ કસોટી માં આકૃતિવાળા પ્રશ્નોના જવાબ આપવાવાળા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં વધારો થયો છે.
- પ્રિય બાળકો પણ વિજ્ઞાન વિષયનું વિષયવસ્તુ સમજતા થયા છે.

એકમ કસોટીમાં આકૃતિવાળા પ્રશ્નોના જવાબ આપતા બાળકોની સરખામણી

ધોરણ	કુલ વિદ્યાર્થીની સંખ્યા	પ્રયોગ પહેલાની સ્થિતિ	પ્રયોગ પછીની સ્થિતિ
6	53	26	42
7	44	21	36
8	54	31	47

Leaderboard

Rank	Name	Score	Time
1st	Vaishali	5	13.5
2nd	Dhruvi	5	13.5
3rd	Sarmistha	5	14.0
4th	Astha	5	14.1
5th	Janu	5	16.0
6th	Jaysri	5	18.8
7th	Janki	5	20.9
8th	Suhani	5	22.7
9th	Divyesbh	5	22.9
10th	vishal	5	24.6

લાભાર્થીની સંખ્યા : હાલ મારી શાળાના 140 વિદ્યાર્થીઓ અને અન્ય શાળાના આશરે 200 વિદ્યાર્થીઓ

ઉપયોગીતા:- આ નવતર પ્રયોગ ધોરણ 6 થી 8 ના આખા ગુજરાતના બાળકો માટે લાગુ પાડી શકાય છે. દરેક બાળક શાળા તથા ઘરે પણ મોબાઇલ માં ગેમ્સ રમી શકે છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / કચુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

Std 6 વાર્તાઓ

Std 7 વાર્તાઓ

Std 8 વાર્તાઓ

Std 6 આકૃતિઓ

Std 7 આકૃતિઓ

std 8 આકૃતિઓ

Std 6 match the pairs

Std 7 match the pairs

Std 8 match the pairs

SOURCE:

- EDYUCAPLAY GAMES MAKING APP
- CHAT GPT
- TTS VOICE MAKER
- ARTFLOW IMAGE GENERATOR
- INSHOT VIDEO MAKER

ધોરણ 6 નો પાઠ 1 વાર્તા સ્વરૂપે

ગેમ્સ રમતાં બાળકો

(Audio-video)

૧૩

મહાર એલવિનાબેન સી.

કાછલા ફ વર્ગ પ્રા.શાળા
તા.,જિ. દાહોદ

મો.૯૪૨૮૩૬૫૪૨૦

E- mail : alvinamachhar01@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

જાદુઈ પીટારાથી ચમકતા સિતારા.

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત...

પેટા ક્ષેત્ર : જાદુઈ પીટારાનો ઇનોવેટીવ ઉપયોગ

સમસ્યા :

બાળકોનો માનસિક વિકાસ નહિવત, જ્ઞાનના સ્તરમાં ધીમો વધારો, વ્યક્તિગત કે જૂથમાં કાર્ય કરવામાં ઝડપ ઓછી, ગણન કાર્ય કરી શકવાનો અભાવ, પ્રશ્નોના જવાબો આપવામાં અસમર્થતા.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ :

આ ઇનોવેશન પૂર્વે બાળકો પોતે કાર્ય કરી શકતા ન હતા. આત્મવિશ્વાસ સાથે જવાબ આપવામાં સંકોચ અનુભવતા હતા. આકારો, કોયડાની સમજ ઓછી હોવાથી શીખવામાં રસ ઓછો દાખવતા હતા.

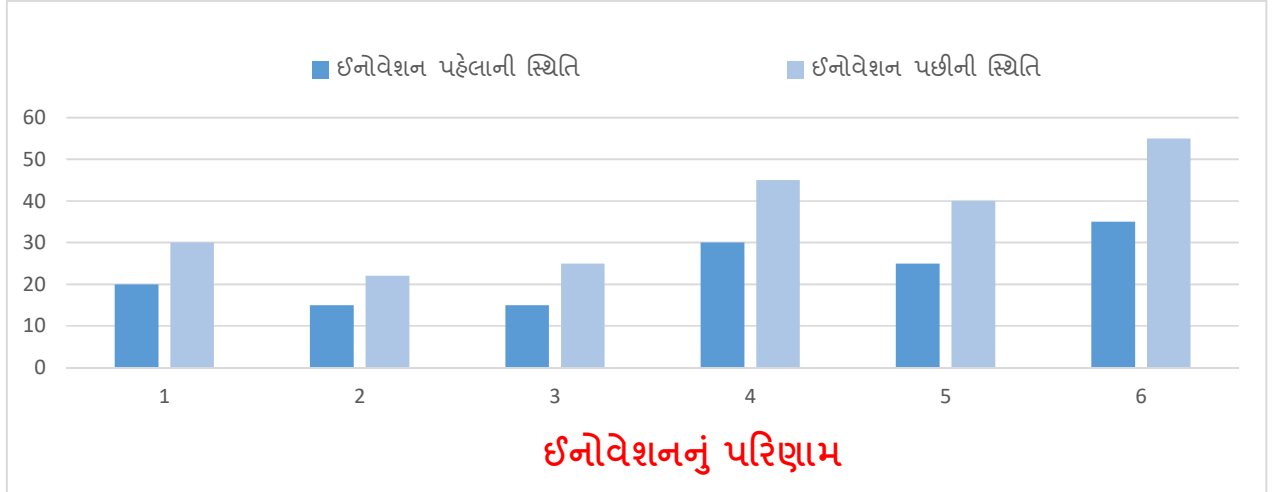
નવતર પ્રયોગનું વર્ણન :

મારી શાળામાં પ્રજ્ઞા વર્ગ 2018 થી શરૂ થયો, પરંતુ 2024-25માં જે જાદુઈ પીટારા દ્વારા બાલવાટિકા અને ધોરણ ૧,૨ ના બાળકોને શીખવવા માટે મારી પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કર્યો, જેમાં ઝડપથી બાળકો શીખી શક્યા, નાનું-મોટું કાર્ડ દ્વારા નાની મોટી સંખ્યાની સમજ, એકમ આધારે, બોર્ડ બુકનો ઉપયોગ રમત દ્વારા કર્યો. ગણન કાર્યમાં સંખ્યા પટ્ટીનો ઉપયોગ રમત દ્વારા કર્યો. ગણન કાર્યમાં બાળકોને અંકકાર્ડના ઉપયોગથી રમતા-રમતા સરવાળા કરતાં શીખ્યા, આકારોની સમજ એ રમકડા રમતા રમતા શીખવ્યું. ચિત્રોની પઝલ દ્વારા અંક પઝલ ગોઠવતા શીખવી બાળકો શાળામાં દફતર વગર આવતા બાળકોને ભાર વગરનું ભણતર દ્વારા અધ્યયન કાર્યને સરળ કર્યું.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન : શાળામાં બાળકો ઝડપથી શીખે છે. વ્યક્તિગત બાળકો રજૂઆત કરી શકે છે. સંખ્યાજ્ઞાન આકારો નાણાકીય કોયડાની સરળ સમજથી ઉપચારાત્મક કાર્ય કરવાની જરૂરિયાત ઓછી રહે છે.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ :

શાળામાં બાળકોની હાજરી વધી, બાળકો દફતર વગર આવવાથી વાલીઓનો સહકાર મળ્યો, વાલીઓના સહયોગથી નવીન રમકડા નિર્માણ, બાળકો સંખ્યાજ્ઞાન આકારો પઝલ ઝડપથી શીખી શક્યા, એકમ દશક, નાણા, કોયડાની સમજ સરળતાથી શીખી શક્યા. બાળકોમાં શીખવાનો ઉત્સાહ વધ્યો અને જ્ઞાનમાં વધારો થયો, 40% બાળકો થી વધારો થઈ 80 ટકા સુધી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ. ગણિત વિષયની પાયાની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓની કસોટી તૈયાર કરી અને તેના આધારે ચકાસણી કરવામાં આવી.

લાભાર્થીની સંખ્યા : બાલવાટિકા ધોરણ 1, 2 અને 3ના કુલ 40 બાળકો.

ઈનોવેશનનો અમલ અન્ય શાળામાં ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય તો તેની વિગત:

જાદુઈ પીટારા દ્વારા શિક્ષણ મારી શાળાના બાળકો દ્વારા શીખવામાં આવ્યો જેનો અમલ અન્ય શાળાના શિક્ષકો પણ કરતા થયા.

ઉપયોગિતા : રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ 2020 માં વિદ્યાર્થીઓને શારીરિક શિક્ષણની વાત કરવામાં આવી છે ત્યારે મારું આ ઈનોવેશન આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવશે.

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ : હાલ, આ નવતર પ્રયોગ ચાલુ છે.

૧૪

ગઢવી ભૂમિબહેન વી.

લોટીયા પ્રા.શાળા
તા.સંખેડા,જિ. છોટા ઉદેપુર

મો.૭૦૯૬૨૦૭૨૯૬

E- mail : bhoomigadhavi2389@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

उफ़ ये मुहावरे से आहा मुहावरे तक का सफर

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત...

પેટા ક્ષેત્ર : મીડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

સમસ્યા :

- બાળકો મુહાવરેનાં અર્થ આપી શકતા ન હતા.
- બાળકો મુહાવરે નાં અર્થનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરી શકતા ન હતા.
- બાળકો મુહાવરે ની અસરકારકતા જાણી શકતા ન હતા.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

- બાળકો મુહાવરેનાં અર્થને યોગ્ય ન્યાય આપી શકતા ન હતા.
- મુહાવરેનું ભાષાંતર કરતાં જેથી અર્થ જાણવાતો ન હતો.
- મુહાવરેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરી શકતા ન હતા.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ : નિદર્શન, રમત , ચિત્ર

સાધન સામગ્રી : શરીરનાં અંગોનો ટપાલ ચાર્ટ, અંક આધારિત મુહાવરેનું વર્કિંગ મોડેલ, મુહાવરેનું તોરણ, મુહાવરે કા ગમલા, મુહાવરેની સાપસીડી, પત્તાની રમત.

સમયગાળો : જૂન ૨૦૨૪ થી

લક્ષ્યજૂથ : ધોરણ-૫ થી ૧૨ સુધીના બાળકો.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

- આ નવતર પ્રયોગ દ્વારા બાળકોમાં હિન્દીના મુહાવરા તથા અર્થની સમજ કેળવાઈ.

- શિક્ષક દ્વારા શરીરનાં અંગોના,પ્રાણીઓ-પક્ષીઓના,અંકોના મુહાવરેના ટપાલ ચાર્ટ,વર્કિંગ મોડલ ,ચિત્ર ચાર્ટ,રમતો વગેરેના ઉપયોગથી વિદ્યાર્થીઓ રસ લઈને તેનો અર્થ સમજતા થયા તથા તે અર્થ જાણી વાક્યો બનાવતા થયા.
- ગમ્મત દ્વારા બાળકો જાતે મુહાવરા શોધતા થયા,તેનો વાક્યમાં ઉપયોગ કરતા થયા.
- વાત કે સંવાદમાં મુહાવરા બોલવાની રમત રિશેષ કે ફ્રી સમય દરમિયાન રમવા લાગ્યા.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત) :

- ફ્લેશ કાર્ડ દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે.
- પત્તા દ્વારા રમત રમાડી મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.
- બાળકો નો ટેસ્ટ પેપરમાં ટેસ્ટ લઈને મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

વર્ષની શરૂઆતમાં બાળકોને હિન્દી વિષયમાં વ્યાકરણનો 'મુહાવરે' ટોપિક જોઈએ એવો સમજાતો ન હતો.મુહાવરેનું ભાષાંતર કરી વાક્યપ્રયોગ કરતા હતા.આ પ્રયોગ કાર્ય બાદ વિદ્યાર્થીઓને મુહાવરેના અર્થ સમજાવા લાગ્યા.તેઓ જાતે જ મુહાવરા શોધવા લાગ્યા. ધોરણ-૬ થી ૮ નાં ૭૦% બાળકો મુહાવરેનાં અર્થ આપી વાક્ય પ્રયોગ કરતા થયા.

લાભાર્થીની સંખ્યા : ૨૨ બાળકો.

ઉપયોગીતા :

- ધોરણ-૬ થી ૧૦ નાં તમામ બાળકોને ઉપયોગી થઈ શકે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / કયુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

https://drive.google.com/file/d/1AhXMD_x5EHS217iemFV6QWmPM5s4UeSq/view?usp=driveview

૧૫

ત્રિવેદી નેહાબેન પી.

શ્રી શાણેશ્વર વિદ્યાલય લઢોદ
તા.બોડેલી,જિ. છોટા ઉદેપુર

મો.૮૫૧૧૦૭૭૧૧૩

E- mail : trivedi311@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

INTEGRAL AND TOTAL EDUCATION BY FLAWLESS APPROACH

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત...

પેટા ક્ષેત્ર : સેકન્ડરી સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટિવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

સમસ્યા:

- Interest lost in learning.
- The mind is unable to concentrate.
- Mathematics and science are difficult subjects to grasp.

ઇનોવેશનપૂર્વેનીસ્થિતિ (ડેટાઅનેતેસંબંધીઆધાર-પુરાવા) :

ઉપર્યુક્ત સમસ્યાને કારણે ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયમાં વિદ્યાર્થીઓના સંતોષકારક ગ્રેડ આવતા નથી.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ:

રોજબરોજ માં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી વસ્તુઓને ગણિત સાથે સાંકળવી.

પ્રાયોગિક પ્રયુક્તિ

Using 3 principles of teaching in conquering above 3 problems.

1. Interest lost in learning can be overcome by everything can be learnt.
2. To solve the problem of concentrating through the second principle that is: The mind must be consulted to concentrate in study.
3. Science and mathematics are studied by working from near to far

સાધનસામગ્રી- Organ music, ઇનોવેટિવ ગાણિતિક મોડલો

સમયગાળો- ઓગસ્ટ-2020 થી ફેબ્રુઆરી-2025

લક્ષ્યજૂથ- શ્રી શારણેશ્વર વિદ્યાલયના બધા જ વિદ્યાર્થીઓ

YEAR	CLASS 9	CLASS 10	TOTAL
2021-22	62	46	108
2022-23	39	54	93
2023-24	46	41	87
2024-25	58	46	104

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

Objective Activities:

Everything can be learnt.	The mind must be consented.	Working from near to far.
વર્ગખંડમાં શણગારેલ ગણિત અને વિજ્ઞાનના અગત્યના મુદ્દાઓનું સુંદર exhibition.	1 minute of concentration through music to focus on subject in each period.	જાન્યુઆરી મહિનામાં રંગબેરંગી પતંગો પર ગણિતની આકૃતિઓ વિજ્ઞાનના કોષ્ટકો અને વ્યાખ્યાઓનું નિરૂપણ.
Computational thinking દ્વારા તૈયાર કરાયેલા ગણિત વિષયના innovative models.	ગણિત વિજ્ઞાન વિષયમાં સુત્રો વ્યાખ્યાઓ અને આકૃતિઓની તૈયાર કરેલી અલગ નોટબુક.	Physical exercise and learning maths and science.
નવતર પ્રયોગમાં ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓ જિલ્લા કક્ષાએ રાજ્યકક્ષાએ નવતર પ્રયોગો લઈ આગળ વધી રહ્યા છે.		

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકનઉપકરણ, પ્રયુક્તિવગેરેનીવિગત)

A. Innovative way of revision and strengthening the concept with joy.

B. બોર્ડના ધોરણ 10 ના ગણિત વિજ્ઞાનના પ્રશ્નપત્રો અને Innovative approachથી શીખવાડવામાં આવતા પ્રશ્નોનો ગુણભાર

પરિણામો : (ડેટાસંબંધિત -આધારપુરાવાસાથે)

વિદ્યાર્થીઓએ વિજ્ઞાન અને ગણિત વિષયમાં મેળવેલ ગ્રેડ

લાભાર્થીનીસંખ્યા: શ્રી શારણેશ્વર વિદ્યાલયના ધોરણ ૯ અને ૧૦ ના ૩૯૨ વિદ્યાર્થીઓ.

ઉપયોગીતા : તે વર્ગખંડ પુરતું જ સીમિત ન રહેતા જિલ્લામાં, રાજ્યમાં, ભારત દેશમાં અને સમગ્ર વિશ્વમાં તેનું નિદર્શન થઈ શકે છે.

૧૬

શેખ મહમદઆરીફ એ

શ્રી મહાત્મા ગાંધી વિદ્યાલય દહીયય

તા.કપડવંજ,જિ.ખેડા

મો.૯૮૯૮૪૦૬૫૧૮

E- mail : shaikhharif.arif85@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

પેન ડ્રાઈવ - સેલ્ફ સ્ટડી કમ્પેનીયન

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત...

પેટા ક્ષેત્ર : સેકન્ડરી સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

સમસ્યા:-

સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને અસરકારક શિક્ષણ કાર્ય કરવામાં આવે છે, પરંતુ પુનરાવર્તનના અભાવે પરીક્ષા સુધીમાં ગણિત વિષયમાં સૂત્રો, દાખલાઓ ભુલાઈ જવાય છે અને યાદ રહેતું નથી. તેના કારણે પરીક્ષામાં પરિણામ નબળું આવે છે અને જે વિદ્યાર્થીઓ પાસ થાય છે તેમના વ્યક્તિગત ગુણ પણ ઓછા આવે છે.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

માર્ચ 2023ની બોર્ડની પરીક્ષામાં ગણિત વિષયનું પરિણામ ઓછું આવ્યું હતું અને જે વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયા છે તેમના વ્યક્તિગત ગુણ પણ ઓછા આવ્યા હતા. જે નીચેના કોષ્ટકમાં જોઈ શકાય છે.

પરીક્ષામા બેઠા	પાસ	નાપાસ	ટકાવારી
47	20	27	42.55

ગ્રેડ	A1	A2	B1	B2	C1	C2	D	E
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	0	0	2	2	4	8	4	27

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ :- ICT નો ઉપયોગ

સાધનસામગ્રી :- 10 પેન ડ્રાઈવ અને સ્વનિર્મિત વિડિયો

સમયગાળો :- ડિસેમ્બર – 2023 થી બોર્ડની પરીક્ષા સુધી

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

- ગણિત વિષય પુનરાવર્તનના અભાવે વિદ્યાર્થીઓને ખૂબ જ અઘરો લાગે છે જેથી વિદ્યાર્થીઓ ગણિતથી દૂર ભાગે છે.
- જ્યારે વર્ગમાં શિક્ષણ કાર્ય કરવામાં આવે છે ત્યારે વિદ્યાર્થીઓને ગણિત વિષયમાં સમજણ પડે છે પરંતુ પુનરાવર્તનના અભાવે વિદ્યાર્થીઓને ગણિતના સૂત્રો અને દાખલાની રીતો યાદ રહેતી નથી અને થોડા સમય પછી વિદ્યાર્થીઓ ભૂલી જાય છે. તેના કારણે પરીક્ષામાં ગણિત વિષયમાં વિદ્યાર્થીઓનું પરિણામ નબળું આવે છે અને જે વિદ્યાર્થીઓ પાસ થાય છે તેમના વ્યક્તિગત ગુણ ઓછા આવે છે.
- આ સમસ્યાના નિરાકરણ કરવા માટે ધોરણ 10 ના ગણિત વિષયના પ્રકરણ મુજબ વિડિયો બનાવવામાં આવ્યા અને તેમને પેન ડ્રાઈવમાં સ્ટોર કરવામાં આવ્યા.
- કુલ 10 પેન ડ્રાઈવ સ્વખર્ચે વસાવવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ વર્ગના કુલ 37 વિદ્યાર્થીઓને 10 ગ્રુપમાં વહેંચવામાં આવ્યા અને દરેક ગ્રુપની વચ્ચે એક પેન ડ્રાઈવ આપવામાં આવી હતી.
- તેનો ઉપયોગ બાળકો પોતાની અનુકૂળતાએ, પોતાના અનુકૂળ સમયે અને પોતાના ઘરે વારંવાર જોઈ શકતા હતા. અને પુનરાવર્તન કરી શકતા હતા.
- આ વીડિયોને વિદ્યાર્થીઓ ઇન્ટરનેટ વગર મોબાઇલ,કમ્પ્યુટર,લેપટોપ, સ્માર્ટ ટીવી, એન્ડ્રોઇડ ટીવી કે પછી સેટઅપ બોક્સમાં પણ પેન ડ્રાઈવ નાખી વિડીયો જોઈ શકે છે.
- આ બધા વિડીયોને SHAIKH ARIF નામની YOUTUBE ચેનલમાં અપલોડ કરવામાં આવ્યા છે તેથી સમગ્ર રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો તેનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત) :-

વિદ્યાર્થીઓને દરરોજ એક કલાક પેન ડ્રાઈવમાંથી વીડિયો જોઈને પુનરાવર્તન કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. અને દાખલાઓને લખી લાવવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. પછી તેને બીજે દિવસે શિક્ષક દ્વારા તેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવતું હતું. આ રીતે ન આવડતા હોય તે દાખલાઓ દરરોજ વિદ્યાર્થી પોતાના ઘરે, પોતાની અનુકૂળતાએ અને પોતાના અનુકૂળ સમયે શિક્ષણકાર્ય કરતા હતા અને સ્વ શિક્ષણ માટે પ્રેરિત થયા હતા.

લક્ષ્યજૂથ અને લાભાર્થીની સંખ્યા

આ નવતર પ્રયોગ માટે ધોરણ 10 ના બાળકોને ધ્યાનમાં લીધા હતા તેમાં કુલ 37 વિદ્યાર્થીઓ હતા.

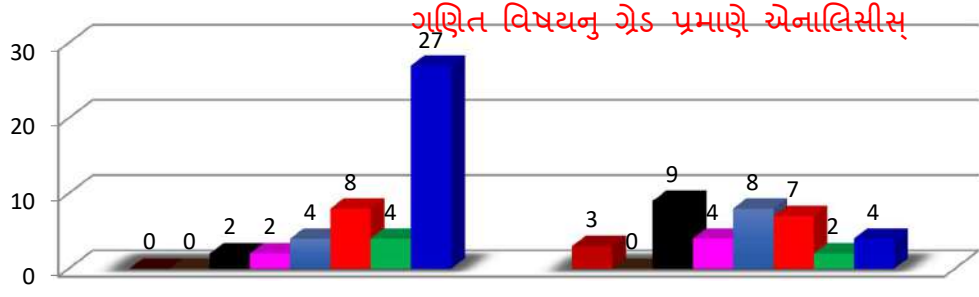
પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત- આધાર પુરાવા સાથે) :-

આ નવતર પ્રયોગને કારણે માર્ચ 2024ની બોર્ડની પરીક્ષામાં ગણિત વિષયનું પરિણામમાં આશરે 47 ટકા જેટલો વધારો થયો હતો અને વિદ્યાર્થીઓના વ્યક્તિગત ગુણમાં પણ વધારો જોવા મળ્યો હતો.જેનીચેના કોષ્ટકમાં જોઈ શકાય છે.

પરીક્ષામા બેઠા	પાસ	નાપાસ	ટકાવારી
37	33	4	89.19

વિદ્યાર્થીઓની

સંખ્યા

વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલ ગ્રેડ

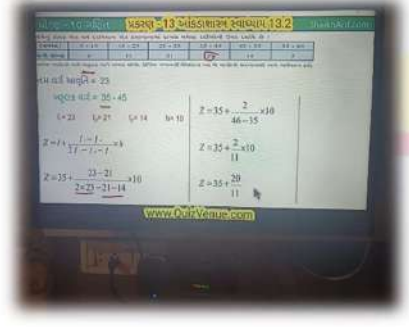
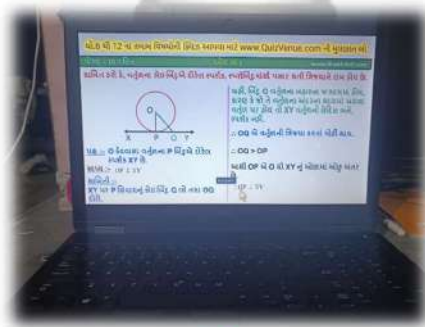
■ A1 ■ A2 ■ B1 ■ B2 ■ C1 ■ C2 ■ D ■ E

ગ્રેડ	A1	A2	B1	B2	C1	C2	D	E
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	3	0	9	4	8	7	2	4

ઉપયોગીતા:-

- સમગ્ર રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓને આ નવતર પ્રયોગ લાગુ પાડી શકાય છે.
- વિદ્યાર્થીઓ કોઈપણ સમયે અને પોતાની અનુકૂળતાએ ગણિત વિષયનું શિક્ષણ મેળવી શકે છે.
- પુનરાવર્તન ઝડપથી કરી શકાય છે.
- સ્વ શિક્ષણ મેળવવા માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરિત કરી શકાય છે. ગૃહકાર્ય કરવામાં સરળતા રહે છે.
- વિદ્યાર્થીઓ શાળા સમય બાદના સમયનો સદઉપયોગ કરે છે.
- સતત અભ્યાસથી આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થાય છે.
- ગણિત વિષય પ્રત્યેનો માનસિક ડર દૂર કરી શકાય છે.
- ગણિત વિષયને સરળ અને રસપ્રદ બનાવી શકાય છે.
- ધીમી ગતિથી શીખનાર બાળકો વીડિયોને વારંવાર જોઈને શીખી શકે છે.
- બાળકોનો વિષય પ્રત્યેનો હકારાત્મક અભિગમ નિર્માણ થવા પામ્યો છે.
- શાળામાં શિક્ષકો પોતાનો અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા પછી પુનરાવર્તન કરવા માટે આ વિડીયો ખૂબજ ઉપયોગી છે. અમારી શાળાના ત્રણ રીપીટર વિદ્યાર્થીઓને પણ પરીક્ષાના એક મહિના અગાઉ પેનડ્રાઈવ આપવામાં આવી હતી અને તેમણે તેનો ઉપયોગ કરીને ત્રણેય વિદ્યાર્થીઓ ગણિત વિષયમાં પાસ થયા હતા.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / કયુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

૧૭

હેમંતકુમાર મગનભાઈ પટેલ

કેલીયા પ્રાથમિક શાળા

તા. વાંસદા, જિ. નવસારી

મો. ૯૭૨૪૬૪૦૧૧૬

E- mail : hemantpatel725@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

ADDITIONAL CLASSES FOR ACADEMIC QUALITY

ક્ષેત્ર : શાળા સંસાધનો અને અધ્યયન સંસાધન તરીકે વાલી/સમાજનો ઉપયોગ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : વર્ષ - મે 2023 થી...

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે?

સમસ્યા:

NEP 2020 શ્રેષ્ઠતમ અધ્યયન વાતાવરણ અને વિદ્યાર્થીઓ માટે સહાયતા

NEP 2020 મૂળભૂત સાક્ષરતા અને સંખ્યાજ્ઞાન અધ્યયનની તાતી અને આવશ્યક જરૂરીયાત

NEP 2020 શિક્ષણ લોસ ઘટાડવો અને અધ્યયન- અધ્યાપનમાં નિષ્પતિ સિધ્ધ કરવી

અમલીકરણ અને વ્યૂહરચના:-

કોરોના સમયથી બાળકોમાં આવેલી શિક્ષણ LOSS નાં કારણે મૂળભૂત સાક્ષરતા અને સંખ્યાજ્ઞાનમાં આવેલી ખોટ દૂર કરવા માટે શાળા, SMC અને વાલીઓ સાથે મળીને શાળામાં વધારેના વર્ગ સંચાલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. આ માટે આવા વર્ગો શાળા સમય પહેલા ચલાવવાનું અને આ વર્ગો ચલાવવા ગામમાંથી શિક્ષિત બેકાર વ્યક્તિઓને પસંદ કરવામાં આવ્યાં અને આવા વર્ગો શાળા સમય પહેલા 8:00 વાગ્યેથી 10:20 સુધી ચલાવવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું તેની સાથે સાથે ખેલ મહાકુલની તૈયારીનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું, આ વર્ગોમાં બાળકોને CET, NMMS, PSE, ધોરણ- 9 પ્રવેશ પરીક્ષાઓની તૈયારી કરાવવાની શરૂઆત મે-2023 થી કરવામાં આવી. જે આજ સુધી શાળામાં સતત કાર્યરત છે

ઉપયોગિતા :-

બાળકોનું પાયાનું શિક્ષણ.

દરેક બાલકને ફીમાં કોચિંગનો લાભ મળે.

અધ્યયન-અધ્યાપનની શૈક્ષણિક ક્ષમતાઓને વિકસાવવાની તક.

ખેલ મહાકુલ માટેની તૈયારી.

બાહ્ય પરીક્ષાની તૈયારી.

પરિણામ :-

- શાળામાં FLN ની ટકાવારી 99.99 %
- દરેક બાલકને ફી કોચિંગનો લાભ
- CET 2023માં 18 માંથી 10 અને 2024 માં 24 માંથી 22 બાલકો મેરીટમાં.
- -શાળાની સંખ્યા 160 થી વધીને 217 સુધી પહોંચી.
- શાળા RED ગ્રેડ માંથી GREENમાં પહોંચી

નવતરપ્રયોગનીવર્તમાનસ્થિતિ :-બાલકો રસપૂર્વક શીખી રહ્યા છે તેમજ હાલ આ નવતર પ્રયોગ અમારી શાળામાં કાર્યરત છે.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QR કોડ:

SCAN ME

૧૮

જયેશકુમાર ઠાકોરભાઈ ટંડેલ

બલીઠા મુખ્ય શાળા

તા.વાપી,જિ.વલસાડ

મો. ૯૯૨૫૮૩૭૯૬૧

E- mail : jayesh.med@gamil.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

ભારત દર્શન : નવી દ્રષ્ટિએ....

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત...

સમસ્યા:

સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં ઇતિહાસના બનાવો, યુદ્ધ, આંદોલનો અંગે યાદ રાખવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હતા, તેમજ નક્શાના સ્થળો યોગ્ય સ્થાને બતાવવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હતા આ સમસ્યા હલ કરવાના ઉદ્દેશથી તેમજ તમામ બાળકો સાંકળી શકાય તે ઉદ્દેશથી ભારત દર્શન : નવી દ્રષ્ટિએ ઇનોવેશન રજૂ કરેલ છે.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

બાળકો ઇતિહાસના બનાવો અને આંદોલનો તેમજ યુદ્ધોઅંગે કેટલી જાણકારી પ્રાપ્ત કરે એ અંતર્ગત પ્રિ. ટેસ્ટલેવામાં આવી તેમજ બાળકોના SAT અને PAT ના પરિણામનેઆધારે બાળક કઈનિષ્પત્તિમાં કયાશ ધરાવે છે તે અંગેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી. નવતર પ્રયોગના પૂર્વે બાળકોના PAT ગુણ ની સરાસરી 13 હતી જ્યારે SAT ગુણ સરાસરી 38 હતી. સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં મુદ્દાસર પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ તેમજ લખવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હતા.

ઇનોવેશનમાટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: TCT દ્વારા, પ્રોજેક્ટપદ્ધતિ, નિંદર્શનપદ્ધતિ(બાળકોના તૈયાર કરેલ વિડીયો), કથનચર્યા, સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ, જૂથ ચર્યાપદ્ધતિ,

સાધનસામગ્રી: ગ્રીનકાપડ, મોબાઇલ, પ્લાય, કલર, LED લાઇટ, ચાર્જર, એડેપ્ટર, TV

સમયગાળો: જૂન2024 થી કાર્યરત

લક્ષ્યજૂથ: ધોરણ 6 થી 8 બાળકો વિષય- સામાજિક વિજ્ઞાન

નવતરપ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

બાળકો સામાજિક વિજ્ઞાન વિષય માં વિષય પ્રત્યે સર રુચિ વધે તેમજ બાળકો ઇતિહાસ બનાવો લાંબા સમય સુધી યાદ રાખી શકે તેમજ ભારતની વિશેષતા અંગે જાણકારી વધે તે ઉદ્દેશથી આ ભારત દર્શન : નવી દ્રષ્ટિએ ઇનોવેશન રજૂ કરેલ છે સૌપ્રથમ બાળકોને સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં જાણકારી વધે તે ઉદ્દેશથી બાળકોને દરરોજ પ્રાર્થના સંમેલનમાં ભારતના નકશાને વિવિધ ટી-શર્ટ સ્વરૂપે તૈયાર કરી દરરોજ પ્રાર્થનાસભામાં તમામ બાળકોને સમજ આપવામાં આવી. ત્યાર બાદ બાળકોમાં કેટલે અંશે સામાજિક વિજ્ઞાન વિષય અંગે જાણકારી વધે તે ઉદ્દેશથી ધોરણ 6 થી 8 ના તમામ બાળકોના સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયના વિડીયો તૈયાર કરવામાં આવ્યા. બાળકો શરૂઆતથી જ સામાજિક વિજ્ઞાન પ્રત્યે રસ જાગૃત કેળવે ઉદ્દેશી ધોરણ 5ના કેટલાક બાળકોના વિડિઓમાં પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ તમામ બાળકોના વિડીયોના QR Code તૈયાર કરવામાં આવ્યા.

ત્યારબાદ બાળકો શીખેલું કેટલું યાદ રાખી શક્યા તે ઉદ્દેશથી ભારતના નકશાની SPIN ની રમત દ્વારા બાળકોનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું. જો બાળક પ્રશ્નોના જવાબ ખોટો આપે તો ભારતના નકશામાં મુકેલ કાર્ડ સ્કેન કરી વિડીયો જોઈને ફરી શીખી શકે આમ બાળક રમત દ્વારા ભારત દર્શન : નવી દ્રષ્ટિએ.. ઇનોવેશન દ્વારા બાળકો ઇતિહાસ બનેલ ઘટના અને તેનો સમયગાળો ભૌગોલિક વિશેષતાઓ આંદોલનો વગેરે બાબતો સરળતાથી યાદ રાખી શકશે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

- ભારતના નકશામાં SPINની રમત દ્વારા.
- વિવિધ જૂથો બનાવી ક્વીઝ સ્પર્ધા દ્વારા બાળકો ચકાસ્યા.
- ભારતના વિવિધ રાજ્યના અંગે મને શોધ પ્રવૃત્તિ કરાવી તેમજ નકશામાં વિવિધ માહિતીની નકશાપૂર્તિની પ્રવૃત્તિ કરાવીને.
- પ્રિ. ટેસ્ટ અને પો. ટેસ્ટ દ્વારા મૂલ્યાંકન
- SAT અને PAT પ્રથમ સત્ર ગુણાંકનને આધારે.

પરિણામો : (ડેટાસંબંધિત - આધાર પુરાવા સાથે)

બાળકોના નવતર પ્રયોગના પરિણામનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે પ્રિ.ટેસ્ટ અને પો. ટેસ્ટ લેવામાં આવી. 70 થી 80% નો સુધારો જોવા મળેલ હતો. તેમજ બાળકોના સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયની પ્રથમ સત્રની પરીક્ષામાં પણ ધોરણ 6 થી 8 ના બાળકોના પરિણામમાં પણ સરાસરી 80 ગુણ માંથી 52 ની સરાસરી પ્રાપ્ત થયેલ છે જે અગાઉના વર્ષ 38 સરાસરી હતી. તેમજ બાળકોની સામાજિક વિજ્ઞાનની એકમ કસોટીમાં 25 ગુણમાંથી 18 ગુણની સરાસરી પ્રાપ્ત કરેલ છે. તેમજ આ નવતર પ્રયોગમાં સામાજિક વિજ્ઞાન વિષય QR code વાળા વિડીયો તૈયાર કરવા માટે ધોરણ 6 થી 8 ના તમામ બાળકોને સામેલ કરવાથી બાળકોને મૌખિક અભિવ્યક્તિમાં પણ સુધારો થયેલ છે.

લાભાર્થીની સંખ્યા : શાળાના ધોરણ 6 થી 8 ના 133 બાળકો સમાવેશ કરેલ. અન્ય શાળાના 190 બાળકો.

આપના ઇનોવેશનનો અમલ અન્ય શાળા દ્વારા કરવામાં આવ્યો હોય તો તેની વિગત

ભારતદર્શન: નવીદર્ષિએ... નવતરપ્રયોગરાતાપટેલફળીયા(વાપી), સલવાવમુખ્યશાળા(વાપી) વિસ્તરણ તરીકે કરેલ.

ઉપયોગીતા:

- ભારત નકશામાં વિવિધ સ્થળો બતાવતા થઈશકે.
- બાળકો ભારતના વિવિધ રાજ્યોમાં થયેલ આંદોલન તેમજ યુદ્ધ અંગે માહિતગાર થઈશકે.
- ઇતિહાસમાં થયેલા બનાવો અંગે જાણકારી પ્રાપ્ત કરીશકે.
- ભારતના વિવિધ રાજ્યોની વિશેષતા અંગે બાળકોની જાણકારીમાં વધારો કરી શકે.

નવતરપ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ : નવતર પ્રયોગ હાલમા કાર્યરત છે.

૧૯

અનૂપકુમાર દીપકકુમાર જૈન

પ્રાથમિક શાળા બાકરોલ

તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ

મો. ૯૬૦૧૬૦૨૫૨૪

E- mail : shaishavvrund@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

ડિજિટલ પ્રાર્થના પોથી

ક્ષેત્ર : ડિઝિટલ ટેકનોલોજી આધારિત

પેટા ક્ષેત્ર : Social / Digital Media નો શિક્ષણ / મૂલ્યાંકનમાં ઉપયોગ

સમસ્યા:

આ ઇનોવેશન કર્યા બાદ આમતો ઘણા બધાં લાભ દેખાઈ રહ્યા છે પરંતુ આ ઇનોવેશન કરવા માટે હું નીચે જણાવેલ ૩ કારણોથી પ્રેરિત થયો.

સરકારશ્રીના નાણાંનો યોગ્ય ઉપયોગ થાય

NEP 2020 મુજબ સહ અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે.

બાળકોના દિવસની શરૂઆત સુંદર પ્રાર્થના સંમેલનથી થાય.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

- ગુજરાતની તમામ પ્રાથમિક શાળામાં સંગીતના સાધનો છે પરંતુ સંગીત વિષયના શિક્ષકો નથી જેને કારણે શાળાઓમાં રહેલ સંગીતના સાધનોનો યોગ્ય ઉપયોગ થતો નથી (સરકારશ્રીના નાણાંનો યોગ્ય ઉપયોગ થતો નથી) તથા શાળાના બાળકોમાં છુપાયેલ પ્રતિભાઓ સામે આવતી નથી.
- વર્ષ 2022-23 માં માત્ર ભરૂચ જિલ્લાની ની લગભગ 911 શાળાઓમાં સરકારશ્રી દ્વારા સંગીતના સાધનોની ખરીદી માટે અંદાજે 35,58,430 રૂપિયાની ગ્રાન્ટ આપવામાં આવી છે.
- જ્યાં સંગીતના જાણકાર શિક્ષકો નથી ત્યાં આ સાધનોનો ખોટો ઉપયોગ થવાથી બગડી જાય છે અથવા ઉપયોગ ના થવાથી ખરાબ થઈ જાય છે.

NEP 2020 મુજબ સહ અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે.

- The National Education Policy (NEP) 2020 emphasizes the importance of music and the performing arts in education. It encourages the inclusion of music and dance in schools and

colleges as elective courses. The NEP also provides a framework for academic studies in music.

- Music can help improve mood and focus, which can help with attention and information retention.
- Music can help students explore professions in music and performing arts.

CATEGORY	NUMBER OF SCHOOLS	ALLOTTED GRANT	TOTAL GRANT DISTRIBUTION
> 100 STUDENTS	481	2810	1351610
101 TO 200 STUDENTS	251	3390	850890
201 TO 300 STUDENTS	117	4370	511290
301 TO 500 STUDENTS	52	13680	711360
MORE THAN 500 STUDENTS	7	19040	133280
			3558430
TOTAL NUMBER OF KIDS = 1,11,631			

બાળકોના દિવસની શરૂઆત સુંદર પ્રાર્થના સંમેલનથી થાય બાળકોમાં રહેલી પ્રતિભા બહાર આવે છે. કહેવાય છે કે પ્રાર્થના એતો આત્માનો ખોરાક છે. આપણાં દિવસની શરૂઆત જો સુંદર પ્રાર્થના સંમેલનથી થાય તો આખો દિવસ સુધરી જાય.

પ્રાર્થના સંમેલનમાં માત્ર બાળકો ગાતા નથી પણ ઘણું બધું શીખે પણ છે, અનુભવ પણ કરે છે. પ્રાર્થનાના શબ્દો માત્ર ગાવા પૂરતાં નથી પરંતુ એ બાળકના અર્ધ જાગૃત મનમાં પોતાનું સ્થાન બનાવે છે અને બાળકોમાં એ સંસ્કાર જન્મ લે છે. જેમકે “ સાથે રમીએ , સાથે જમીએ” જેવી ઘણી પ્રાર્થના છે.

બાળકો જ્યારે જાતે પ્રાર્થના સંમેલનમાં ગાય છે અને વાજિંત્રો વગાડે છે એ પણ સાચી રીતે ત્યારે તેમનામાં કઈંક કર્યાનો સંતોષ મે મારી આખોથી જોયો છે.

આ ઉપરાંત અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ સિદ્ધ કરવામાં મદદરૂપ છે.

ઉદાહરણ તરીકે

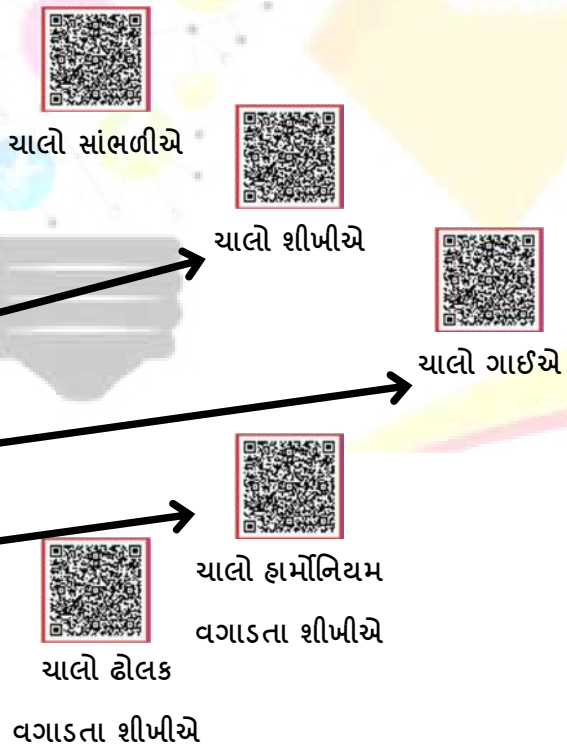
- જી. 9.1 સાદા જોડકણા અને ગીતો સાંભળે છે અને માણે છે. ગીતોમાં પોતાનો રસ બતાવે છે અને તેની પાછળનું કારણ પણ દર્શાવે છે. બે ત્રણ અંતરાના ગીતો ગાઈ શકે છે.
- જી.601 કાવ્યો સાંભળીને મુખવાંચન કરી શકે છે અને સમજી શકે છે.
- જી. 604 પ્રદેશિક ભાષામાં ગીતો સમજે છે તેમજ જાણે છે.
- જી. 605 દ્રશ્ય શ્રાવ્ય સાધનો દ્વારા મળતી માહિતી સમજે છે અને તારણો કાઢે છે.
- એચ. 603 પરિચિત ગીતો સાંભળે છે અને વાંચીને સમજે છે.
- આવી બીજી ઘણી અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ છે જે સિદ્ધ કરી શકાય છે.

ઈનોવેશનનું સમગ્ર વર્ણન

મારી શાળાના વિદ્યાર્થીઓ પ્રાર્થના સંમેલનમાં રાષ્ટ્રગાન યોગ્ય રીતે ગાતા ના હતા તથા સંગીતના સાધનોનો પણ યોગ્ય ઉપયોગ થતો ના હતો. આથી રાષ્ટ્રગીતનું આદર્શ કઈ રીતે કરવું તે એક સંગીત શિક્ષક તરીકે બાળકોના અમુક જુથને શીખવ્યું. એ બધા ખૂબ સરસ રીતે આ રાષ્ટ્રગાન ગઈ શક્યા પરંતુ બાકીના બાળકોમાં હજી કયાસ જોવા મળી. આથી આદર્શ ગાન માટે મે એક ટીચિંગ વિડીયો બનાવ્યો જેનો લાભ તમામ બાળકોએ લીધો. ત્યાંથી મને વિચાર આવ્યો કે આ રીત અપનાવીને ડિજિટલ પ્રાર્થના પોથી બનાવી શકાય જેથી શાળાનું પ્રાર્થના સંમેલન ખૂબ સુંદર અને આકર્ષક બનાવી શકાય. ધીમે ધીમે જે તે પ્રાર્થનામાં હાર્મોનિયમ કઈ રીતે વગાડવું, ઢોલક કઈ રીતે વગાડવું તેના પણ ટીચિંગ વિડીયો બનાવવાનું કામ શરૂ કર્યું. આ તમામ પ્રાર્થનાઓ શાળાના બાળકો પાસેજ ગવડાવી સ્ટુડીઓમાં રેકોર્ડિંગ કર્યું. દરેક પ્રાર્થનાના શબ્દોની આજુ બાજુ આ તમામ ટીચિંગ વિડીયોના qr code મૂકવામાં આવ્યા અને આ રીતે તૈયાર થઈ ડિજિટલ પ્રાર્થના પોથી. હજી તેમ ઘણું કામ બાકી છે પરંતુ પ્રયોગને મારી શાળામાં તથા નજીકની શાળા કાપોદ્રામાં પણ સફળતા મળી છે.

એજ્યુકેશનલ ઈનોવેશન 2024-25

પ્રોસેસ

નવતર પ્રયોગની મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાનું વર્ણન

આ નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન કોઈ પણ સરળતાથી કરી શકે તેમ છે. વિવિધ પ્રાર્થનાઓ, ભજનો તથા રાષ્ટ્રગીત અને રાષ્ટ્રગાન તે ઉપરાંત શાળાના પ્રાર્થના સંમેલન અને અન્ય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોમાં બાળકોનું પ્રદર્શન અભિભવકોને આંખે ઉડીને વળગે છે. મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાના ભાગ રૂપે શિક્ષકો અને બાળકો તો પ્રાર્થના સંમેલનમાં રોજ આ પરિવર્તન જુએ છે પણ ૧૫ ઓગષ્ટ ૨૦૨૪ ના રોજ રાષ્ટ્રીય પર્વની ઉજવણીના દિવસે મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાના ભાગરૂપે સરપંચશ્રી તથા પંચાયત કમિટી, એસ. એમ. સી. ના સભ્યો તથા ગ્રામજનોએ પણ આ પરિવર્તન જોયો.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ

હવે શાળાના બાળકો ૧) જાતે qr code સ્કેન કરી પ્રાર્થના / ભજનનું આદર્શ ગાન સાંભળે છે. ૨) qr code સ્કેન કરી જે તે ભજન અથવા પ્રાર્થના ગીત કરી રીતે ગાવું તે શીખે છે. ૩) qr code સ્કેન કરી આ ભજન / પ્રાર્થનામાં હાર્મોનિયમ કઈ રીતે વગાડવું તે શીખે છે. ૪) qr code સ્કેન કરી આ ભજન / પ્રાર્થના માં ઢોલક કઈ રીતે વાગે છે તે શીખે છે. ૫) બાળકો બ્લેન્ક ટ્રેક સાથે પણ સુંદર ગાન કરી પ્રાર્થના સંમેલનમાં સુંદર પ્રાર્થનાઓ ગાઈ શકે છે.

ઉપયોગીતા

આ નવતર પ્રયોગ દ્વારા રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક શાળા કે જેમાં સંગીત શિક્ષક હોય કે ના હોય બાળકો સુંદર પ્રાર્થના સંમેલનનું આયોજન કરી શકે છે તથા સંગીતના સાધનો ધૂળ ખાવાને બદલે જીવંત બની શકે છે.

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ

હાલ આ પ્રયોગ અમારી શાળામાં ચાલુ જ છે અને તેમ અપગ્રેડેશન પણ ચાલુ છે. દર થોડા સમયમાં નવી પ્રાર્થના અને ભજન તેમાં ઉમેરાય છે. દરેક પ્રાર્થના, ભજન, શ્લોક કે ધૂનના પ થી વધુ વિડીયો તૈયાર કરવા, તેનું એડિટિંગ કરવું, અપલોડ કરવું, ડીઝાઇનિંગનું કામ તથા અન્ય ક્ષેત્રો ખૂબ સમય અને નાણા માંગી લે છે જેને કારણે આ કાર્ય સંપૂર્ણ પણે પૂરું થતાં હજુ સમય લાગે તેમ છે. પરંતુ ૪૦ % કામ જ અને તેનું પરિણામ આંખે ઉડીને વળગે તેવું નક્કર થયું છે.

૨૦

ગૌરવ યોગેશભાઈ પટેલ

125 - શ્રી બહેરામજી મલબારી નગર પ્રાથમિક શાળા
તા.,જિ. સુરત

મો. ૯૦૩૩૧૨૭૮૫૦

E- mail : gauravsirsurat@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

AI નો શિક્ષણમાં ઉપયોગ ગૌરવ સર સાથે

ક્ષેત્ર : ડિજિટલ ટેકનોલોજી આધારિત
પેટા ક્ષેત્ર : AI નો શિક્ષણમાં ઉપયોગ

સમસ્યા :-

ધોરણ ૬-૭ ના નવા બદલાયેલ પાઠ્યપુસ્તકોના શિક્ષણકાર્ય-વર્ગ વ્યવહાર માટે જરૂરી અધ્યયન સામગ્રી માટે પડતી તકલીફ.કાવ્ય શ્રવણ/ગાનના મહાવરા માટે જરૂરી સાહિત્યનો અભાવ.વર્ગ વ્યવહારમાં આદાન પ્રદાનમાં બાળકોની નિરસતા

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા):-

બાળકો કાવ્યગાન લયબદ્ધ રીતે,ખુલ્લા હૃદયે પણ ગાન કરતા ન હતા.કાવ્ય ગાનથી અળગા રહેતા હતા.એકમ વિષય વસ્તુ સમજ અને દ્રઢીકરણમાં બાળકોને તકલીફ પડતી હતી. ઇનોવેશન પૂર્વે અ.નિ મુલ્યાંકનમાં ધારેલ પરિણામ મળતું ન હતું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન-સામગ્રી,સમયગાળો અને લક્ષ્ય જૂથ :-

ઇનોવેશન માટે AI ટૂલ્સ નો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ.પ્રથમ તબક્કામાં ૬ અને બીજા તબક્કામાં ૬ મહીનાનો સમયગાળો પસંદ કરેલ. આ માટે ધોરણ ૬ અને ધોરણ ૭ ના બાળકોની પસંદગી કરવામાં આવેલ.

ઇનોવેશનનું સમગ્ર વર્ણન(નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન) :-

સમસ્યાના નિવારણ માટે ધોરણ ૬-૭ ના બદલાયેલ ગુજરાતી વિષયના પુસ્તકોના AI થી એનિમેશન આધારિત એકમો બનાવવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.આ માટે PIKART અને FREEPIK જેવી AI વેબસાઈટનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો.એકમો ને અંગ્રેજી ભાષામાં રૂપાંતર કરી prompt બનાવવામાં આવેલ. AI મદદથી તૈયાર થયેલ વિડીયો તેમજ ફોટો ને જોડી મૂવી બનાવવામાં આવેલ.

ઇનોવેશન મૂલ્યાંકનની વિગતો :- (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ -પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત):-

તૈયાર થયેલ વિડીયોના આધારે જે તે અ.નિ નું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલ. બાળકોને જાતે કોમ્પ્યુટર, મોબાઇલનો ઉપયોગ કરી AI વિડીયો બનાવવા આપવામાં આવેલ.

ઇનોવેશનનું પરિણામ:- (ડેટા સંબંધિત આધાર-પુરાવા સાથે):-

પ્રી ટેસ્ટ માં ધોરણ ૬ માં ૨ અને ધોરણ ૭ માં ૩ અ.નિ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલ.પ્રી ટેસ્ટ માં ૩૦ % જ્યારે પોસ્ટ ટેસ્ટ માં ૮૫ % પરિણામ મળેલ છે

લાભાર્થી સંખ્યા :-

આ ઇનોવેશન નો લાભ શાળાના ધોરણ ૬ ના ૭ અને ધોરણ ૭ ના તમામ ૧૪ બાળકો લઇ રહેલ છે.

ઇનોવેશન વિસ્તૃતિકરણની વિગતો :-

હાલ સુરત જિલ્લાની કામરેજ તાલુકાની મોટાભાગની શાળાઓ તથા માંડવી,માંગરોળ અને SMC ની ઘણી શાળાઓ આ એનિમેશન વિડીયો જોઈ રહ્યા છે.

ફોટોગ્રાફ્સ અને વિડીયો લિંક માટેનો ક્યુઆર કોડ :

વાર્તા લેખન જિલ્લામાં પ્રથમ

૨૧

વિનુબેન દિનેશભાઈ ચૌધરી

ગ્રામ શાળા વેડછી

તા. વાલોડ, જિ. તાપી

મો. ૯૯૦૯૮૯૦૪૦૧

E- mail : ashachaudhari981@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

કૃત્રિમબુદ્ધિમત્તા (AI) ના ઉપયોગથી વાંચન મૂલ્યાંકનમાં નવવિચાર.

ક્ષેત્ર : ડિજિટલ ટેકનોલોજી આધારિત આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સનો
શિક્ષણ/મૂલ્યાંકનમાં ઉપયોગ

સમસ્યા:- ધોરણ છ થી આઠના વિદ્યાર્થીઓના વાંચન ઝડપ, વાંચનની ચોકસાઈ અને અર્થપૂર્ણ વાંચનમાં કચાશ જોવા મળી.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ:- વિદ્યાર્થીઓ અર્થસભર વાંચન કરી શકતા ન હતા. તેમજ તેમની અર્થસભર વાંચનના અભાવે વિષયવસ્તુની સમજ અને દ્રઢિકરણમાં કચાશ જોવા મળી. તેમની વાંચન ઝડપ યોગ્ય ન જણાય. તેમજ ગણિત વિષયમાં વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલને સમજી શકતા ન હતા. તેમનું મૂલ્યાંકન કઈ રીતે કરવું તે મૂંઝવણ હતી.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ:- ઇનોવેશન માટે AI એક સાધનસામગ્રી તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે. 2023-2024 મા ધોરણ ૬ અને 2024-2025 મા ધોરણ ૭ ના વિદ્યાર્થીઓને પસંદ કરવામાં આવ્યા.

સાધનસામગ્રી:- મોબાઇલ ,લેપટોપ

સમયગાળો:- માર્ચ-2024થી

લક્ષ્યજૂથ:- ધોરણ સાતના 20 બાળકો

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન:-

મારી સમસ્યાના નિવારણ માટે ધોરણ સાતના વિદ્યાર્થીઓ ના અર્થસભર વાંચન, વાંચન ઝડપ તેમજ વાંચનમાં ચોકસાઈ આવે તે માટે AI આધારિત vachansamiksha bot store નો ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું. વાંચન ઝડપ અને ચોકસાઈ વધે તે માટે Read Along app નો ઉપયોગ કર્યો.

હેતુ:-

- વિદ્યાર્થીઓનુંવાંચનમૂલ્યાંકનયોગ્યરીતેથાય.
- વિદ્યાર્થીનીવાંચનપ્રત્યેઅભિરુચિકેળવાય.
- ટેકનોલોજીનામાધ્યમથીમૂલ્યાંકનપ્રક્રિયારસપ્રદબની.

અમલીકરણ વ્યુહરચના:-

સૌ પ્રથમ બાળકોને Read Along appમાં તથા વાંચન સામગ્રી આપી વાંચનનો અનુભવ પુરો પાડવામાં આવ્યો ત્યાર બાદ જે વિદ્યાર્થીઓ સારી રીતે વાંચન કરતા શીખી ગયા તેમના વાંચન મૂલ્યાંકન માટે AI આધારિત Swift chat માં 'વાંચનસમીક્ષા' બોટસ્ટોર (bot store) નો ઉપયોગ કર્યો.

ઉપયોગીતા:- વિદ્યાર્થીઓ ચોકસાઈ પૂર્વક,યોગ્ય ઝડપ સાથે અર્થસભર વાંચન કરતા થાય.

મૂલ્યાંકનનીવિગતો:-

- **મૂલ્યાંકન ઉપકરણ:-** મોબાઈલમાં Swift chat માંવાંચનસમીક્ષાબોટસ્ટોર (bot store) માં આપેલ ફકરાનું વાંચન તથા ફકરાના અંતે 3 થી 5 પ્રશ્ન.
- **મૂલ્યાંકનપ્રયુક્તિ:-** ફકરાના વાંચનનું રેકોર્ડિંગ AI દ્વારા, ફકરાના અંતે 3 થી 5 પ્રશ્નોની પ્રશ્નતરી.

નવતરપ્રયોગનાપરિણામો:-

આ પરીક્ષણમાં વિદ્યાર્થીએ વાંચેલ પેરેગ્રાફમાં પ્રતિ મિનિટમાં વાંચન કરેલ શબ્દોની સંખ્યા, મોટેથી વાંચેલ શબ્દોની સંખ્યા તથા શબ્દો,કુલ શબ્દોની સંખ્યા,ખોટા શબ્દોની સંખ્યા તથા શબ્દો, પેરેગ્રાફમાં છૂટી ગયેલા તથા નવા ઉમેરાયેલા શબ્દોની સંખ્યા તથા શબ્દો પણ કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા (AI) દ્વારા પરીક્ષણમાં દર્શાવવામાં આવે છે.

- વિદ્યાર્થીઓ ની વાંચન ઝડપ, વાંચનમાં ચોકસાઈ તથા અર્થસભર વાંચન કરેલ છે કે નહિ તેના મૂલ્યાંકન માટે એક ફકરાનું વાંચન અને અંતે ત્રણથી પાંચ વૈકલ્પિક પ્રશ્નો આપેલા હોય છે.
- ત્યારબાદ પરિક્ષણ -2 માં કરેલ વિદ્યાર્થીના વાંચન પ્રવાહીતાનું મૂલ્યાંકન પરિક્ષણ -1 સાથે સરખામણી કરતાં પરિક્ષણમાં સુધારો જોવા મળ્યો.
- આ પરીક્ષણના પરિણામ ઘણા સારા મળ્યા.
- વિદ્યાર્થીઓની વાંચન પ્રત્યે અભિરુચિ કેળવાય.
- વિદ્યાર્થીઓ પોતાના વાંચન પરિક્ષણ જાતે કરતા થયા.
- વિદ્યાર્થીઓ રિસેસ કે ફ્રી સમયમાં વાંચન કરતા થયા.

લાભાર્થીની સંખ્યા:- ધોરણ સાતના 20 બાળકો પર આઅભ્યાસ ચાલુ છે.

ફોટોગ્રાફસ અને વિડીયો લિંક માટેનો ક્યુઆર કોડ :

૨૨

વિકાસભાઈ બાબુભાઈ પટેલ

ચિચિનાગાવઠા પ્રાથમિક શાળા

તા.વઘઈ,જિ.ડાંગ

મો. ૯૯૦૯૦૭૯૯૦૯

E- mail : vikashpatel9909@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

રોજીદા જીવનમાં એકમોનો ઉપયોગ

ક્ષેત્ર : વિદ્યાર્થીઓના વ્યવસાયિક વિકાસ

પેટા ક્ષેત્ર : વિવિધ જાહેર પરીક્ષાઓની તૈયારી

નવતર પ્રયોગ: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવેલ છે? જૂન ૨૦૨૪...

નવતર પ્રયોગ સાથે સંકળાયેલ ધોરણ અને અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- M725 એકમોનું રૂપાંતર તથા પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળનો રોજીદા જીવનમાં ઉપયોગ કરે.
- M703.7 દશાંશ સંખ્યાના 10, 100, 1000 વડે ગુણાકાર કરે છે.
- M703.9 દશાંશ સંખ્યાના 10, 100, 1000 વડે ભાગાકાર કરે છે.
- M605.10 દશાંશ અને સતાંશની સમજ દર્શાવે છે.
- M606.3 રોજીદી પરિસ્થિતિમાં દશાંશ સંખ્યા આધારિત વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલે છે.
- M617.7 ક્ષેત્રફળ આધારિત વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલે છે.

સમસ્યા ઉદ્ધલવવાના કારણો :

- બાળકોને વ્યવહારુ કોયડાઓ ઉકેલવામાં મુશ્કેલી જણાતી હતી. જ્યારે બાળકોને વજન, ઉંચાઈ જેવા પ્રશ્ન પુછવામાં આવે ત્યારે એકમનો ઉપયોગ કર્યા વગર ફક્ત અંકમાં જવાબ આપતા હતા.
- દુકાનમાં મળતા પેકેટ તેમજ ઠંડા-પીણાની બોટલોમાં કેટલી માત્રામાં જથ્થો રહેલો છે એ પ્રશ્નનો ઉકેલ લાવવામાં અસમર્થ હતા.
- ગણિત વર્ગખંડમાં જ્યારે બાળકોને ગણિત વિષયમાં સંખ્યા લખવાની અલગ અલગ રીતો. વિવિધ એકમો (લંબાઈ માપન, વજન માપન, પ્રવાહી માપન, નાણું... વગેરે) શીખવવામાં આવે ત્યારે સંખ્યા સમજવામાં,

એકમોનું રૂપાંતરણ સમજવા બાળકો મુશ્કેલી અનુભવતા હતા. આ સમસ્યાના નિવારણ માટે નવતર પ્રયોગ કરવાનો વિચાર આવ્યો.

હેતુઓ :

- બાળકો વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલતા શીખે.
- બાળકો વ્યવહારમાં વપરાતા એકમો(વજન, પ્રવાહી, લંબાઈ, નાણાના એકમો)નું રૂપાંતરણ નાના-મોટા એકમોમાં કરતા શીખે.
- બાળકો એકમોનું રૂપાંતરણ મૌખિક રીતે કરતા શીખે.

ઈનોવેશન અમલીકરણની વ્યૂહરચના :

- આ સમસ્યાનું નિવારણ માટે એક વિચાર આવ્યો કે સત્રના શરૂઆતમાં ગણિત વિષયના કોઈ પણ પ્રકરણની શરૂઆત કરતા પહેલા એક નવા પ્રકરણની રચના કરી. જેમાં સંખ્યા લખવાની રીતો, દશાંશ ચિહ્નનું મહત્વ, અને બધા એકમો (લંબાઈ માપન, વજન માપન, પ્રવાહી માપન, નાણું) નો સમાવેશ કર્યો.
- ત્યારબાદ સંખ્યા લખવાની વિવિધ રીતો, દશાંશ ચિહ્નના સ્થાનનું મહત્વ, એકમોનું મહત્વ, એકમો ક્યાં વાપરવા અને રૂપાંતરણ માટે એકમોને યડતા-ઉતરતા ક્રમમાં ગોઠવવામાં આવ્યા.
- દશાંશ ચિહ્નના સ્થાનને રૂપાંતરણ ચાર્ટના આધારે શૂન્યની સંખ્યા મુજબ ડાબી અથવા જમણી બાજુ ખસેડવું. એટલે કે નાના એકમમાંથી મોટા એકમમાં રૂપાંતરણ કરવું હોય ત્યારે દશાંશ ચિહ્નનું સ્થાન ડાબી બાજુ ખસેડવું એટલે કે ભાગાકાર કરવું. અને મોટા એકમમાંથી નાના એકમમાં રૂપાંતરણ કરવું હોય ત્યારે દશાંશ ચિહ્નનું સ્થાન જમણી બાજુ ખસેડવું એટલે કે ગુણાકાર કરવો.

નવતર પ્રયોગની ઉપયોગિતા:

- બાળકને સંખ્યાની ગણતરી, સંખ્યાને શબ્દોમાં લખવાં, સ્થાન કિંમત સરળતાથી સમજતા થયા.
- બાળક પરિમિતિ , ક્ષેત્રફળ, ઘનફળ આધારિત કોયડા ઉકેલતા થયા.

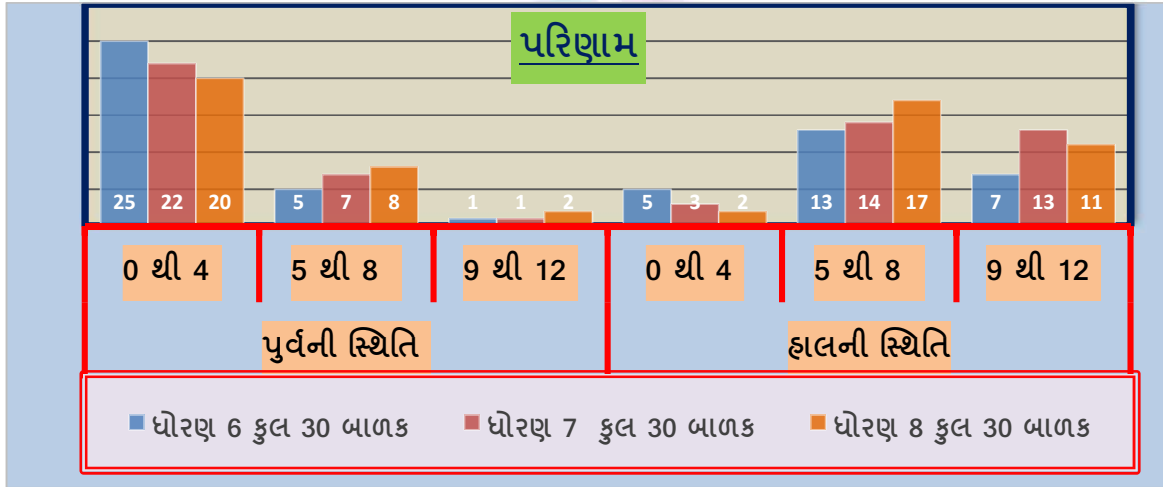
- બાળકમાં જિજ્ઞાસાવૃત્તિ, સર્જન શક્તિ, તર્ક શક્તિ, અવલોકન શક્તિ જેવા ગુણોનો વિકાસ કરવામાં મદદરૂપ થાય.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન :

- રૂપાંતરણ અંતર્ગત લેવામાં આવેલ પ્રિ-ટેસ્ટ અને પોસ્ટ ટેસ્ટ માં પ્રાપ્ત થયેલ પરિણામોની તુલના કરવામાં આવી.
- વ્યવહારુ જીવનમાં ઉપયોગી વસ્તુઓમાં આવતા જથ્થાના એકમોના રૂપાંતરણ આધારિત પ્રોજેક્ટ.
- મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી દ્વારા.

નવતરપ્રયોગનું પરિણામ :

- પ્રિ-ટેસ્ટ અને પોસ્ટ-ટેસ્ટમાં બાળકોમાં 70 થી 80 ટકા સુધીનું સારું પરિણામ જોવા મળ્યું.

ઈનોવેશનની વર્તમાન સ્થિતિ :

પ્રસ્તુત ઈનોવેશન હાલ શાળામાં કાર્યરત છે.

ફોટોગ્રાફ્સ અને વિડીયો લિંક માટેનો ક્યુઆર કોડ :

૨૩

કુકરેજા જ્યોતિ શંકરભાઈ

એન. બી. પટેલ. એસ. વિ. સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ
તા.બારડોલી,જિ.સુરત

મો.૮૨૩૮૭૦૪૭૮૭

E- mail : jyoti.kukreja74@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

ગીત ગાતું વિજ્ઞાન

ક્ષેત્ર : અન્ય

પેટા ક્ષેત્ર : મૂલ્ય શિક્ષણ

સમસ્યા:-

- અમારી શાળામાં વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ ઓછો જોવા મળ્યો.
- વિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે વિદ્યાર્થીઓની અરુચી.
- વિજ્ઞાન વિષયની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માં વિદ્યાર્થીઓની ઓછી ભાગીદારી જોવા મળી
- સરળતાથી યાદ રાખી શકાય તેવી રીતોનો અભાવ જોવો મળ્યો.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા):-

ધોરણ નવ ના વર્ગ શિક્ષણ દરમિયાન અને તેમના મૂલ્યાંકન બાદ જોવા મળ્યું કે તેઓ વિજ્ઞાન વિષયમાં પાયાની સંકલ્પનાઓનો ખ્યાલ ઓછો જોવા મળ્યો. જેથી વિદ્યાર્થીઓ વિજ્ઞાન વિષયમાં નબળા છે એમ જોવા મળ્યું આ પ્રશ્ન માત્ર મારો જ નહતો પરંતુ અમારી શાળાના દરેક વિજ્ઞાન શિક્ષકનું હતું આથી આ ક્ષેત્રમાં કંઈક કરવા માટેનું વિચાર્યું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ ,સાધન-સામગ્રી,સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ:-

આ ઇનોવેશન માટે વિદ્યાર્થીઓ સાથે કથન ચર્ચા કાવ્ય પદ્ધતિ નાટ્ય પદ્ધતિ અને નિદર્શન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો હતો. ધોરણ નવ ના પાઠ્યપુસ્તકનો સામગ્રી તરીકે ઉપયોગ કર્યો પાઠ્યપુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ તમામ એકમનું સંક્ષિપ્ત અભ્યાસ કરી અને તેના વિશે કાવ્યો લખ્યા આ કાવ્ય લખવામાં અને તેની ગાવાની નવી નવી પદ્ધતિઓ શોધો.આ ઇનોવેશનમાં લક્ષ્ય જૂથ તરીકે મારી શાળાના ધોરણ નવમાં અભ્યાસ કરતા 200 જેટલા વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો.

ઇનોવેશનનું સમગ્ર વર્ણન (નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન) :-

આ દિશામાં કાર્ય કરવાની પ્રેરણા મળતા સૌ પ્રથમ દરેક પાઠ માંથી દરેક ટોપિક માટે કઈ રીતે સરળ બનાવી શકાય તેના વિશે વિચાર્યું કોઈક પાઠ માટે નાટીકરણ પદ્ધતિ પણ અપનાવી તો કોઈ પાઠ માંથી કાવ્ય બનાવ્યા. કાવ્ય બનાવતાજ ખબર પડીકે વિદ્યાર્થીઓ જેવી રીતે ફિલ્મના ગીત યાદ રાખી શકે દરેક ગીતની નાનામાં નાની લાઈન અને મોટામાં મોટી લાઈન પણ એ લોકો યાદ રાખી શકે છે તો તેઓ વિજ્ઞાન વિષયને પણ એટલુંજ સરળતાથી યાદ રાખી શકે છે જ્યારે વિદ્યાર્થીઓને આ પદ્ધતિ દ્વારા શિક્ષણકાર્ય કરાવવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે વિદ્યાર્થીઓ વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ લેતા જોવા મળ્યા સાથે સાથે તેઓ વિજ્ઞાન વિષયને પ્રેમ કરતા થયા તો માટે જ્યારે અન્ય વિજ્ઞાન શિક્ષક છે અમારી શાળામાં જ હતા તેમને બતાવવામાં આવ્યાતો તેઓએ પણ આ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો આ પદ્ધતિનો ઉપયોગથી તે ક્લાસના વિદ્યાર્થીઓ પણ વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ લેતા થયા વિદ્યાર્થીઓ ગીતો ગાતા થયા એટલેજ આ કાવ્યો માટે એક બુક રાખી છે જે બુકનું નામ રાખ્યું છે ગીત ગાતું વિજ્ઞાન.

ઇનોવેશન મૂલ્યાંકનની વિગતો:-

આ ઇનોવેશનના મૂલ્યાંકન માટે સૌપ્રથમ વિદ્યાર્થીઓને જ્યારે પણ પાઠ શીખવવામાં આવ્યું તે પહેલા તેમને ગીત ગવડાવવામાં આવ્યો. જેથી વિદ્યાર્થીઓ વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ લેતા તો દેખાયા સાથે તેમની મૂલ્યાંકન કસોટી કરતા તેમના પરિણામમાં પણ સુધારો જોવા મળ્યો. વિદ્યાર્થીઓ પોતાના ફી સમયમાં પણ ગીત ગાતા જોવા મળ્યા રસ્તા પર કે ચાલતા ચાલતા પણ એ ગીતો ગુનગુનાતા જોવા મળ્યા.

ઇનોવેશનનું પરિણામ:-

વિજ્ઞાન વિષયમાં વિદ્યાર્થીઓનો રસ જાગૃત કરી શકાય ઉપરાંત NEP નો હેતુ પણ સિદ્ધ કરી શકાય એક વિષયને બીજા વિષયના પદ્ધતિ દ્વારા પણ શિક્ષણકાર્ય કરી શકાય જે સાબિત થયું.

ક્રમ	ઇનોવેશન પહેલાનામાર્ક	ઇનોવેશન પછીના માર્ક	ક્રમ	ઇનોવેશન પહેલાના માર્ક	ઇનોવેશન પછીના માર્ક
1	8	18	6	21	29
2	7	20	7	15	28
3	18	37	8	1	14
4	10	22	9	17	29
5	14	38	10	7	19

લાભાર્થી સંખ્યા:- અમારી શાળાના ધોરણ નવના 200 જેટલા વિદ્યાર્થીઓ.

ફોટોગ્રાફ્સ અને વિડીયો લિંક માટેનો ક્યુ આર કોડ :-

૨૪

પ્રદિપ ગોપાલદાસ બારીયા

સરકારી ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા, તિલકવાડા

તા. તિલકવાડા, જિ. નર્મદા

મો. ૭૫૭૩૮૧૮૮૨૭

E- mail : bariyapradip132@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

ઔષધીય વનસ્પતિઓના હર્બેરિયમ પત્રકો

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત

પેટા ક્ષેત્ર : સેકન્ડરી સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

હેતુઓ :

- આ નવતર પ્રયોગનો મુખ્ય હેતુ વિદ્યાર્થીઓને ઔષધીય વનસ્પતિઓના ઉપયોગો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત થાય.
- વિદ્યાર્થીઓ પોતાની નજીકના ખેતરો ,રસ્તા ની આજુબાજુ તથા ગામના અન્ય વિસ્તારો માં ઉગતી વનસ્પતિઓ ને ઓળખે તથા ત્યાં થી એકત્રિત કરે.
- આ ઔષધીય વનસ્પતિઓને સ્થાનિક લોકો કયા નામ થી ઓળખે છે, અને તેનો ઉપયોગ કયા રોગ ના ઈલાજ માટે વપરાય છે? ,વિદ્યાર્થીઓ તેની માહિતી પ્રાપ્ત કરે.
- વિદ્યાર્થીઓ આ વનસ્પતિઓ ને એકત્રિત કરી ફિલ્ડ વર્ક નો અનુભવ કરે.

અમલીકરણ વ્યૂહરચના :

- સૌ પ્રથમ વિદ્યાર્થીઓ ને હર્બેરિયમ શું છે ? તેની માહિતી આપી. ત્યારબાદ તેને કચી પદ્ધતિ વડે સંગ્રહિત કરી શકાય એની સમજૂતી આપી.
- હર્બેરિયમને તૈયાર કરવા માટેની સુષ્કન, દાબન, પરીરક્ષણ પદ્ધતિ બતાવી.
- વિદ્યાર્થીઓ ને રસ પડે એ રીતે વિવિધ રોગ ના ઈલાજ માં કચી કચી વનસ્પતિઓ અને તેમાં પણ વનસ્પતિઓના કયા ભાગોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે તેની સમજ આપી.
- અભ્યાસમાં આવતી વિવિધ વનસ્પતિઓના વૈજ્ઞાનિક નામ પૂછી વિદ્યાર્થીઓને સંશોધન માટે પ્રેરિત કર્યા.

ઉપયોગીતા :

- વિદ્યાર્થીઓને સ્થાનિક એકત્રિત કરેલ વનસ્પતિઓના વૈજ્ઞાનિક નામ અને કુળ વિશે માહિતી મળી.

- વિદ્યાર્થીઓ વનસ્પતિઓના ઔષધીય ઉપયોગો વિષે માહિતગાર થયા.
- વિદ્યાર્થીઓને આ વનસ્પતિઓનો હાલ ના સમય માં દવાઓ બનાવવામાં શું ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે એ સમજાવ્યું.
- ઘણી બીમારીઓ આ વનસ્પતિઓ ના ભાગો જેવા કે મૂળ,પ્રકાંડ,પર્ણ વગેરે નો ઉપયોગ કરી ને સરળતા થી મટાડી શકાય છે એ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત થઈ.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન :

ઘણા વિદ્યાર્થીઓ એ મોટા પ્રમાણ માં હર્બેરિયમ શીટો તૈયાર કરી , અને આગળ ઘણી વનસ્પતિઓ ને એકત્રિત કરશે અને પોતે અન્ય વિદ્યાર્થીઓ તથા આસપાસ ગામ ના વ્યક્તિઓને ને તેના વિશે માહિતી આપશે તેવી જિજ્ઞાસા દર્શાવી.

નવતર પ્રયોગ નું પરિણામ :

- એકત્રિત કરેલ તમામ વનસ્પતિઓનું નામકરણ અને વર્ગીકૃત કરી.
- ફિલ્ડ વર્ક નો અનુભવ કરી વિદ્યાર્થીઓમાં જિજ્ઞાસા નિર્માણ થઈ .
- સ્થાનિક લોકો દ્વારા આપવામાં આવેલી વનસ્પતિઓની સામાન્ય માહિતી અને ઔષધીય ગુણો સાંભળી બધા આયુર્વેદિક દવાઓ નો ઉપયોગ કરે અને તેનું મહત્વ સમજે એવી વધુ માહિતી આપશું એવો સંકલ્પ કર્યો

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ :

હાલ ના સમયગાળા દરમિયાન 25 જેટલા હર્બેરીયમ તૈયાર કર્યા ,જેમાં લગભગ 95 જેટલી વનસ્પતિઓનો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / ક્યુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

૨૫

ચૌધરી આશિષકુમાર એમ

મ.શિ,કલ્યાણપુરા (ખે) પ્રા.શાળા

તા. ખેરાલુ,જિ. મહેસાણા

મો. ૯૭૨૫૮૩૨૯૨૭

E- mail :

વિભાગ : પ્રાથમિક

વિહરતા વિચારીએ વિજ્ઞાન

સમસ્યા : વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ વિષયમાં વિસ્તૃત પ્રશ્નો પ્રત્યે ઉદાસીનતા

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ(ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

વિદ્યાર્થીઓ વિજ્ઞાન વિષયની સામાન્ય સમજ અને વિસ્તૃત પ્રશ્નો પ્રત્યે ઉદાસીનતા ધરાવતા હતા.જેથી એકમ કસોટી અને સત્રાંત પરીક્ષામાં વિસ્તૃત પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખવાનું ટાળતા હતા.ઈતર વાંચન તરીકે વિજ્ઞાનની સામાન્ય બાબતોમાં રસ નહતો.નવરાશના સમયે બગીચામાં દોડાદોડ કરતા હતા જેથી છોડ અને વૃક્ષ ને પણ નુકસાન થતું હતું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ,સાધન સામગ્રી,સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ - નિદર્શન

સાધન સામગ્રી- સામાન્ય વિજ્ઞાન ના ૧૩ જેટલા મુદ્દાઓ અને ૧૭ જેટલા વૈજ્ઞાનિકોની વિસ્તૃત માહિતી આપતા રંગીન લેમિનેટેડ ચાર્ટ ,દોરી .

લક્ષ્યજૂથ : ધોરણ પથી ૮ના તમામ વિદ્યાર્થીઓ અને વિજ્ઞાન ટેકનોલોજીમાં રસ ધરવતા તમામ શાળા મુલાકાતીઓ.

સમયગાળો - છેલ્લા ૩ વર્ષથી આ નવતર પ્રયોગ કાર્યરત છે .

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

વિદ્યાર્થીઓ શાળા માં આવીને પ્રાર્થના પહેલા,નાની અને મોટી રિસેસમાં અને નવરાશના સમયે મોટેભાગે શાળાના બગીચામાં રમવાનું વધારે પસંદ કરતા હતા તો મારા દ્વારા શાળાના બગીચા અને મેદાનમાં રહેલા વૃક્ષો પર વિવિધ વૈજ્ઞાનિકો અને વિજ્ઞાનના વિવધ મુદ્દાઓ ની માહિતી લગાવવાનું શરુ કર્યુ હાલના તબક્કે શાળામાં પર્યાવરણ -વિજ્ઞાનના વિવધ મુદ્દાઓને આવરીલેતા ફૂલ સાઈઝના કુલ ૧૩ અને વિશ્વના પ્રખ્યાત વૈજ્ઞાનિકો ૧૭ કલર લેમિનેશન વાળા ચાર્ટ જેવાકે કાર્બનચક્ર,વન નાબુદીના કારણો,પર્યાવરણ બચાવો ૩R,ઓઝોનસ્તર,વરાહ મિહિર,ગેલેલી ગેલેલિયો,પાઈથાગોરસ વગેરે.. ચાર્ટ લગાવેલા છે

દર સોમવારે “વિહરતા વિચારીયે વિજ્ઞાન”માં વૃક્ષો પર લગાવેલા ચાર્ટ બદલાવમાં આવે છે . વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા વિવિધ મુદ્દાઓની નોંધ પોતાની નોટબુકમાં કરવામાં આવે છે

રિસેસના સમયે હાજર રહી વિદ્યાર્થીઓને રમત રમતમાં વૃક્ષો પર લગાવેલ ટોપિકની સમજૂતી સરળ ભાષામાં આપવામાં આપે છે અને વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરિત કરવામાં આવે છે .

મૂલ્યાંકનની વિગતો(મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત) :

દર સોમવારે ગુરૂવાણી દરમિયાન વિદ્યાર્થીને મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી કરવામાં આવે છે .વિદ્યાર્થીને અઠવાડિયા દરમિયાન જ્ઞાનવેલા ચાર્ટનું લેખનકાર્ય સ્પર્ધા સ્વરૂપે કરાવાય છે અને વિજેતા વિદ્યાર્થીને પ્રોત્સાહક ઇનામ આપવામાં આવે છે

પરિણામો(ડેટા સંબંધિત-આધાર પુરાવા સાથે) :

વિદ્યાર્થીમાં વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ વિષયમાં રસ અને સમજણ શક્તિમાં વધારો થયો છે જેથી PAT અને SATના પરિણામમાં સુધારો જોવા મળ્યો છે

બગીચામાં વૃક્ષો પર ચાર્ટ લગાવેલા હોવાથી વિદ્યાર્થીઓ વૃક્ષોનું જતન કરે છે જેના લીધે વિદ્યાર્થીઓમાં પર્યાવરણ બચાવોની ભાવના વિકસી છે.

લાભાર્થીની સંખ્યા : ૧૦૭ વિદ્યાર્થી

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ:

૨૬

શર્મા પ્રશાંતકુમાર ગૌતમભાઈ

મ.શિ, સાણોદા આદર્શ પ્રા. શાળા

તા.દહેગામ, જિ. ગાંધીનગર

મો.૯૮૭૯૫૯૩૪૦૯

E- mail : prashantsharma1830@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

LBD (Learning By Doing) Lab

પ્રેરણા :- School Of Excellence અંતર્ગત સમગ્ર શિક્ષા-ગાંધીનગર દ્વારા અમારી શાળાને LEARNING BY DOING LAB ફાળવવામાં આવી. આ લેબનો મહત્તમ ઉપયોગ અમારા વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા થાય તે બાબતે અમોને આખી લેબ સેટ-અપ કરવાની પ્રેરણા મળી.

હેતુ :-

✚ NEPના સંદર્ભે :

- 4.23 Scientific Temper And Evidence-Based Thinking
- 4.4 Holistic Development of Learners
- 4.43 Support for Gifted Students/Students with Special Talents
- 4.5 Critical Thinking, Problem Solving, Discovery Based Learning
- 4.6, 4.7, 4.8 Experiential Learning
- 5.1 Teachers Truly Shape the Future of Our Children
- ભવિષ્યમાં, બદલાતા વિશ્વ સાથે તાલમેલ સાધીને પોતાનું શ્રેષ્ઠ યોગદાન આપી શકે એવા વિદ્યાર્થી તૈયાર કરવા.
- ભવિષ્યમાં થનારી શોધોનો સહભાગી થઈ પોતાનું શ્રેષ્ઠ યોગદાન આપી શકે.
- મોડેલ નિર્માણથી તેમનાં જીવન કૌશલ્યોનો વિકાસ કરવો.
- વર્ગખંડ માટે ઉપયોગી અધ્યયન ઉપલબ્ધિનું સમૃદ્ધિકરણ કરવું.
- PISA અને Olympiad જેવી પરીક્ષાઓ માટે તૈયાર કરવા.

અમલીકરણ :-

- સૌ પ્રથમ લેબના તમામ સાધનોને તેમના નામ મુજબ સ્ટિકર લગાવ્યા બાદ ભૌતિકવિજ્ઞાન, જીવ વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન અને ગણિત એમ ચાર ભાગમાં વિભાજિત કરી ગોઠવવામાં આવ્યા.
- આ આખી લેબનું સેટ-અપ અમારા દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.
- અહીં વિદ્યાર્થીઓ જાતે પ્રવૃત્તિ અને પ્રયોગો કરે એવી વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી છે.
- ધોરણ-6 થી 8 ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયોગોનું લિસ્ટ બનાવીને માસવાર આયોજન કરવામાં આવ્યું.
- અહીં વિદ્યાર્થીઓ માસવાર આયોજન મુજબ જ લેબમાં બેસીને જાતે જ પ્રયોગો અને પ્રવૃત્તિઓ કરી ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયનું શિક્ષણ મેળવે છે.
- વિદ્યાર્થી જાતે જ પ્રયોગો અને પ્રવૃત્તિ કરતાં હોવાથી તેમની ગણિત અને વિજ્ઞાન વિજ્ઞાન વિષયની તમામ અધ્યયન નિષ્પત્તિ સિધ્ધ કરી શક્યા સાથેસાથ વિજ્ઞાન શિક્ષણનો હેતુ જિજ્ઞાસાવૃત્તિ, અવલોકનશક્તિ, નિર્ણયશક્તિ, વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ, સમસ્યા નિવારણ, વિવેચનાત્મક ચિંતન અને સર્જનાત્મકતાનો પણ વિકાસ થયેલો જોવા મળ્યો.
- વિજ્ઞાન વિષયમાં મોડેલ નિર્માણ કરાવીને તેમની સુષુપ્ત શક્તિઓને વિશેષ જાગૃત કરી શકાયા છે.

મૂલ્યાંકન :-

- એકમ કસોટી દ્વારા :- વિજ્ઞાન વિષયની એકમ કસોટી દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.
- પ્રિ- ટેસ્ટ અને પ્રો-ટેસ્ટ :- પ્રિ- ટેસ્ટ અને પ્રો-ટેસ્ટ દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું.
- પ્રતિભાવ દ્વારા :- બાળકોના પ્રતિભાવ જેવા કે, “જાતે પ્રયોગ કરવા મળ્યા”, “પ્રવૃત્તિ કરવાની ખૂબ જ મજા પડે છે”, “મિત્રો સાથે પ્રવૃત્તિ કરવી ગમે છે”, “વિજ્ઞાન વિષય સરળ લાગે છે”, “જાતે પ્રવૃત્તિ કરવાથી ઘણુબધું શીખવા મળ્યું”. વગેરે...
- ફોન દ્વારા : વાલીશ્રીઓ તરફથી ફોન દ્વારા પણ સારા પ્રતિભાવ મળવા લાગ્યા અને પોતાના બાળકોને પ્રોત્સાહિત કરવા લાગ્યા.

પરિણામ :-

- ધોરણ - 6 થી 8ના કુલ - 313 વિદ્યાર્થીઓએ આ લેબમાં ચાલતી પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લીધો.
- ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષયની એકમ કસોટીમાં વિદ્યાર્થીઓનું ઉત્કૃષ્ટ પરિણામ પ્રાપ્ત થયું.
- પ્રિ- ટેસ્ટ અને પ્રો-ટેસ્ટમાં ખૂબ જ અસરકારક પરિણામ પ્રાપ્ત થયું.
- હોશિયાર વિદ્યાર્થીઓ તથા વિશેષ પ્રતિભા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓને આગળ શીખવા માટે પ્રેરણા મળે છે.
- વૈજ્ઞાનિક સ્વભાવ વિકસે છે તથા પુરાવા આધારિત વિચારસરણીનો વિકાસ થાય છે.
- શોધ આધારિત તથા પ્રાયોગિક શિક્ષણ પ્રાપ્ત થાય છે.
- સર્વગ્રાહી વિકાસ થાય છે.
- ધોરણ ૬ થી ૮ નાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના વિષયવસ્તુની સરળતાથી સમજ મળતા “LEARNING OUTCOMES” ની સમૃદ્ધિ જોવા મળી છે.
- “LEARNIG BY DOING” દ્વારા શીખે છે.

- પોતાની આસપાસ મળી આવતી વસ્તુઓમાથી મોડેલ નિર્માણ કરે છે.
- જિજ્ઞાસાવૃત્તિ, અવલોકનશક્તિ, નિર્ણયશક્તિ, વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ, સમસ્યા નિવારણ, વિવેચનાત્મક ચિંતન, સર્જનાત્મકતા જેવા જીવનકૌશલ્યોનો વિકાસ થાય છે.

નવતર પ્રયોગની હાલની સ્થિતિ :- આ નવતર પ્રયોગ અત્યારે ચાલુ અવસ્થામાં છે.

ફોટોગ્રાફ:-

૨૭

પટેલ હરેશકુમાર પી.

મ.શિ, પ્રા.કુ.શાળા નં- ૮ ફૂલપુરા, સિદ્ધપુર
તા.સિદ્ધપુર, જિ. પાટણ
મો.૯૭૨૫૬૬૦૧૫૧

E- mail :

વિભાગ : પ્રાથમિક

મારી ગમતી શાળા

ક્ષેત્ર : શાળા વ્યવસ્થાપન/ભાવાવરણ વિકાસ.

નવતર પ્રયોગની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવેલ છે : ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ થી શરૂ
સમસ્યા:

શહેરી વિસ્તારની શાળામાં બાળકો લાંબા અંતરથી આવતા ગરીબ પરિસ્થિતિના બાળકોમાં શિસ્ત અને જ્ઞાનનો અભાવ જોવા મળ્યો. સામાજિક અજ્ઞાનતા અસભ્યતા નાસ્તા માટે બજાર પેકેટ ખાવાની કુટેવ અને નટ જ્ઞાતિના બાળકો રાજસ્થાની હોવાથી ગે.હા નું પ્રમાણ વધુ. તદુપરાંત શાળાના કમ્પાઉન્ડમાં વરસાદી પાણી ભરાઈ જવાથી ચોમાસામાં શિક્ષણ ઉપર ખૂબ જ અવરોધ આવતો.

નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન :

હેતુ :- બાળકોમાં સુટેવ અને જીવન મૂલ્યો સાથે શૈક્ષણિક મૂલ્યોને જાણે એક આદર્શ વિદ્યાર્થી બની એક ઉત્કૃષ્ટ નાગરિક બને..

સાધનસામગ્રી :- ઇનોવેટિવ કાર્ય અને સોશિયલ મીડિયા

નવતર પ્રવૃત્તિની કાર્યપદ્ધતી (વ્યૂહરચના) , અમલીકરણ :-

સૌપ્રથમ બાળકોના વાલી સાથે બેઠક ગોઠવી આગામી મારી ગમતી શાળા કેવી હોય જેમાં આપનું બાળક મૂલ્યલક્ષી શિક્ષણ મેળવશે જેની ઝાંખી વ્યક્ત કરી. આ બાબતે રાત્રિ બેઠક કરી શિક્ષકોનો પરિચય અને શિક્ષણમાં આદર્શ વિદ્યાર્થીનું મહત્વ સમજાવ્યું. સરકારી શાળાનું વિશેષ મહત્વ પેમ્પેટ, બેનર અને સોશિયલ મીડિયા દ્વારા જાણ કરવામાં આવી. વિદ્યાર્થીઓને ગમી જાય એવા શાળા ગીત બનાવ્યા ગમતી શાળા માટે ગમતો ગણવેશ દાન દ્વારા દરેક બાળકને અપાવ્યું એક સહિયારા ઝુંબેશ દ્વારા બજાર પડીકા નાસ્તા બંધ અને ધરનો નાસ્તો શરૂ કર્યો. સહિયારા સાથ સહકારથી શાળા પણ નવીન બનવા જઈ રહી છે. ગાણિતિક ઇનોવેટિવ કાર્ય શરૂ કર્યું.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન,ઉપયોગીતા/આઉટકમ(પરિણામ):- ઇનોવેટિવ કાર્ય પદ્ધતિથી બાળકોની હાજરીમાં ઉત્સાહ જોવા મળ્યો ગત વર્ષની રજીસ્ટર સંખ્યા 240 આસપાસ હતી. ચાલુ વર્ષે રજી. સંખ્યા 302 સુધી પહોંચી. આ ઇનોવેશન કાર્યરત છે.

ક્યુઆર કોડ :

૨૮

નૂરજહાં મો.યુસુફ આબુનજી

મ.શિ,કલ્યાણપુરા (ખે) પ્રા.શાળા

તા. ઈડર,જિ. સાબરકાંઠા

મો.૯૩૨૮૨૫૮૯૮૪

E- mail : noorjahaabola@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

પુંઠાની રંગીન દુનિયા

ક્ષેત્ર : NEP2020. NCF FS. SCF FS અને NCF SE સંબંધિત

નવતર પ્રયોગ સામૂહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જૂન 2024 થી શરૂ

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? બાલવાટિકા, ધોરણ-૧, ધોરણ -૨

સમસ્યા:

બાલ વાટિકા ના બાળકો રડતા હતા. ગેરહાજરી ખૂબ જ હતી .શાળામાં આવવાનો ડર હતો .મોટી રિશેષપછી પાછા આવતા નહતા.

ઇનોવેશનપૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટાઅનેતેસબંધીઆધારો) :

ગેરહાજરી વધારે રહેતી હતી મોટી રિસેસ પછી બાળક ઘરેથી આવતા ન હતા

ઇનોવેશનમાટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્ય જૂથ:

પ્રયુક્તિ:- પૂંઠામાંથી જુદી જુદી રમત બનાવવી

સાધનસામગ્રી નકામા પૂંઠા, આસપાસની નકામી વસ્તુઓ જેમ કે બોટલના ઢાંકણ ખીલી ફેવિકોલ વગેરે.

સમયગાળો જૂન 2024 થી શરૂ

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

HW3.3 પ્રવૃત્તિઓ મુજબ સ્વતંત્ર વિચાર સાથે જોડાય છે

૩.૧૦ રમત અને ચર્ચા દરમિયાન બીજાના વિચારો સ્વીકારે છે.

૩.૧૧ ૯ સુધીની સંખ્યા ઓળખે છે.

૩.૧૩ નાની મોટી આગળ પાછળની સંખ્યા સમજે છે.

૮.૬.૧ બે અંકની સંખ્યાઓનાસરવાળા બાદબાકી કરે છે.

૮.૩.૧ નાની મોટી આગળ પાછળની સંખ્યાઓ સમજે છે.

નવતરપ્રયોગ નું વિગતવાર વર્ણન :

જૂન 2024 મહિનાના નવા સત્રમાં બાલવાટિકાના બાળકો ખૂબ જ ગેરહાજર રહેતા હતા શરૂઆતમાં મેં તેમના માટે પ્લાસ્ટિકના તૈયાર રમતો લાવીને રમાડવા લાગી તેમને મજા આવી તેમને મજા આવી તેમને મજા આવી પણ એક ને એક રમત થી એમને કંટાળો આવતો હતો મોંઘા રમકડાં રોજ નવા નવા લાવવા એના કરતાં. મે પૂઠામાંથી જુદી જુદી રમત બનાવવાની શરૂ કરી આચાર્યએ પ્રાર્થના માંથી મુક્તિ આપી પ્રાર્થનાના સમયમાં હું નવી નવી રમત બનાવવા લાગી અત્યાર સુધી મારી પાસે 40 જેટલી અલગ અલગ રમત પૂઠામાંથી બનાવેલી છે પ્રાર્થના કાર્યક્રમમાં પણ હું રમતની રજૂઆત કરવા લાગી જેના લીધે પ્રાર્થનામાં પણ બાળકો રમત રમવા માટે સમયસર આવવા લાગ્યા

મૂલ્યાંકનનીવિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

પૂઠા ની જુદી જુદી રમત ને લીધે બાળકોમાં જીજ્ઞાસા વૃત્તિ વધી તેમજ પ્રવૃત્તિ સભર અસરકારક શિક્ષણ થવા લાગ્યું રમતા રમતા અંકો ની ઓળખ સરવાળા બાદબાકી ઝડપી કરવા લાગ્યા

લક્ષ્ય જૂથ અને લાભાર્થીની સંખ્યા :

મારું લક્ષ્ય જૂથ મારા વર્ગ ની ૪૫ સંખ્યા હતી પણ હવે પ્રાર્થનામાં પણ અઠવાડિયાના એક દિવસ રમત રમાડીએ છીએ.

પરિણામો :

આ પ્રયોગ ના લીધે મારા વર્ગ ની જુન ૨૦૨૪ માસ ની હાજરી અને જાન્યુઆરી ૨૦૨૫ ની હાજરી મા વધારો થયો છે.રિશેષ ના સમય નો ઉપયોગ કરીને શીખે છે.

નવતર પ્રયોગની ઉપયોગિતા:

આ પ્રયોગ થી શિક્ષણ મા રમતા રમતા ગણિત વિષય નું પ્રભુત્વ વધ્યું છે બાળકો ની કલ્પના શક્તિ, વિચાર શક્તિ, ખેલદિલી ની ભાવના નો વિકાસ થાય છે

ફોટોગ્રાફ/વિડીયોલિંક/કયુઆરકોડ/નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયોનો:

૨૯

પટેલ વિમલકુમાર એચ.

મ.શિ,કલ્યાણપુરા (ખે) પ્રા.શાળા

તા. ઈડર,જિ. સાબરકાંઠા

મો.૯૩૨૮૨૫૮૯૮૪

E- mail : vhpate1231277@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

મજાનું ભણતર

સમસ્યા:

- બાળકોમાં ઉત્સુકતાનો અભાવ
- અર્થગ્રહનમાં તકલીફ

નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન :

હેતુ : બાળકોને ગમ્મત સાથે જ્ઞાન મળે અને સમજણ સાથે શીખે તેમજ અભિવ્યક્તિનો વિકાસ થાય.

અમલીકરણ :

બાળકોમાં ઉત્સુકતા જાગૃત થાય અને અભ્યાસમાં રસ ઉત્પન્ન કરવા માટે આ પ્રયોગની શરૂઆત કરી. બાળકોની અભિવ્યક્તિ કઈ રીતે ખીલવી શકાય? તેવા પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે પ્રથમ વર્ગખંડમાં શેડો થીયેટર બનાવ્યું. થોડા શેડો પપેટનું નિર્માણ કર્યું. બાળકોને સાથે રાખી બધી પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી. કાર્ડ શીટમાંથી સરળતાથી બાળકો પણ પોતાની જાતે પપેટ બનાવી શકે, અને રજૂઆત કરે તે પ્રમાણેનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. શરૂઆતમાં નાની નાની વાર્તા શેડો પપેટ દ્વારા રજૂ કરી. બાળકોને ખૂબ મઝા આવી.

ત્યારબાદ, બાળકો દ્વારા પણ પપેટ સાથે વાર્તા રજૂ થઈ અને આ પ્રયોગની શરૂઆત થઈ. જુદી જુદી નાનકડી વાર્તાઓ બાળકો ખૂબ જ સરળતાથી યાદ રાખતા, અને સમજતા પણ થઈ ગયા. ત્યારબાદ એકમ સાથે તેનું અનુસંધાન કરવામાં આવ્યું, અને ટૂંકા ટૂંકા અંગ્રેજી સંવાદોને પપેટ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યા. બાળકો ખૂબ સહેલાઈથી ગમ્મત સાથે શીખવા લાગ્યા. જાતે નાના નાના શેડો પપેટ થીયેટર બનાવતા થયા, અને રજૂ કરતા પણ થયા.

બાળકોમાં સર્જનાત્મક શક્તિનો વિકાસ થાય . વિદ્યાર્થીઓ તર્ક કરતા થાય અને બાળકોની જિજ્ઞાસા વૃત્તિ સંતોષાય તે માટે શાળાના મેદાનમાં જુદા જુદા ગાણિતિક કોયડાઓ મૂકવામાં આવ્યા. રિસેસના સમયમાં બાળકો આ ગાણિતિક કોયડાઓ ઉકેલવા લાગ્યા. એકેલિક વેસ્ટ. ફેક્ટરીના વેસ્ટ પૂંઠામાંથી સર્જનાત્મકતાનો આનંદ મેળવતા થયા. આવી વિવિધતા સભર પ્રવૃત્તિના કારણે વિદ્યાર્થીઓમાં શિક્ષણ પ્રત્યે રસ રુચિ ઉત્પન્ન

થઈ. બાળકોની અભિવ્યક્તિનો વિકાસ થયો. શિક્ષણ પ્રવૃત્તિમય બન્યું અને વિષયવસ્તુ સરળતાથી સમજતા થયા. જાતે રજૂઆત કરવાના કારણે સમજણ સાથે અર્થગ્રહણ પણ કરવા લાગ્યા અને શિક્ષણ રસમય બન્યું.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન :

વિદ્યાર્થીઓ ઉત્સાહથી જુદી જુદી વાર્તાના પપેટ જાતે બનાવી અને નાટક સ્વરૂપે શેડો પપેટ સાથે રજૂ કરતા થયા. ક્યારેક પ્રાર્થના સંમેલનમાં પણ રજૂ કરતા અને વર્ગખંડમાં પણ રજૂ કરવા લાગ્યા. અંતર્મુખી બાળકો પણ સાથે રહી પ્રવૃત્ત થતાં જોવા મળ્યા. બધા જ બાળકો સક્રિય રીતે ગાણિતિક કોયડાઓ ઉકેલવા લાગ્યા. અંતર્મુખી બાળકો પણ પોતાના મિત્રો સાથે રહી તર્ક કરતા જોવા મળ્યા.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ :

વિદ્યાર્થીઓમાં શિક્ષણ પ્રત્યે રસ રૂચિ ઉત્પન્ન થઈ. બાળકોની અભિવ્યક્તિનો વિકાસ થયો. શિક્ષણ પ્રવૃત્તિમય બન્યું. વિષયવસ્તુ સરળતાથી સમજતા થયા. વિદ્યાર્થીઓની નિયમિતતામાં વધારો થયો. ગામ લોકોનો લોક સહયોગ વધ્યો.

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ :

પૂર્વ શાળા માં આ પ્રયોગ શરૂ જ છે. અત્યારે આ શાળામાં નવતર પ્રયોગ ચાલુ જ છે. છે. બાળકો ખૂબ જ ઉત્સાહથી જોડાય છે.

30

ડૉ.મિહિર એન.સોલંકી
& યૌધરી જાગૃતિબેન એસ.

મહેસાણા પ્રા.શાળા નં. - ૩

તા. ,જિ. મહેસાણા

મો.૯૫૧૦૧૩૭૩૭૭/૯૦૯૯૨૪૯૦૩૧

E- mail :

વિભાગ : પ્રાથમિક

ધોરણ ૬ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓ કોડિંગ કૌશલ્ય શીખે.

સમસ્યા : મહેસાણા પ્રાથમિક શાળા નં.૩ના ધોરણ ૬ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓ કોડિંગ કૌશલ્યથી અજાણ હતા.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

ઇનોવેશનની પૂર્વેની સ્થિતિમાં મહેસાણા પ્રાથમિક શાળા નં.૩ના ધોરણ ૬ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓ કોડિંગ કૌશલ્ય વિશે અજાણ હતા. તેઓ બેઝિક અને એડવાન્સ કોડિંગ કૌશલ્યનો ઉપયોગ કરી સ્ટોરી, એનિમેટેડ વીડિયો, કેલ્ક્યુલેટર, ગેમ્સ, વર્કિંગ મોડેલ્સ બનાવી શકતા ન હતા.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ : શિક્ષક દ્વારા નિદર્શન, પ્રેક્ટિકલ સમજ અને ટ્યુટોરીયલના માધ્યમથી સમજ, Quest Alliance દ્વારા વેબિનાર નિદર્શન, ચેટબોટ દ્વારા સમજ, વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા પિઅર ગ્રૂપ લર્નિંગ.

સાધન સામગ્રી : સ્કેચ અને પીકટો બ્લોકસ સોફ્ટવેર, કમ્પ્યુટર લેબ અને એડવાન્સ કોડિંગ કિટ.

સમયગાળો : વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ અને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫

લક્ષ્યજૂથ : ધોરણ ૬ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓ.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

મહેસાણા પ્રાથમિક શાળા નં.૩ના ધોરણ ૬ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓને કોડિંગ કૌશલ્ય શીખે તે માટે બેઝિક કોડિંગ કૌશલ્ય અંતર્ગત વિદ્યાર્થીઓને સ્કેચ અને પીકટો બ્લોકસમાં આવેલા વિવિધ બ્લોક્સની સૈદ્ધાંતિક સમજ તથા કોડિંગ કરી વિવિધ સ્ટોરી, એનિમેટેડ વીડિયો, કેલ્ક્યુલેટર, પ્રોજેક્ટસ અને કમ્પ્યુટેશનલ થિંકિંગ ગેમ્સ બનાવી વિદ્યાર્થીઓને પ્રેક્ટિકલ સમજ આપી. જેથી વિદ્યાર્થીઓ જાતે કોડિંગ કરી વિવિધ ગેમ્સ, સ્ટોરી એનિમેટેડ વીડિયો, કેલ્ક્યુલેટર, પ્રોજેક્ટસ અને કમ્પ્યુટેશનલ થિંકિંગ ગેમ્સ બનાવતા થયા. ત્યારબાદ અમારા દ્વારા એડવાન્સ કોડિંગ માટે RIY (Reinvent Yourself) કિટની સમજ આપી. સાથેસાથે આઈડિયાથોન હેકાથોન

અંતર્ગત સમસ્યા અનુરૂપ સેન્સરમાં વિવિધ કોડિંગ કરી વર્કિંગ મોડેલ બનાવવાની પ્રેક્ટિકલ સમજ આપી. જેથી વિદ્યાર્થીઓ સમસ્યા અનુરૂપ વર્કિંગ મોડેલ બનાવતાં થયાં.

પિઅર ગ્રૂપ લર્નિંગ કરાવી ધોરણ ૬ થી ૮ના તમામ વિદ્યાર્થીઓ આવરી લેવાનો પ્રયત્ન કર્યો. ૨ વર્ષના અથાગ પ્રયત્ન દ્વારા ૨૦૨૩-૨૪ના કુલ ૧૦૮ વિદ્યાર્થીઓ અને ૨૦૨૪-૨૫ના ૧૨૧ વિદ્યાર્થીઓ એમ કુલ ૨૨૯ વિદ્યાર્થીઓ કોડિંગ શીખ્યા. જેમાં વિદ્યાર્થીઓએ કોડિંગ કરી વિવિધ સ્ટોરી, એનિમેટેડ વીડિયો, કેલ્ક્યુલેટર, પ્રોજેક્ટસ, ક્રૂડ ગેમ, મેથ્સ ગેમ, કમ્પ્યુટેશનલ થિંકિંગ ગેમ, ટ્રેક આઈ ગ્લાસ (ઇન્સપાયર એવોર્ડ મેળવેલ), દિવ્યાંગ માટે ઉપયોગી હેલ્પિંગ સ્ટિક, હેલ્પિંગ ગ્લાસ, સ્માર્ટ હેલ્મેટ, સ્માર્ટ ડસ્ટબિન જેવા વર્કિંગ મોડેલ બનાવ્યા.

મૂલ્યાંકનની વિગતો : Quest Alliance બેંગ્લોરથી નેહાબેન, ગાંધીનગરથી નિધિબેન, અર્પિતાબેન અને જિલ્લા પ્રતિનિધિ જલ્પાબેન દ્વારા ધોરણ ૬ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓની મુલાકાત અને કોડિંગ કૌશલ્યની ચકાસણી કરી. બીટ કેળવણી નિરીક્ષક ચેતનાબેન પ્રજાપતિ, સી.આર.સી. કો.ઓ. મુકેશભાઈ ચૌધરી અને આચાર્યશ્રી દર્શનાબેન સુતરીયા દ્વારા કોડિંગ વર્ગની મુલાકાત.

પરિણામો : મહેસાણા પ્રાથમિક શાળા નં.૩ના ધોરણ ૬ થી ૮ના વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં (૧૦૮) વિદ્યાર્થીઓ અને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં (૧૨૧) વિદ્યાર્થીઓ એમ ૨ વર્ષમાં કુલ ૨૨૯ વિદ્યાર્થીઓ બેઝિક અને એડવાન્સ કોડિંગ કૌશલ્ય શીખ્યા. કોડિંગ અંતર્ગત આઈડિયાથોન હેકાથોનમાં રાજ્યમાંથી કુલ ૧૦ શાળાઓની પસંદગી કરવામાં આવી. જેમાં મહેસાણા જિલ્લામાંથી અમારી શાળાના વિદ્યાર્થીઓ પસંદગી પામ્યા. જિલ્લા કક્ષાના ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શન ૨૦૨૪માં વિદ્યાર્થીઓએ કોડિંગ દ્વારા તૈયાર કરેલ કમ્પ્યુટેશનલ થિંકિંગ ગેમ્સ વિભાગ-૪માં પસંદગી પામ્યા. ઇન્સપાયર માનાંક ૨૦૨૪માં શાળાના વિદ્યાર્થીની પસંદગી.

લાભાર્થીની સંખ્યા : વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪માં ૧૦૮ વિદ્યાર્થીઓ અને વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૧૨૧ વિદ્યાર્થીઓ એમ ૨ વર્ષમાં કુલ ૨૨૯ વિદ્યાર્થીઓ કોડિંગ કૌશલ્ય શીખતાં થયાં.

ફોટોગ્રાફ/વિડીયોલિંક/ક્યુઆરકોડ/નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયોનો:

**Bangalore
Team Visit**

Learn Coding-1

Learn Coding-2

૩૧

પટેલ સાગર જે.

ઉ.બુનિયાદી અને ઉ.મા. વિદ્યાલય, નારોલી
તા.નારોલી, જિ. બનાસકાંઠા

મો.૯૪૦૮૪૦૬૮૮૪

E- mail : sagarpatel110992@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

સરકારી/અનુદાનિત શાળામાં વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં વિદ્યાર્થીઓને અભિમુખ કરવા.

ક્ષેત્ર : શાળા વ્યવસ્થાપન / ભાવાવરણ વિકાસ

પેટા ક્ષેત્ર : અસરકારક શાળા / વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપન

સમસ્યા: ગ્રામ્ય વિસ્તારની શાળામાં વિદ્યાર્થીઓ SSC પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી ઉચ્ચ અભ્યાસ ક્ષેત્રે વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં પ્રવેશ મેળવવામાં અડચિ.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) : વર્ષ 2019 માં શાળાની વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં શાળાના રેકોર્ડ આધારે કુલ પ્રવેશ સંખ્યા ફક્ત: 24

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ: વાલી સંપર્ક, સરકારી/અનુદાનિત શાળાનો સંપર્ક, વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાન ક્ષેત્રની પ્રવૃત્તિથી પરિચત.

સાધનસામગ્રી : પ્રવેશ પુસ્તિકા, HSC વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીની કારકિર્દી માર્ગદર્શિકા.

સમયગાળો: વર્ષ 2020 -21 થી સતત ચાલતી પ્રક્રિયા.

લક્ષ્યજૂથ: ઉચ્ચ પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીશ્રીઓ.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

શાળામાં વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં વિદ્યાર્થીઓનો પ્રવેશ ખૂબ જ નહિવત્ જોવા મળ્યો, ઊંડાણ પૂર્વક મનન, ચિંતન કરવાને અંતે મારી આંતરસૂઝને એક વેગ મળ્યો, જેમાં સમસ્યાનું નિદાન અને ઉપચાર માટે વિદ્યાર્થીઓના સંપર્ક સાધ્યો તો વિદ્યાર્થીઓના કેટલાક પ્રશ્નો મારી નજર સમક્ષ આવ્યા, તે પ્રશ્નોને ધ્યાનમાં રાખી તેમને કેવી રીતે વિજ્ઞાન ક્ષેત્રમાં રુચિ જળવાઈ રહે. તે તરફ મારું સંશોધન શરૂ કર્યું. સૌ પ્રથમ શરૂઆતમાં વિજ્ઞાન સાથે સંકળાયેલ દિવસ જેવા કે વિજ્ઞાન દિવસ, ગણિત દિવસ, જીવન જરૂરી વિવિધ રોજીંદી વસ્તુના શોધક વિશેની માહિતી, આ ઉપરાંત સરકાર દ્વારા કોઈ વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે સિદ્ધિ જેવી કે ચંદ્રયાન લોન્ચિંગ સ્પેસની સમજૂતી તથા લાઈવ પ્રસારણ સ્પેસ વીકની ઉજવણી, સ્કાય ગેજીંગ, કપચીનો ઉપયોગ કરી અવનવી સાયન્સ થીમ, નોટિસ

બોર્ડ પર અવનવા વિજ્ઞાન સંલગ્ન જનરલ નોલેજ, દિવસનો પરિચયની રોજીંદી નોંધ કરવામાં આવતી, શાળાની પ્રયોગશાળામાં વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પ્રયોગમાં જોડ્યા હતા.

શાળા કક્ષાએ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કર્યું, જેથી વિદ્યાર્થીઓએ તેમાં રસ રુચિ દાખવી. ત્યારબાદ વર્ગખંડમાં વિજ્ઞાનના ટોપિકને સરળ રીતે સમજૂતી તથા અવનવી પ્રવૃત્તિથી વિજ્ઞાન પ્રત્યેની રુચિ વધે તે માટે પ્રવૃત્તિઓ કરાવી, વિદ્યાર્થીઓના વાલીશ્રીઓનો સંપર્ક કરી વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં અભ્યાસ કરવાથી આપના બાળકને આગળ કઈ તક મળે છે? તે વિશે "વાલી સંવાદ સેતુ" કાર્યક્રમની રચના કરવામાં આવી, જેથી વિદ્યાર્થી, વાલી અને પરિવાર વધુ માહિતગાર થયા, વેકેશનના સમયગાળા દરમિયાન ફાઉન્ડેશન બ્રિજ કોર્સનું આયોજન કરવામાં આવ્યું, જેનો ઉદ્દેશ્ય માધ્યમિક શાળામાં અભ્યાસ કર્યા બાદ વિજ્ઞાનમાં તમામ પ્રવૃત્તિને પ્રયોગમાં ફેરવ્યા અને સંપૂર્ણ વિગત ગણિત-વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે આપવામાં આવતા વધુ વિદ્યાર્થીઓ જોડાયા, માધ્યમિક વિભાગમાં ગણિત-વિજ્ઞાન વિષય અભ્યાસ અર્થે બુધવાર અને શનિવારના રોજ તાસ આયોજનમાં ભાગીદાર થઈ વિજ્ઞાનના રસપ્રદ ચર્ચા મંચનું આયોજન કર્યું હતું, વિજ્ઞાનપ્રવાહના વર્ગોમાં દરરોજ ટેસ્ટનું આયોજન કરવામાં આવતું અને તેના ગુણ ઓનલાઇન વાલી સુધી પહોંચાડવામાં આવતા જેથી તેઓ સતત સતર્ક અને સંપર્કમાં રહેતા થયા. આસપાસની સરકારી માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓનો સંપર્ક કરી ગણિત-વિજ્ઞાન સાથેની જ્ઞાનસભર પ્રવૃત્તિ કરી, તેઓના વર્ગખંડમાં જઈ વિજ્ઞાન વિશાળ અને વિવિધ ક્ષેત્રો આવેલા છે.

તે વિશે માહિતગાર કર્યા, જે વિદ્યાર્થીઓ ખૂબ જ મહેનતુ અને હોશિયાર હોય તેઓને અલગ શ્રેણીમાં તારવી લેવામાં આવ્યા. તેઓ વિજ્ઞાનમાં પ્રવેશ મેળવશે તો અગાઉ અભ્યાસમાં કેટલી તક છે? તેનાથી માહિતગાર કર્યા, જેથી રસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓની સચોટ યાદી બની શકી, આસપાસની પ્રાથમિક શાળાના ઉચ્ચ પ્રાથમિક વિભાગના વિદ્યાર્થીઓનું સંકલન શાળાના આચાર્યશ્રી સાથે કરી શાળાની પ્રયોગશાળાની મુલાકાત તથા પ્રયોગોનું આયોજન ગોઠવ્યું હતું, શાળાના વિજ્ઞાન પ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓને વિશેષ સુવિધાઓ આપી જેવી કે ડાઉટ સોલ્વ માટે 24 કલાક ઓનલાઇન સુવિધા, ગર્ગ વિજ્ઞાન પુસ્તકાલય જેમાં તમામ સંદર્ભસાહિત્ય, અનેકવિધ પ્રકાશન, અન્ય શાળાના મટેરિયલ, ટેસ્ટ પેપર, વગેરે પુસ્તક ઉપલબ્ધ કરાવ્યા, વિદ્યાર્થીઓ NEET જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે ઓનલાઇન વર્ગ ખરીદી તેઓ માટે ઉપલબ્ધ કર્યા, આમ આસપાસના શાળાના આચાર્યશ્રી તથા વાલીશ્રીઓનો સંપર્ક રાખી તેઓ સાથે યોગ્ય માર્ગદર્શનનું આદાન-પ્રદાન કરી યોગ્ય અને શ્રેષ્ઠ પરિણામ મેળવી શક્યો છું.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત) :

સતત વાલી તથા વિદ્યાર્થી સંપર્ક જૂથ ચર્ચા વર્ષના પરિણામની વિગત શાળાની સુવિધાઓની ચર્ચા SSC પરીક્ષા પછી ફાઉન્ડેશન કોર્સની સંખ્યામાં ફેરફાર જોવા મળ્યો.

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ : વર્તમાન સમયમાં આ પ્રક્રિયા સતત કાર્યરત છે અને તેમાં મને પ્રગતિ જોવા મળે છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / ક્યુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

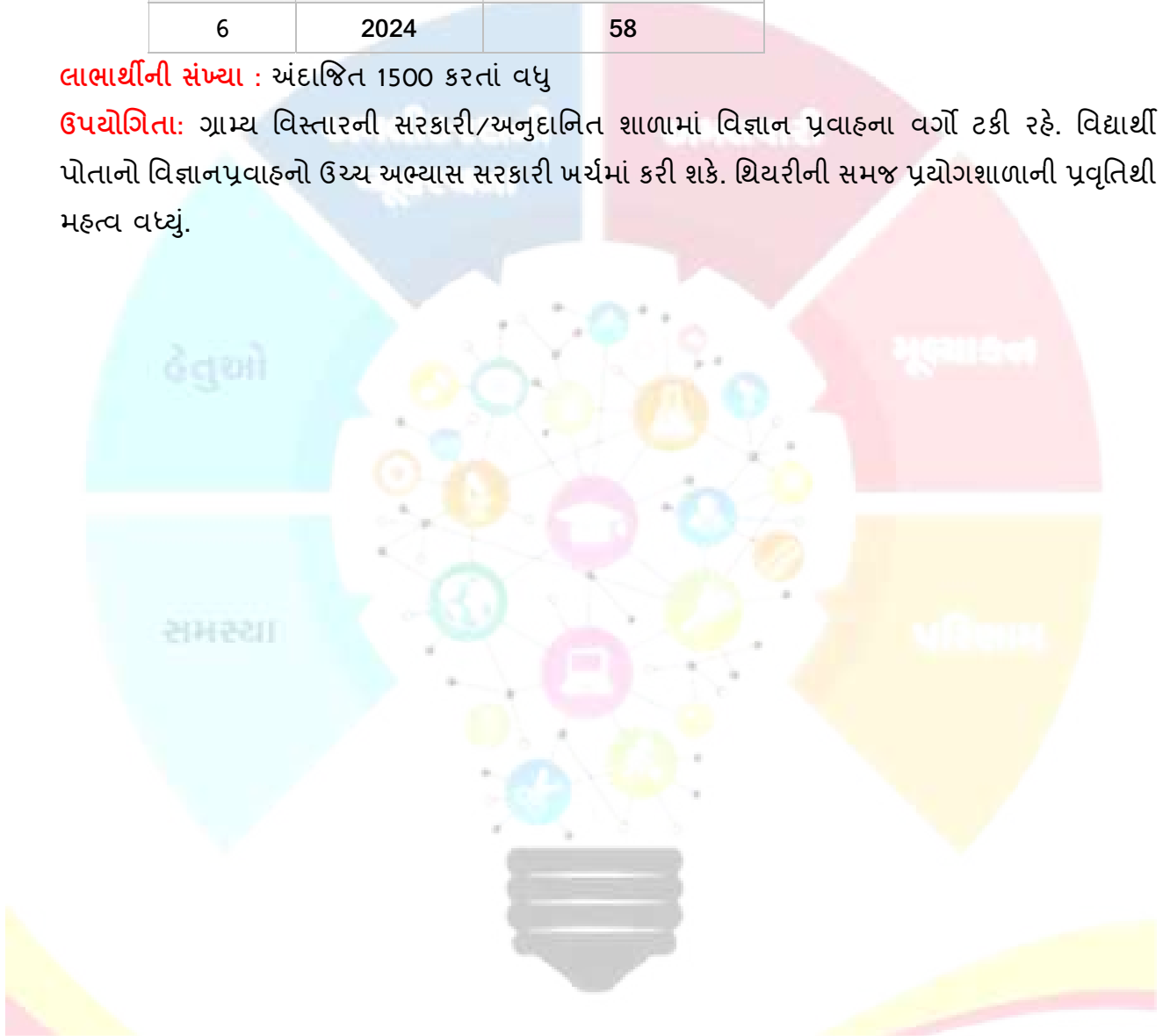
પરિણામો : (ડેટા સબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

શાળાના રેકોર્ડ ને આધારે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વર્ષ મુજબ:

ક્રમ નંબર	શૈક્ષણિક વર્ષ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
1	2019	24
2	2020	44
3	2021	44
4	2022	65
5	2023	27
6	2024	58

લાભાર્થીની સંખ્યા : અંદાજિત 1500 કરતાં વધુ

ઉપયોગિતા: ગ્રામ્ય વિસ્તારની સરકારી/અનુદાનિત શાળામાં વિજ્ઞાન પ્રવાહના વર્ગો ટકી રહે. વિદ્યાર્થી પોતાનો વિજ્ઞાનપ્રવાહનો ઉચ્ચ અભ્યાસ સરકારી ખર્ચમાં કરી શકે. શિયરીની સમજ પ્રયોગશાળાની પ્રવૃત્તિથી મહત્વ વધ્યું.

૩૨

ગઢવી વિણાબેન ડી.

શ્રી કે.એમ.પટેલ વિદ્યામંદિર, ઇડર

તા. ઇડર, જિ. સાબરકાંઠા

મો. ૯૫૧૨૬૩૪૪૫૨

E- mail : vinabengadhavi@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

ઘો ૧૧-૧૨ રસાયણ વિજ્ઞાન વિષયનું સરલીકરણ

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCF FS અને NCF SE સંબંધિત

પેટા ક્ષેત્ર : સેકન્ડરી સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત: વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો: જૂન - ૨૦૨૪ થી

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે ? ધોરણ - ૧૧ (વિજ્ઞાનપ્રવાહ)

સમસ્યા:

ધોરણ - ૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહના કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ રસાયણવિજ્ઞાનના અમુક એકમો શીખવામાં નિરસ રહેતા હતા. જેથી આ એકમો યાદ રાખવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હતા.

ઇનોવેશન પૂર્વની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધારો):

રસાયણ વિજ્ઞાનની એકમ કસોટીમાં કેટલાક વિદ્યાર્થીઓનું નબળું પરિણામ જોવા મળ્યું.

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ:

પ્રયુક્તિ

વિવિધ એકમો અને પેટા એકમોનો ગીત સંગીત સાથે કલા સંકલિત અભ્યાસ કરાવવામાં આવ્યો જેના વિડિયો બનાવી મારી યુ-ટ્યુબ ચેનલ પર મૂક્યા અને QR કોડ બનાવ્યા. વિદ્યાર્થીઓની સાથે રહી હાઇડ્રોકાર્બન પ્રકરણ અંતર્ગત વિવિધ મોડેલ્સ બનાવવામાં આવ્યા. આવર્ત કોષ્ટક યાદ રાખવા માટે દરેક વિદ્યાર્થીઓના રીલ નંબર સાથે તત્વો તેના પરમાણુ ક્રમાંક અને ઇલેક્ટ્રોન રચનાને સાકળવામાં આવ્યા.

સાધનસામગ્રી: ઢોલક, હાર્મોનિયમ, મોબાઇલ ફોન, ઇડા, સળી, આવર્તકોષ્ટક, ચાર્ટ્સ

સમયગાળો: જૂન ૨૦૨૪ થી

અધ્યયન નિષ્પત્તિ

- વિદ્યાર્થીઓ જુદા જુદા પ્રકારના રાસાયણિક બંધનોને ઓળખી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ આયનિય બંધને ઓળખી તેની રચના સમજાવી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સહસંયોજક બંધને ઓળખી તેની રચના સમજાવી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સવર્ગ સહસંયોજક બંધને ઓળખી તેની રચના સમજાવી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ હાઇડ્રોકાર્બન્સ આલ્કેન, આલ્કીન, આલ્કાઇનને ઓળખી તેના બંધારણો લખી શકશે.
- ઇથેનના વિવિધ સંરૂપણોને ઓળખી દોરી અને તેમના તફાવત સમજી શકશે.
- બેન્ઝિનનું બંધારણ વર્ણવી શકશે.
- એલિફ્ટિક અને એરોમેટીક હાઇડ્રોકાર્બન વચ્ચેનો તફાવત સમજી શકશે.
- ઇલે. અનુરાગી વિસ્થાપન પ્રક્રિયા સમજી અને લખી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ આધુનિક આવર્ત કોષ્ટક સમજી શકશે.
- વિદ્યાર્થીઓ દરેક તત્વની સંજ્ઞા, પરમાણુ ક્રમાંક અને ઈલેક્ટ્રોન રચના યાદ રાખી શકાશે.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન:

ધોરણ - ૧૧ અને ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ અમુક એકમો અને પેટાએકમોના અભ્યાસમાં નિરસ જણાતા હતા અને તેમના એકમ કસોટીમાં નબળા પરિણામો જોવા મળ્યા હતા. તેથી આવા એકમો અને પેટાએકમોને રસપ્રદ બનાવવા તેમને ગીત સંગીત સાથે જોડી કલા સંકલિત શિક્ષણ દ્વારા અભ્યાસ કરાવવામાં આવ્યો. તેમજ હાઇડ્રોકાર્બન્સ જેવા કે આલ્કેન, આલ્કીન, આલ્કાઇનના કેટલાક મોડેલ્સ ઓ સાથે રહીને બનાવવામાં આવ્યા. વિદ્યાર્થીઓ આધુનિક આવર્તક કોષ્ટકને સરળતાથી સમાંજીઈને યાદ રાખી શકે તે માટેની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ કરાવવામાં આવી. ઉપરોક્ત કલાસંકલિત શિક્ષણ અને મોડેલ્સના વિડિયો બનાવી મારી યુ-ટ્યુબ ચેનલ પર મૂક્યા અને QR કોડ બનાવ્યા જેથી મારી શાળાના તેમજ સમગ્ર ગુજરાત, દેશ કે વિશ્વમાં ગુજરાતી માધ્યમમાં રસાયણવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરનાર કોઇપણ વિદ્યાર્થી આવી રસપ્રદ પદ્ધતિથી અભ્યાસ કરી શકશે. ધોરણ - ૧૧ રસાયણવિજ્ઞાનના ૯૦ વિદ્યાર્થીઓ પર આ અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો. જેના ખૂબજ સારા પરિણામો જોવા મળ્યા રસાયણવિજ્ઞાનનું શિક્ષણ રસપ્રદ બન્યું જેથી વિદ્યાર્થીઓ સારી રીતે યાદ રાખી શક્યા અને પરિણામમાં સુધારો જોવા મળ્યો.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

નવતર પ્રયોગ દ્વારા કલાસંકલિત શિક્ષણ તેમજ મોડેલ્સ દ્વારા શિક્ષણ મેળવ્યા બાદ વિદ્યાર્થીઓની કસોટી લેવામાં આવી અને મૌખિક પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા જેના ખૂબ જ સારા પરિણામો જોવા મળ્યા.

લક્ષ્ય જૂથ અને લાભાર્થીની સંખ્યા:

શ્રી કે. એમ. પટેલ વિદ્યામંદિર, ઇડરના ધોરણ - ૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહના ૯૦ વિદ્યાર્થીઓ.

પરિણામો: (ડેટા સંબંધિત - આધાર પુરાવા સાથે)

- રસાયણ વિજ્ઞાનનું શિક્ષણ રસપ્રદ બન્યું.

- વિદ્યાર્થીઓની વિવિધ એકમો અને પેટા એકમોમાં કયાશ દૂર થઈ.
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પેટાએકમોને સરળતાથી યાદ રાખી શક્યા.
- વિદ્યાર્થીઓ હાઇડ્રોકાર્બન્સના વિવિધ મોડેલ્સ જાતે બનાવતા થયા.
- ઉપરોક્ત પ્રયુક્તિથી અભ્યાસ કરાવ્યા બાદ મૌખિક પ્રશ્નો પૂછતાં ૮૦ ટકા વિ.ઓ. સાચા જવાબો આપી શક્યા.

નવતર પ્રયોગની ઉપયોગિતા:

- ઉપરોક્ત નવતર પ્રયોગ રસાયણવિજ્ઞાનના એકમો અને પેટાએકમોને રસપ્રદ બનાવી કઠીન મુદ્દાઓનો સરળતાથી અભ્યાસ કરવા માટે ઉપયોગી છે.
- રસાયણવિજ્ઞાનના કલાસંકલિત શિક્ષણ અને મોડેલ્સ દ્વારા શિક્ષણના વિડિયો બનાવી U-Tube પર મૂકવામાં આવ્યા છે અને QR કોડ બનાવ્યા હોવાથી સમગ્ર ગુજરાત, દેશ અને વિશ્વનો કોઈપણ ગુજરાતી માધ્યમનો વિદ્યાર્થી રસાયણવિજ્ઞાનનો રસપ્રદ અભ્યાસ કરી શકશે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયો લિંક / ક્યુઆર કોડ / નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયોનો QR:

33

બ્લોચ સમાબેન વી.

શ્રી ડેડકડી પ્રાથમિક શાળા
તા. સાવરકુંડલા, જિ. અમરેલી
મો. ૬૩૫૪૩૨૨૧૦૪

E- mail : samabloch007@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

MATHS WITH 3S song-slate-smart class

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE સંબંધિત....

પેટા ક્ષેત્ર : મીડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને મૂલ્યાંકન

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જૂન ૨૦૨૪ થી....

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? શાળાના ૩ થી ૮ ના બાળકો

સમસ્યા:

સાવરકુંડલા તાલુકાથી આશરે ૩૦ કિલોમીટર દૂર આવેલ મારી શાળામાં સત્રની શરૂઆતમાં મૂલ્યાંકન કરતા જોવા મળ્યું કે ધોરણ ત્રણથી આઠના ૫૦% બાળકો ગણિત વિષયમાં પાયાનું જ્ઞાન ખૂબ જ ઓછું ધરાવતા હતા. પ્રેક્ટીકલી હોશિયાર હોવા છતાં બાળકો લેખનમાં કચાસ ધરાવતા હતા. આ ઉપરાંત યુનિટ ટેસ્ટ તેમજ સત્રાંતપરીક્ષામાં પણ મહાવરાના અભાવને કારણે ૬૦% જેટલું જ પરિણામ જોવા મળ્યું. આ ઉપરાંત ૭૦ ટકા બાળકો ગણિત વિષયથી દૂર ભાગતા અને અનિયમિત પણ રહેતા હતા.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

કોરોના જેવી વૈશ્વિક મહામારીએ શાળાના પાયા ને નબળો પાડી નાખ્યો. ગણિતથી દૂર ભાગતા બાળકોમાં ગણિતના એકમ સાથે એકમના ગીતો ગવડાવી અભિનય સાથે અને નૃત્ય સાથે ગણિતમાં રસ કેળવવાની કોશિશ કરી જે મારો પ્રથમ ૬ singing ઉદ્દેશ્ય પૂર્ણ કર્યો જેમાં ત્રણ થી આઠ ના બાળકોએ ઉમંગભેર ભાગ લીધો સાથે મહાવરા માટે બીજો ૬ એટલે કે slate નો ઉપયોગ કરી વિવિધ મહાવરાવો કરાવવામાં આવ્યા...

ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો:

પ્રયુક્તિ: ઓડિયો-વિડીયો, કથન, ચર્ચા, ગણન, આગમન-નિગમન.

સાધન સામગ્રી :- પાટી, પેન, સંગીત સાધનો વગેરે

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

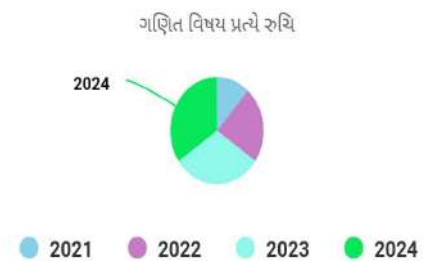
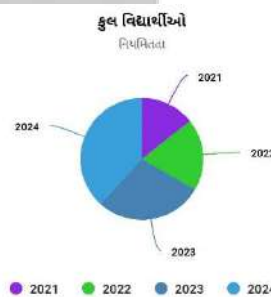
નેશનલ એજ્યુકેશન પોલીસી-2020 અંતર્ગત ગણિત વિષય પર ભાર મૂકવામાં આવેલ છે જેમાં મેં 50 જેટલા વિદ્યાર્થીઓના 10-10ના ગ્રુપ બનાવી પ્રાર્થના દરમિયાન બાળગીતના બદલે પાયાનું જ્ઞાન આપતાં ગણતરી ગીતો એટલે કે પ્રથમ s (singing) અભિનય સાથે ગવડાવ્યા. તેની સાથે જ પ્રશ્નોત્તરી પણ કરી પાંચ ગ્રુપ બનાવેલ તેમાં જે પ્રશ્નોત્તરીનો બેસ્ટ પ્રતિસાદ આપે તેને પ્રોતસાહીથી નામ આપવા નક્કી કર્યું. બીજો s (slate) એટલે કે પાટી.સ્લેટ મેળવી જૂની અને જાણીતી પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવા જણાવ્યું જે છથી આઠના બાળકોને નાવીન્ય સભર લાગ્યું જેનાથી દાખલાઓની વારંવાર પ્રેક્ટિસ થતી એ પણ જોયા વગર...ત્રીજો s (smart board) ડિજિટલી જોડાઈને પણ બાળકો સ્લેટથી સ્માર્ટ બોર્ડના સમન્વય વડે પ્રશ્નોત્તરી જાતે જ બનાવીને પોતાના ગ્રુપમાં પ્રશ્નો બનાવે અને સામેના ગ્રુપને પ્રશ્નો પૂછે જેના કારણે તેઓ પ્રતિનિધિત્વ કરતા થયા. આ 3 S મારા આગળના જુના ઇનોવેશન સાથે તેમજ વિવિધ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ સાથે કામ કરવા લાગી. પરીક્ષાઓ માટેની તૈયારીઓ પણ દસ-દસ પ્રશ્નોત્તરી વડે બનાવવામાં આવેલ જે સફળ રહ્યું.

કહેવાય છે કે "old is gold " મારા નાનપણના અનુભવો સાથે લઈ બાળકોને ગીતો દ્વારા પાચો પાકો કરાવ્યો. અને તેના સાથે સાથે ફ્લેટ નો ઉપયોગ તમામ બાળકોને કરાવ્યો જે હાલ પણ કાર્યરત છે. આ સ્લેટના ઉપયોગ બાદ આ જ મહાવરા ની પ્રશ્નોત્તરી સ્માર્ટ બોર્ડ સાથે બનાવી બાળકો પોતે જ પ્રશ્ન કરી મૂલ્યાંકન કરે. જે સફળ મૂલ્યાંકન થઈ શક્યું. હાલમાં બાળકો એકમના ગીતો પાયાના ગીતો સમજીને તમામ ગીતો નહીં દ્વારા પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે. આ ઉપરાંત છ થી આઠ માં આવતા અટપટા અને બોરિંગ દાખલાઓ સ્લેટમાં વ્યક્તિગત રસથી મહાવરાવો પર મહાવરા કરે છે. જેના કારણે વાલીઓ ગામના અગ્રણીઓ લોકશાળા ડેડકડી લોકશાળા ખડસલી તાલુકા કક્ષા તેમજ રાજ્યકક્ષા સુધી જાણ થયેલ જેનો લેખ આધાર પુરાવો અગ્ર ગુજરાતમાં આપવા માટે થઈ તૈયાર થઈ રહેલ છે. જેના સોંગ પ્રવૃત્તિઓ ના QR CODE બાળકો જાતે જ તૈયાર કરે છે. અને અત્યારે આનંદિત થઈ ગણિત સાથે જોડાઈ ગયા છે જાતે ગીતો શાયરી અને સ્લેટ દ્વારા શિક્ષણ લે છે યુનિટ ટેસ્ટમાં અગ્ર દેખાવ કરી રહ્યા છે. કલાની સાથે જો ખરેખર જ્ઞાન શક્તિ અને જીવનમાં ગણિતને સક્રિયતા સાથે જોડાતા કર્યા છે. અને સમય સાથે પણ જોડાઈ ગયા છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો :

- બાળકોને પ્રશ્નોત્તરી દ્વારા મૂલ્યાંકન.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં સફળતાના આધારે મૂલ્યાંકન.
- ગ્રુપમાં મૌખિક પ્રશ્નોત્તરી અને શિક્ષક દ્વારા પણ પ્રશ્નોત્તરી.

પરિણામો : (ડેટા સંબંધિત -આધાર પુરાવા સાથે)

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ:

૩૪

બુદ્ધભટ્ટી દર્શનભાઈ & પંકજ એસ રાણા
નવીવાડી પ્રા, શાળા & બી આર સી કો-ઓર્ડિનેટર
તા.ખંભાળિયા, જિ. દેવભૂમિ દ્વારકા
મો.૯૫૧૦૩૨૧૪૨૨
E- mail : darshan.buddhbhatti@gmail.com
વિભાગ : પ્રાથમિક

બ્લેન્ડેડ લર્નિંગ-જાહેર પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થીઓનો દેખાવ

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE સંબંધિત....

પેટા ક્ષેત્ર : શિક્ષણમાં Blended Learning

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : સામુહિક

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? - ધોરણ ૬ થી ૮

સમસ્યા:

વિદ્યાર્થીઓને ગણિત-વિજ્ઞાન વિષયમાં રસ પડે, દાખલાઓ સ્ટેપ બાય સ્ટેપ લખે, આકૃતિઓમાં નામ-નિદર્શન કરે, આ વિષય પ્રત્યેનો તેમનો અણગમો અને હાવ દૂર થાય તેમજ સરકારશ્રી દ્વારા યોજવામાં આવતી વિવિધ જાહેર પરીક્ષાઓમાં આ વિષયો સાઈડમાં ન રહી જાય એ હેતુસહ આ નવતર પ્રયોગ હાથ ધરેલ છે.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

સરકારશ્રી દ્વારા લેવામાં આવતી વિવિધ જાહેર પરીક્ષાઓમાં મધ્યમ દેખાવ, ગણિતના દાખલાઓ સ્ટેપ વાઇઝ લખવામાં ક્યાસ, ગણિત વિજ્ઞાન પ્રદર્શનમાં તાલુકા અને જિલ્લા કક્ષા સુધી સીમિત, આકૃતિઓ દોરવામાં ક્ષતિ, એકમ કસોટીમાં મધ્યમ દેખાવ.

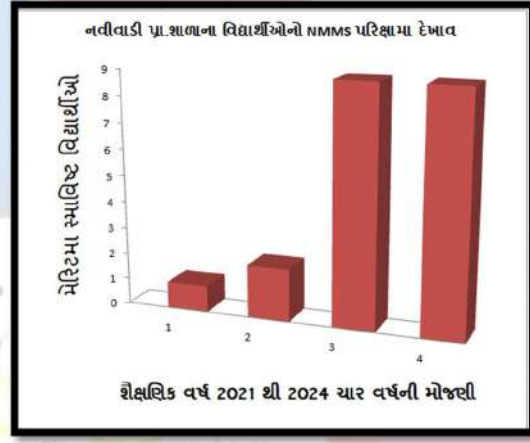
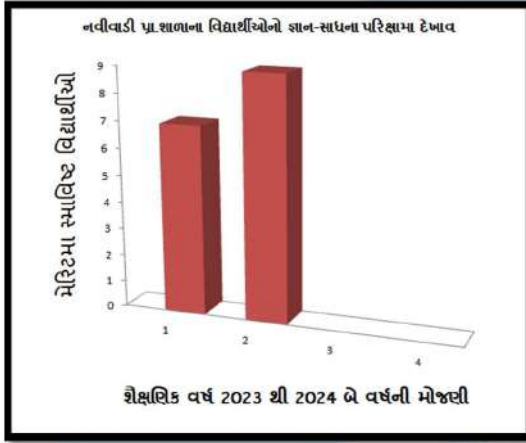
ઇનોવેશન માટેની પ્રયુક્તિ, સાધન સામગ્રી, સમયગાળો અને નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

- આ નવતર પ્રયોગમાં ગણિત-વિજ્ઞાન વિષયને રસપ્રદ બનાવવા માટે નવીનરમ્ય, ઇનોવેટીવ અને આકર્ષક કાપા કાર્ય, વિષયને દ્વિ ભાષામાં ચિત્રાત્મક સ્વરૂપ રજૂ કરવામાં આવેલ છે તેમજ આકૃતિ દોરવાની આવડત આવે તે હેતુ સહ સ્ટેપ બાય સ્ટેપ આકૃતિઓ દોરવી, અન્ય વિષય સાથે અનુબંધ કર્યો.
- નવતર પ્રયોગમાં વિવિધ ઇનોવેટિવ મોડલ્સ-ચાર્ટ્સ તેમજ સરકારશ્રી દ્વારા આપવામાં આવેલ જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર, એસર ટીવી સ્ક્રીન, કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામિંગ જેવી સામગ્રીઓનો ઉપયોગ કરેલ છે.

- આ નવતરપ્રયોગનું લક્ષ્ય જૂથ દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લાની ખંભાળિયા તાલુકાની શ્રી નવીવાડી પ્રાથમિક શાળાના 500 બાળકો પૈકી ધોરણ 6 થી 8 ના 245 બાળકો છે નવતર પ્રયોગ શૈક્ષણિક વર્ષ 2022 થી શરૂ કરેલ છે.
- પાઠ્યપુસ્તકના અધ્યાપન કાર્ય સાથે જ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં આવતા પ્રશ્નોને પણ આવરી લેવા.
- અન્ય વિષય સાથે અનુબંધ જોડવો.
- વર્ગખંડના પ્રિય બાળકોને પણ ધ્યાનમાં રાખી દાખલો ગણતી વખતે સાઈડમાં નાનામાં નાની ગણતરીઓ સમજાવવી.

મૂલ્યાંકનની વિગતો & પરિણામ:

વિવિધ પ્રેક્ટિસ પેપર્સ ,પખવાડિક એકમ કસોટી ,આકૃતિમા નામ-નિદર્શન, અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નો (OBJECTIVE), છેલ્લી પાંચ મિનિટ મારી, એસર ટીવી ના માધ્યમથી સ્કેચ પ્રિગ્રામિંગમા ક્વિજ.

શ્રી નવીવાડી પ્રાથમિક શાળા , હર્ષદપુર , દેવભૂમિ દ્વારકા					
શૈક્ષણિક વર્ષ :- 2024-2025 મા ગણિત એકમ કસોટીની મોજણી					
ક્રમ	ગ્રેડ	ટકાવારી	ધોરણ - 6	ધોરણ - 7	ધોરણ - 8
1	A	80 % કે વધુ	2	3	11
2	B	60 % કે વધુ	19	18	29
3	C	50 % કે વધુ	10	10	17
4	D	33 % કે વધુ	15	22	6
5	E	33 % થી ઓછા	23	22	11

ઉપયોગીતા :

વિદ્યાર્થીઓમા ગણિત વિષય પ્રત્યેનો અભિગમ બદલે છે, મંચભય દૂર થાય છે(છેલ્લી 5 મિનિટ મારી મૂલ્યાંકનથી), યથા વયમ્ આચરણં કુર્મઃ તથા છાત્રાઃ કુર્વન્તિ |વિદ્યાર્થીઓની લખાણ શૈલી સુંદર અને આકર્ષક બને છે.

૩૫

વાઢેલ નરેન્દ્રભાઈ બી.

શ્રીવિકલપુર પ્રાથમિક શાળા
તા.કોડીનાર,જિ.ગીર સોમનાથ

મો. ૯૨૭૫૨૪૮૪૬૮

E- mail : narendravadhel@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

સામાજિક ખંડ દ્વારા વિષયનું સરળીકરણ

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE સંબંધિત....
પેટા ક્ષેત્ર : મીડલ સ્ટેજ સંબંધિત ઇનોવેટીવ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા અને

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જૂન ૨૦૨૪ થી....

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? શાળાના થી ૮ ના બાળકો

સમસ્યા:

સા.વિજ્ઞાનમાં બાળકો નકશાથી દૂર રહેતા,જીલ્લા નામ,રાજ્યોનાં નામ,દેશો વગેરે ભુલી જતાં તેમજ ભારતનાં રાષ્ટ્રપતિઓનાં નામ,વડાપ્રધાનોનાં નામ યાદ રાખી ન શકતા વર્ણનાત્મક વિષય હોવાને લીધે ટ્રેસ ,કંટાળો,જોવા મળતો હતો.

હેતુઓ :- બાળકો નકશાં દોરતાં થાય,વિષય આધરિત ડિજિટલ ગેમ્સ,કઠિનબિન્દુનું ટી.એલ.એમ દ્વારા સમજ કેળવે.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :-

- SS.6.01 / SS.7.01 / SS.8.01,8.02
- SS.6.03 / SS.7.03 / SS.8.03
- SS.6.04 / SS.7.03 / SS.8.04
- SS.6.11, SS.7.7 / SS.8.5
- SS.6.12, SS.7.9 / SS.8.7

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

બાળકોને નકશાનાં પ્રકાર જણાવી,સ્કેલ માપનાં માધ્યમથી નકશા દોરતા થયાં,જીલ્લાઓ,રાજ્યોનાં નામ હાજરી પુરતી વખતે જય ભારત કે yes sir ની જગ્યાએ દરેક બાળક જુદાં જુદાં રાજ્યોનાં નામ બોલે,તેમજ

કોમ્પ્યુટર થી નકશાની પઝલ્સ ગેમ્સ દ્વારા રાજ્યો અને જીલ્લાઓ વિશે માહિતગાર થાય, તેમજ પાઠનું વર્ણન ની સાથે સાથે કોમ્પ્યુટર દ્વારા વર્ગ લઈ સા.વિજ્ઞાન થી વધારે માહિતગાર બન્યાં. નાગરિક, રાજ્યશાસ્ત્રમાં રાષ્ટ્રપતિશ્રીઓ, વડાપ્રધાનશ્રીઓ નાં નામ ભૂલી જતાંતો સુત્રની શોર્ટ કિ દ્વારા ક્યારેય ન ભૂલાઈ તેવું પરિણામ મળ્યું, ઇતિહાસમાં બધાંજ પાત્રો કરતાં જે શ્રેષ્ઠ પાત્રો છે, તેનાં પર ખાસ ભાર આપીને કાલ્પનિક વાર્તા રૂપે રજૂ કરતાં પણ પરિણામ જોવા મળ્યું

મૂલ્યાંકનની વિગતો

આ તમામ પ્રવૃત્તિ દ્વારા ૯૦ ટકા સફળ થયાં. કોમ્પ્યુટર થી ટેસ્ટ લઈ પરિણામ મળ્યું. સા.વિજ્ઞાનમાં અનેક પ્રવૃત્તિ, સાપ્તાહિકનાં અંતે વિદ્યાર્થીઓ દિઠ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવતું, જે વિદ્યાર્થીઓમાં કયાશ જોવા મળતી તેને માટે ફરીથી પુનરાવર્તન કરી, મુદ્દાસર આગળ વધતાં જઈ સતત મૂલ્યાંકન દ્રઢ કરવામાં આવી રહ્યું છે, બાળકો ની કક્ષા અનુસાર જેમ જેમ સફળતાં મળતી જાય તેમ તેમ સતત આગળ અપગ્રેડ રહે.

ઉપયોગીતા :

બાળકને સામાજિક વિજ્ઞાન પ્રત્યેની નકારત્મકતા દૂર થઈ ઇતિહાસ, ભૂગોળ, રાજ્યશાસ્ત્ર જેવા વિષય શિક્ષણમાં જે કઠિન મુદ્દાઓ ને આ નવતર પ્રયોગ દ્વારા સફળ થયાં, સાથે સાથે સતત પરિણામમાં વધારો થતો રહ્યો, સામાન્ય જ્ઞાન પ્રત્યે અભિરુચિ થઈ, નવા વિચારો તરફ બાળકોને પ્રેરણા મળી, માત્ર માહિતી પ્રધાનતા જ નહીં પણ સમાજ ઉપયોગીતા વધતી રહી કોમ્પ્યુટર ગેમ અને ટેસ્ટ દ્વારા વિષયમાં ઓલ ઓવર ટેસ્ટમાં એવરેજ માર્ક્સ ૩૦માંથી રપથી પણ વધારે જોવા મળી રહ્યાં છે.

NPE 2020 નાં સંદર્ભે ઉપયોગીતા: સામાજિકતા નાં ગુણો કેળવે, રાષ્ટ્ર પ્રત્યે નૈતિક મૂલ્યો પ્રત્યે નિષ્ઠા કેળવે, સમાજ નિર્મણ મા યોગદાન આપે, વ્યક્તિત્વ ના પાયાનાં કર્મચ વ્યક્તિઓ નું નિર્માણ કરે.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ:

૩૬

વિમલભાઈ નકુમ & સંગીતાબેન સોનગરા

ચારણનેશ પ્રા.શાળા & દરેડ પ્રા.શાળા નં.-૧

તા.દરેડ,જિ.જામનગર

મો. ૯૮૨૫૩૨૩૨૬૯

E- mail : vimalnakum80@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

MATHS WITH 3S song-slate-smart class

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE સંબંધિત....

પેટા ક્ષેત્ર : જાદુઈ પીટારાનો ઇનોવેટિવ ઉપયોગ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : સામુહિક

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : જુલાઈ ૨૦૨૪ થી....

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે?

હેતુઓ:

- બાળકોમાં એવી ટેવો વિકસે છે જે તેમને સ્વસ્થ અને સુરક્ષિત રાખે છે.
- બાળકો સંવેદનાત્મક દ્રષ્ટિકોણમાં ચોકસાઈ (શાર્પનેસ) વિકસાવે છે.
- બાળકો તંદુરસ્ત અને લચીલું શરીર વિકસાવે છે.
- બાળકો ઉત્પાદક કાર્ય અને સેવા પ્રત્યે હકારાત્મક અભિગમ કેળવે છે.
- બાળકો તેમની આસપાસના કુદરતી વાતાવરણ પ્રત્યે સકારાત્મક સંબંધ વિકસાવે છે.
- બાળકો અવલોકન અને તાર્કિક વિચાર દ્વારા આસપાસની દુનિયાને સમજે છે. .
- વિશ્વને ઓળખવા માટે બાળકો માત્રા,આકારો અને માપન દ્વારા ગાણિતિક સમજ અને ક્ષમતા વિકસાવે છે
- બાળકો પ્રથમ ભાષામાં વાંચવાની અને લખવાની ઝડપ વિકસાવે છે.
- બાળકો બે ભાષાઓમાં રોજબરોજની પ્રતિક્રિયા માટે અસરકારક પ્રત્યાયન કૌશલ્ય વિકસાવે છે.
- બાળકો દ્રશ્ય અને અભિવ્યક્તિ કલામાં ક્ષમતા અને સંવેદન શક્તિ વિકસાવે છે તથા કલા દ્વારા અર્થપૂર્ણ અને આનંદદાયી રીતે તેમની લાગણીઓ વ્યક્ત કરે છે.
- બાળકો શાળાના વર્ગખંડ જેવા ઓપચારિક શિક્ષણના વાતાવરણમાં સક્રિય પણે ભાગ લેવા માટેની અધ્યયનની ટેવ વિકસાવે છે.

અમલીકરણ વ્યૂહરચના:

NEP 2020, NCF-FS, SCF-FS અને NEP-SE અંતર્ગત સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત બાલવાટિકા અને ધોરણ ૧ અને ૨નાં બાળકોને આનંદદાયી રીતે શીખવા-શીખવવા માટે જાદુઈ પિટારા અંતર્ગત ૨૮ જેટલી સામગ્રી આપવામાં આવી છે. આ જાદુઈ પિટારાની તમામ સામગ્રીનો બાળકો સરળતાથી શીખવા માટે વર્ગખંડમાંથી જાતે સરળતાથી લઈ શકે તેમાટે વિષય શિક્ષણની શરૂઆત પહેલા તમામ બાળકોને દરેક સામગ્રીનું નિદર્શન કરી બાળકોને સમજ આપવામાં આવી. તેમજ નિદર્શન બાદ દરેક એકમની શરૂઆતમાં કઈ કઈ પ્રવૃત્તિ માટે કઈ કઈ સામગ્રીની જરૂર પડશે તેમની યાદી બાળકોને વર્ગ ખંડમાં બતાવવામાં આવી છે. જે જે વસ્તુની જરૂર પડે તે વસ્તુને બાળકની પહોંચમાં હોય તે રીતે ગોઠવવામાં આવે છે. અને આ સામગ્રીના વિકલ્પ તરીકે સ્થાનિક સામગ્રીમાંથી બનાવી શકાતી અને મેળવી શકાતી સામગ્રીની યાદી અગાઉથી તૈયાર તે સામગ્રી બાળકોની મદદથી જ વર્ગમાં બનાવવામાં આવે છે તેમજ બાળકોને જૂથમાં એ સામગ્રી પોતાની આસપાસના પર્યાવરણમાંથી મેળવીને એકમ પ્રમાણે રાખવામાં આવે છે અને બાળકો એમનો સમૂહમાં, જૂથમાં, જોડીમાં અને વ્યક્તિગત રીતે ઉપયોગ કરી શકે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.

આ સામગ્રીના અસરકારક ઉપયોગ માટે (૧) સામગ્રીનું નામ, (૨) સામગ્રીનું વિકાસાત્મકક્ષેત્ર, (૩) સામગ્રીની સમાવિષ્ટ ક્ષમતાઓ, (૪) સામગ્રી કઈ રીતે વાપરી શકાય, (૫) એકમ સાથે સહાયક સામગ્રીનું દ્રષ્ટાંત, (૬) આ સામગ્રીના વિકલ્પ તરીકે કઈ સ્થાનિક સામગ્રીમાંથી બનાવી શકાય, (૭) સામગ્રીમાં ઉપયોગ સમયે ધ્યાનમાં રાખવની બાબતો વગેરેની યાદી તૈયાર કરી વર્ગમાં રાખવામાં આવે છે. અને વર્ગમાં ગુજરાતી અને ગણિત માટે એકમ પ્રમાણે અને પ્રવૃત્તિ પ્રમાણે યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે. જાદુઈ પિટારાનાં અસરકારક ઉપયોગ માટે NCEERT દ્વારા નિર્મિત ઈ જાદુઈ પિટારાનું નિદર્શન શાળાના સ્માર્ટ બોર્ડ પર બાળકોને શિક્ષકની હાજરીમાં કરવામાં આવે છે.

નવતર પ્રયોગની ઉપયોગિતા:

- બાળકો વર્ગ અનુભવના માધ્યમ્નિ જગતને પોતાની રીતે ઓળખવાનો પ્રયાસ કરતા હોય છે એટલે કે તેને રમવા, દોડવા, નાચવા, ફૂંદવા હસવા, ગાવા અને પ્રશ્ન પૂછવા માટે પ્રેરણા મળશે અને સ્વતંત્ર ભાવાવરણનું નિર્માણ થશે.
- બાળકોએ બનાવેલી સર્જન સામગ્રીનું પ્રદર્શન, પ્રોત્સાહન અને તેના વિશે વાતચીત કરવાની તકો ઊભી થાય છે.
- બાળકોની અંદર રહેલી સંશોધન અને સર્જનની ભૂખને ઓળખી તેના વિકાસમાં સહાયક બની શકે છે અને અનુકૂળતા કરવા માટે તત્પરતા કેળવશે.
- દરેક પ્રવૃત્તિ માટેની પુર્વતૈયારી, સહાયક સાધન-સામગ્રી અને નિદર્શન માટેના નમૂનાઓ અગાઉથી તૈયાર રાખવાથી બાળકોમાં કાર્ય કરવાનો ઉત્સાહ વધશે.
- બાળકોએ કરેલી પ્રવૃત્તિઓ પર વાતચીત કરવા અને તેની ખુશી વ્યક્ત કરવા માટેની તક નિર્માણ થશે. આનાથી શીખવાની પ્રક્રિયા વધુ અસરકારક બનશે.
- ભાષા શીખવવાના પ્રયાસ માટે બાળકને વારંવાર વાતચીત, સંવાદ અને પ્રશ્નોત્તરી કરવા માટે સ્વતંત્રતા નિર્માણ થશે.

- વર્ગના બાળકોની ક્ષમતા અને મર્યાદા બંને ધ્યાને લઈ વર્ગકાર્યનું આયોજન કરીશકાય.

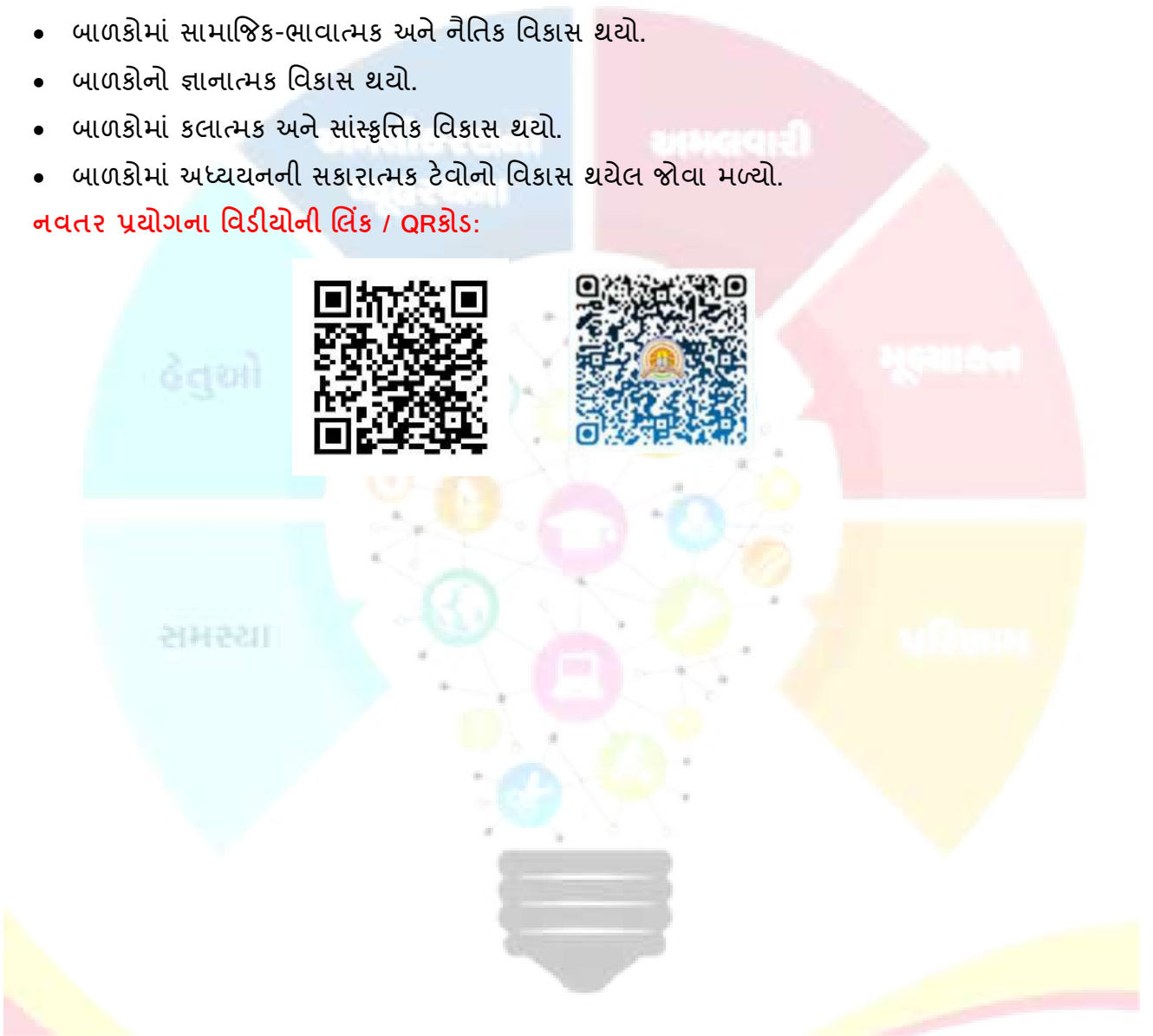
નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન:

આ નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન વર્ગ ખંડમાં શિક્ષકનાં સતત અવલોકન દ્વારા, વિદ્યાર્થીના અધ્યયન સંપુટમાં વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા જાતે, શિક્ષક દ્વારા પ્રગતિ માપન રજિસ્ટરમાં શિક્ષક દ્વારા અનઅધિકારિક કસોટી દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે. તેમજ શાળાના સાથી શિક્ષક દ્વારા, શાળાના આચાર્ય દ્વારા અને મુલાકાત લેતા સી.આર.સી. અને નિપુણ બી.આર.પી. દ્વારા પણ આ નાવાતારનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ:

- બાળકોમાં પંચકોશનો વિકાસ થયો.
- બાળકોમાં શારીરિક વિકાસના કૌશલ્યોનો વિકાસ થયો.
- બાળકોમાં સામાજિક-ભાવાત્મક અને નૈતિક વિકાસ થયો.
- બાળકોનો જ્ઞાનાત્મક વિકાસ થયો.
- બાળકોમાં કલાત્મક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ થયો.
- બાળકોમાં અધ્યયનની સકારાત્મક ટેવોનો વિકાસ થયેલ જોવા મળ્યો.

નવતર પ્રયોગના વિડીયોની લિંક / QRકોડ:

૩૭

સંચાણિયા ઉષાબેન & વણપરિયા કિરણબેન

શ્રી વધાવી પ્રાથમિક શાળા

તા. જુનાગઢ (ગ્રામ્ય), જિ. જુનાગઢ

મો. ૯૦૬૭૧૫૪૬૬૩ / ૯૮૨૪૫૧૦૭૨૦

E- mail : ushakiran3362@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

આપણો ખજાનો - Jaadui Pitara

ક્ષેત્ર : NEP 2020, NCF FS, SCFFS અને NCFSE સંબંધિત....

પેટા ક્ષેત્ર : જાદુઈ પીટારાનો ઇનોવેટીવ ઉપયોગ

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : સામુહિક

નવતર પ્રયોગનો સમયગાળો : ૩ જુલાઈ ૨૦૨૩

નવતર પ્રયોગ ક્યાં ધોરણ સાથે સંકળાયેલ છે? ફાઉન્ડેશનલ સ્ટેજ અને પ્રિપેરેટિવ સ્ટેજ

સમસ્યા:

બાળકને સતત પુસ્તકલક્ષી જ્ઞાનથી વર્ગખંડમાં નિરાશા વાળું વાતાવરણ લાંબાગાળે સર્જાય આથી કઈક અલગ આપવા NEP-2020 અંતર્ગત NCERT માં અમલમાં આવેલ જાદુઈ પીટારા ઉપરાંત તેના જેવું, સ્થાનિક કક્ષાની વસ્તુઓને ઉપયોગમાં લઈ આપણો ખજાનો બનાવવાની ઇચ્છા.

હેતુઓ :

- જાદુઈ પીટારા અંતર્ગત સ્થાનિક જાદુઈ પીટારો બનાવવો.
- રમત દ્વારા બાળકના જ્ઞાનની ચકાસણી પણ થાય.
- બાળકમાં લાઈફ સ્કીલનો વિકાસ થાય.
- વર્ગખંડનું વાતાવરણ આનંદદાયી અને પ્રવૃત્તિમય બને.
- વેસ્ટ વસ્તુઓ માંથી આપણો ખજાનો બનાવવો.
- શાળામાં રમકડાં જોઈ બાળક ઘરે બનાવી શકે આથી મોબાઈલ થી અળગા રાખી શકાય.

ઇનોવેશનનું સમગ્ર વર્ણન (નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન) :-

ફાઉન્ડેશનલ સ્ટેજ અને પ્રિપેરેટિવ સ્ટેજ માટે રમકડાંનું મહત્વ ઘણું હોય છે. આથી રમકડાં આધારિત શિક્ષણ આપવા અને વર્ગખંડને આનંદ અને ઉલ્લાસમય બનાવવા અને બાળકને નાનપણથી લાઈફ સ્કીલની પ્રવૃત્તિ

માટે કેળવી શકાય આથી વેસ્ટ વસ્તુઓ (ખોખા, પુંઠા, પ્લાસ્ટિક પેપર, રંગીન કાગળ, દોરા જેવી વસ્તુઓ) માંથી નજીવા ખર્ચે સ્થાનિક જાદુઈ પિટારા બનાવવા માટે આપણો ખજાનો એ નાનકડો પ્રયાસ છે.

તેમાં ગાજરિયું સસલું, શેડો ગ્લાસ, કસરત કાર્ડ, મારા ઘરમાં આવો, રૂમાલ દડી, અંકો દ્વારા ચિત્ર પઝલ, દોરો સરકાવવો, મેજિક બોટલ, મરઘી ને દાણા, 3 in 1, વગેરે જેવા રમકડાં ને 12 દરવાજા વાળા એક ઘર (આપણો ખજાનો) માં ગોઠવી દીધેલ. આ રમકડાના બધા નામ એક ચક્રમાં લખેલ.

વર્ગખંડમાં કે વર્ગખન ની બહાર બધા બાળકો વર્તુળમાં બેસશે. શિક્ષક ખંજરી વગાડશે અને બાળક પાસે રહેલ દડો બાળક આગળ પાસ કરશે. ખંજરી બંધ થતાં જેની પાસે દડો હોય તે બાળક ઊભો થશે અને ચક્ર ફેરવશે. ચક્ર પર રહેલ એરા પર આવેલ રમકડું બાળક ત્રણ પ્રયાસમાં શોધશે. આપના ખજાના માંથી શોધી રમકડું રમશે. ત્રણ પ્રયાસમાં ન મળે તો બાળક વર્તુળમાં બેસી જશે અને રમત આગળ ધપાવવામાં આવશે.

નવતર પ્રયોગની મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાનું વર્ણન :-

- તેમાં રહેલા રમકડાં દ્વારા રમતાં-રમતાં સરવાળા – બાદબાકી નું મૂલ્યાંકન થશે.
- કસરત કાર્ડ અને મેજિક બોટલ દ્વારા બાળકના સ્નાયુના વિકાસની ક્ષમતા સિધ્ધ કરી શકાય છે.
- અંક પઝલ દ્વારા અંકો નું મૂલ્યાંકન થશે.
- રૂમાલ દડી દ્વારા એકાગ્રતા કેળવી શકયા.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ :

- જાદુઈ પિટારાની સાથે સ્થાનિક કક્ષાએ બાળકોને ‘આપણો ખજાનો’ મળ્યો.
- આપણાં ખજાનામાં રહેલા રમકડાં ના આધારે રમત સાથે શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ શીખવવાના મુદ્દાનું કાર્ય પહેલા કરતાં સરળ બન્યું.
- બાળકો ને શીખવામાં કંટાળો ઉદભવતો હવે બાળકો હોંશે હોંશે શીખે છે.

ઉપયોગીતા : સમગ્ર રાજ્યના ફાઉન્ડેશનલ સ્ટેજ અને પ્રિપેરેટિવ સ્ટેજના બાળકોને લાગુ પડી શકાય.

આંગણવાડી – 1,2

બાલવાટિકા

ઘોરણ – 1, 2

(ઉંમર વર્ષ 3 થી 8)

ઘોરણ 3 થી 5

(ઉંમર વર્ષ 8 થી 10)

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ : આ નવતર પ્રયોગ (આપણો ખજાનો) જરૂરિયાત સુધી કાર્યરત રહેશે.

ફોટોગ્રાફ/વિડીયો લિંક/ક્યુઆર કોડ/નવતર પ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

આપણો ખજાનો

100

૩૮

ઓડેદરા નરેશ માલદેભાઈ

સી.આર.સી. કો ઓર્ડીનેટર
તા. રાણાવાવ, જિ. પોરબંદર
મો. ૯૮૨૫૩૮૬૧૮૫

E- mail : crc.pbr.ranavav.ranakhirasara@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

e – T.A.D.A.

ક્ષેત્ર : શાળા વ્યવસ્થાપન / ભાવાવરણ વિકાસ

પેટા ક્ષેત્ર : શિક્ષકો/ આચાર્યો/વહીવટકર્તાઓના સારા માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટેની મનોમાવજત

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

સમસ્યા:

પોરબંદર જિલ્લામાં હાલ જ્યારે ક્લસ્ટર, પોરબંદર જિલ્લામાં ક્લસ્ટર, પોરબંદર જિલ્લામાં જ્યારે ક્લસ્ટર બ્લોક કે જિલ્લા કક્ષાએ શિક્ષક તાલીમનું આયોજન કરવામાં આવે છે. તેમાં શિક્ષકો T.A.D.A. ફોર્મ ભરવા માટે ખુબ વધુ સમય લે છે. અને તેઓ ઘણાખરા ફોર્મ ભરવામાં પણ ભૂલ કરે છે. આ પ્રક્રિયામાં પ્રત્યેક શિક્ષકનો ૫ થી ૧૦ મિનીટ જેટલો તાલીમનો સમય વેડફાય છે.

ઇનોવેશન પૂર્વેની સ્થિતિ (ડેટા અને તે સંબંધી આધાર-પુરાવા) :

શિક્ષકો ઇનોવેશન પૂર્વે તાલીમ દરમિયાન પરંપરાગત રીતે T.A.D.A. ફોર્મ ભરતા હતા.

ઇનોવેશન માટે ની પ્રયુક્તિ, સાધનસામગ્રી, સમયગાળો અને લક્ષ્યજૂથ :

પ્રયુક્તિ. :-

પોરબંદર જિલ્લાની કોઈ પણ કક્ષાની શિક્ષક તાલીમ હોય તો તેમાં T.A.D.A. ફોર્મ સરળતાથી ભરી સકાય તે માટે એક ટૂલ બનાવવામાં આવ્યું.

સાધનસામગ્રી. :- e - T.A.D.A. ટૂલ, અને DTC ડેટા

સમયગાળો. :- વર્ષ ૨૦૨૧ થી ...

લક્ષ્યજૂથ :- પોરબંદર જિલ્લાના સરકારી પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષકો.

નવતર પ્રયોગનું વિગતવાર વર્ણન :

પોરબંદર જીલ્લામાં જ્યારે ક્લસ્ટર બ્લોક કે જીલ્લા કક્ષાએ શિક્ષક તાલીમનું આયોજન કરવામાં આવે છે. તેમાં શિક્ષકો T.A.D.A. ફોર્મ ભરવા માટે ખુબ વધુ સમય લે છે. અને તેઓ ઘણાખરા ફોર્મ ભરવામાં પણ ભૂલ કરે છે. આ પ્રક્રિયામાં પ્રત્યેક શિક્ષકનો ૫ થી ૧૦ મિનીટ જેટલો તાલીમનો સમય વેડફાય છે. કુલ જો ૨૫૦ શિક્ષકો ની તાલીમ નું આયોજન કરવામાં આવે તો આસરે ૧૨૫૦ મિનીટ જેટલો સમય બગડે છે. આસરે ૨૦ કલાક જેટલી માનવ કલાક બગડે છે.

જ્યારે પણ કોઈ તાલીમ માં શિક્ષક આવે ત્યારે હાજરી પત્રક માં તેમની પાસે થી DTC ડેટા અને તેમને તાલીમ સ્થળે પહોચતા એક તરફ નું મુસાફરી ભાડા ની વિગત મેળવવામાં આવે ત્યાર બાદ તે ડેટાના આધારે તેમનું ભરેલું T.A.D.A. નું ફોર્મ તેમને પ્રિન્ટ આપી સકાય છે.

મૂલ્યાંકનની વિગતો (મૂલ્યાંકન ઉપકરણ, પ્રયુક્તિ વગેરેની વિગત)

શિક્ષક તાલીમ દરમિયાન e -T.A.D.A. ટૂલ ના ઉપયોગ થી T.A.D.A. નું ફોર્મ જ્યારે શિક્ષકો મેળવે છે ત્યારે e -T.A.D.A. ટૂલ ના ઉપયોગનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે.

પરિણામો : (ડેટાસંબંધિત -આધારપુરાવાસાથે)

- ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
- શિક્ષકોની માનવ કલાકોની બચત
- શિક્ષકો જ્યારે T.A.D.A. ફોર્મ ભરે છે. ત્યારે તેમાં થતા ભૂલ/છેકછાક/ છેકછાક સુધારો કરવાને બદલે કરવી પડતી ટુકી સહી થી છુટકારો.
- T.A.D.A. ફોર્મ ભરવામાં સરળતા
- કુલ જો ૨૫૦ શિક્ષકો ની તાલીમ નું આયોજન કરવામાં આવે તો આસરે ૧૨૫૦ મિનીટ જેટલો સમય બગડે છે. આસરે ૨૦ કલાક જેટલી માનવ કલાક બગડે છે. જે e -T.A.D.A. ટૂલ ના ઉપયોગથી બચાવી શકાય છે.

લાભાર્થીની સંખ્યા : પોરબંદર જીલ્લાના સરકારી પ્રાથમિક શાળાના તમામ શિક્ષકો.

આપના ઇનોવેશનનો અમલ અન્ય શાળા દ્વારા કરવામાં આવ્યો હોય તો તેની વિગત :

આ ઇનોવેશનનો ઉપયોગ ક્લસ્ટર કક્ષા એ કરવામાં આવેલ છે.

ઉપયોગીતા:

પોરબંદર જીલ્લા માં કોઈ પણ કક્ષાની શિક્ષક તાલીમ માં e -T.A.D.A. ટૂલનો ઉપયોગ કરી સકાય છે.

નવતર પ્રયોગની વર્તમાન સ્થિતિ :

નવતર પ્રયોગનો ઉપયોગ ક્લસ્ટર કક્ષા એ કરવામાં આવે છે. અને પોરબંદર જીલ્લા માં કોઈ પણ કક્ષાની શિક્ષક તાલીમ માં e -T.A.D.A. ટૂલનો ઉપયોગ કરી સકાય છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડીયોલિંક / ક્યુઆરકોડ / નવતરપ્રયોગની પ્રક્રિયાનો વિડીયો :

૩૯

હડિયલ સરોજબેન જયંતીલાલ

શ્રી જી એમ પટેલ કન્યા વિદ્યાલય - ધ્રોલ

તા. ધ્રોલ, જિ. જામનગર

મો. ૯૪૨૭૭૫૫૦૬૮

E- mail : sarojkateshiya@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

ગણિત અને ટેકનોલોજી

ક્ષેત્ર : ડિઝિટલ ટેકનોલોજી આધારિત

નવતર પ્રયોગ સામૂહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત :- વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવેલ છે :- 2015 થી ચાલુ છે.

નવતર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિનું વર્ણન :-

હેતુઓ:-

- ગ્રામ્ય વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓને સરળતાથી ગણિત સમજાવવું.
- બાળકો ગણિત જેવા અધરા વિષયમાં રસ લેતા થાય.
- ગણિતને ટેકનોલોજી સાથે જોડી અને ગણિત વિષયને રસપ્રદ બનાવવો.
- વિદ્યાર્થીઓના વ્યવહારિક જ્ઞાનમાં વધારો કરવો.

અમલીકરણ વ્યુહરચના:-

- શ્રી જીએમ પટેલ કન્યા વિદ્યાલય માં ધોરણ 9 અને 10 માં કુલ 400 જેટલા વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરે છે. ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાંથી આવતા બાળકોનો ગણિત વિષય નો પાયો ખૂબ જ નબળો હોય છે. આથી તેને ગણિત વિષય અધરો લાગે છે. બાળકો ગણિતમાં રસ લેતા થાય તે માટે મેં નીચે પ્રમાણે ના પ્રયત્નો હાથ ધર્યાં. આચાર્યશ્રીની મદદથી YouTube પર મેં મારા વિષયના ધોરણ 9 અને 10 ના 90 જેટલા વિડિયો બનાવ્યા અને અપલોડ કર્યાં. આ વિડિયો સમયાંતરે whatsapp ના માધ્યમથી ગ્રુપમાં મૂક્યાં.
- દર રવિવારે whatsapp ગ્રુપમાં ઓનલાઇન ટેસ્ટ નું આયોજન કર્યું જેનાથી વિદ્યાર્થીઓનો ગણિત વિષયમાં ઉત્સાહ વધ્યો.

ઉપયોગિતા :-

- મેં education on the way YouTube માં અપલોડ કરેલા 90 થી પણ વધુ Video નો કોઈપણ શાળા નો વિદ્યાર્થી કોઈપણ સમયે લાભ લઈ શકે છે. અને અધરા લાગતા વિષયોને સરળતાથી સમજી શકે છે.
- શાળા સમય સિવાયના કોઈપણ સમયે ગણિત વિષયનું રિવિઝન કરાવવું શક્ય બન્યું તથા ઓનલાઇન ટેસ્ટ લઈ શકાય છે. જેથી જાહેર રજાઓ માં પણ શિક્ષણકાર્ય કરી શકાય છે.

નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન:-

- મેં હાથ ધરેલ નવતર પ્રયોગનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે વિવિધ યોજનાઓ અમલ કરી જે નીચે મુજબ છે.
- દર રવિવારે ઓનલાઇન ટેસ્ટ નું આયોજન કર્યું.
- ટેસ્ટમાં નંબર પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય પુરસ્કાર આપી સન્માનિત કર્યાં.
- ટેસ્ટમાં ઓછા માર્ક્સ મેળવનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે ફરીથી ટેસ્ટ આપી શકે તેવું આયોજન કર્યું અને યોગ્ય માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ:-

- વિદ્યાર્થીઓ ભણવામાં હોશિયાર થવા લાગ્યા અને અધરા વિષયોનું વારંવાર પુનરાવર્તન થવાથી તેઓને ભણવામાં રસ પડવા લાગ્યો.
- વર્ષ 2020-21 માં અમારી શાળા જામનગર જિલ્લાની શ્રેષ્ઠ શાળા તરીકે પસંદગી પામી રૂપિયા 1,00,000 નું ઇનામ પ્રાપ્ત કર્યું
- ગુજરાત રાજ્યની શ્રેષ્ઠ શાળા તરીકે દ્વિતીય ક્રમે પસંદગી પામી 3,00,000 નું ઇનામ મેળવ્યું.

નવતર પ્રયોગ ની વર્તમાન સ્થિતિ:-

હાથ ધરેલ નવતર પ્રયોગમાં મને ખૂબ જ સફળતા મળી અને શાળાની દરેક કસોટીઓ તેમજ સ્પર્ધામાં વિદ્યાર્થીઓ ભાગ લેતા થયા ઉપરાંત ગણિત વિષયની દરેક પરીક્ષાઓમાં વિદ્યાર્થીઓ સારા માર્ક્સ સાથે પાસ થવા લાગ્યા.

ફોટોગ્રાફ / વિડિયો લિન્ક / QR કોડ :

ધોરણ 9 અને ધોરણ 10 માં YouTube પર ગણિત વિષયના 90 થી વધુ વિડીયો અપલોડ કર્યાં.

link:- <https://youtu.be/XHcUJr305ug>

માનનીય શિક્ષણ મંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા દ્વારા શ્રેષ્ઠ શાળા એવોર્ડ ની ટ્રોફી અને પ્રમાણપત્ર આપી સન્માન

૪૦

વૈશ્ણવ મીરા સતિષભાઈ

શ્રી સ્વામી વિવેકાનંદ વિનય મંદિર -ચણાકા

તા.ભેસાણ, જિ.જૂનાગઢ

મો. ૬૩૫૨૩૮૯૦૦૯

E- mail : vaishnavmira11@gmail.com

વિભાગ : માધ્યમિક

TEACHING THROUGH FIELD VISITS (ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા શિક્ષણ)

ક્ષેત્ર : NEP2020, NCFSS , SCF FS અને NCF SE સંબંધિત....

પેટા ક્ષેત્ર : ઇનોવેટીવ શિક્ષણ પદ્ધતિઓ જેમકે, Field Trips/ STEM / STEAM /
STREAM આધારિત શિક્ષણ, ટીમ ટીચિંગ, કોસ કટિંગ અને ઇન્ટર ડિસીપ્લીરી વિષયો

નવતર પ્રયોગ સામુહિક કરેલ છે કે વ્યક્તિગત : વ્યક્તિગત

નવતર પ્રયોગની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવેલ છે : ૨૦૧૭ થી ચાલુ છે.

સમસ્યા :

- વિષય વસ્તુ પ્રત્યે રસ અને રૂચિ પ્રમાણમાં ઓછી જોવા મળતી હતી.
- પ્રાયોગિક કાર્ય અને પ્રોજેક્ટ કાર્યમાં માર્ગદર્શનની જરૂરીયાત વિદ્યાર્થીઓમાં સર્જનાત્મકતા, કલ્પના શક્તિ અને મૌલિક લેખન પ્રમાણમાં નહિવત જોવા મળતી હતી.
- વ્યવસાય લક્ષી શિક્ષણ ,ચોક્કસાઇ, જૂથ કાર્ય , અવલોકન, મદદ કરવી જેવા ગુણો વિકસાવવા માર્ગદર્શનની જરૂરીયાત.

હેતુઓ :-

- વિદ્યાર્થીઓમાં ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા ઐતિહાસિક તેમજ ભૌગોલિક સ્થળ અને વૈજ્ઞાનિક ક્ષેત્રે માહિતગાર થાય.
- ૩૬૦ મુલ્યાંકનનો પુરતો અવકાશ મળશે અને મુલ્યાંકન કાર્ય રસપ્રદ બનશે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં સાહસ, લીડરશીપ, સમૂહ ભાવના , નીડરતા જેવા ગુણો નો વિકાસ થશે. તેમજ તેમા રહેલી ક્ષમતાને ઓળખે.
- વિજ્ઞાન વિષયમાં ગોખણપટ્ટીને બદલે સારી રીતે વિષય વસ્તુને સમજીને લખી શકે.

ઇનોવેશનનું સમગ્ર વર્ણન :-

નવતર પ્રયોગનો સમય: આ નવતર પ્રયોગ માટે મે વિષય વસ્તુને અનુરૂપ માસવાર આયોજન કરી ઋતુ અનુસાર સમય લિધેલો

નવતર પ્રયોગમાં ઉપયોગમાં લિધેલ પ્રવિધિઓ:- નિદર્શન કાર્ય , ક્ષેત્રિય મુલાકાત, પ્રાયોગિક કાર્ય, પ્રોજેક્ટ કાર્ય, જુથ ચર્ચા, જુથ કાર્ય, ઓડિઓ વિજ્યુઅલ પ્રવિધિ, પ્રવાસ-પર્યટન-નકશા ચાર્ટ કાર્ય.

સાધન સામગ્રીઓ:- ક્ષેત્રિય મુલાકાત માટે લઇ જવાના સ્થળની સંપૂર્ણ માહિતી આયોજન બુક પ્રાયોગિક કાર્ય અને વિષય વસ્તુને અનુબંધ કરતા પ્રોજેક્ટ વર્કના મુદ્દાઓ.

નવતર પ્રયોગ માટેની પદ્ધતિ:-

ક્ષેત્રિય મુલાકાત પહેલાં તૈયારી

- અભ્યાસના લક્ષ્યો નિર્ધારિત કરવા અને ક્ષેત્રિય મુલાકાત પહેલાં સંબંધિત વિષયો પર ચર્ચા.
- વિડિઓ, લેખો અથવા સેમિનાર દ્વારા પૃષ્ઠભૂમિ માહિતી પ્રદાન કરવી
- સ્થળ પર નિષ્ણાતો સાથે પ્રશ્નો માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા

ક્ષેત્રિય મુલાકાત દરમિયાન

- અવલોકનો, ચર્ચા અને નોંધ લેવા દ્વારા સક્રિય ભાગીદારી પ્રોત્સાહિત કરવી.
- વિદ્યાર્થીને હસ્તપ્રયોગો અને પ્રયોગો માટે એન્કવાયરી આધારિત તકનીકી નો ઉપયોગ
- જુથ કાર્ય, જેમ કે માહિતી સંગ્રહ, ફોટોગ્રાફી અથવા ઇન્ટરવ્યૂ માટે સહાયતા.

ક્ષેત્રિય મુલાકાત પછી પ્રતિબિંબ અને મૂલ્યાંકન

- વિષય વસ્તુ અને અનુરૂપ મુખ્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા માટે ડિબ્રિફિંગ સેશન કરવું.
- અવલોકનો આધારિત પ્રોજેક્ટ્સ, રિપોર્ટ્સ અથવા પ્રસ્તુતિઓ પ્રદાન કરવી.
- વિદ્યાર્થીઓને તેમની શીખેલી બાબતોને વાસ્તવિક જીવનમાં લાગુ કરવા માટે પ્રેરિત કરવું.

ફેરફાર સંબંધી (લોજિસ્ટિકલ) મુદ્દા

- મંજૂરીઓ, પરિવહન અને સલામતી વ્યવસ્થા સંકલન.
- પૂર્વ યોજના, સંસ્થા સાથે સહયોગ અને જોખમ મૂલ્યાંકન.

વિદ્યાર્થીની સંલગ્નતા

- કેટલાક વિદ્યાર્થીઓમાં રુચિ અથવા પ્રેરણા અભાવ.
- જવાબદારીઓ નિર્ધારિત કરવી, એન્ટરેક્ટિવ પ્રવૃત્તિઓ અને ગેમિફાઇડ લર્નિંગ.

મૂલ્યાંકન અને અભ્યાસ

- ક્ષેત્ર પ્રવાસના અભ્યાસ પરિણામોનું મૂલ્યાંકન.
- વિષય વસ્તુને સાંઘતા પ્રેક્ટીકલ, રચનાત્મક અસાઇનમેન્ટ્સ, વિદ્યાર્થીઓની પ્રતિસાદ અને સમયાંતરે અનુસંધાન.
- ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા શિક્ષણ એ શિક્ષણ માટે એક પરિવર્તનશીલ સાધન છે, જે શીખવાની પ્રક્રિયાને સક્રિય, રસપ્રદ અને અર્થપૂર્ણ બનાવે છે.

- સાર્વજનિક રીતે સંરચિત ક્ષેત્રિય મુલાકાતો ને અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરીને, શિક્ષકોએ વિદ્યાર્થીઓમાં ઊંડાણ પૂર્વક સમજ, ઉત્સુકતા અને જીવનભર શીખવાના મૌલિક દૃષ્ટિકોણને પ્રોત્સાહિત કરી શકે છે. તે છતાં પડકારો હોય છે.
- વ્યૂહાત્મક આયોજન અને નવીન પદ્ધતિઓથી અનુભૂતિ આધારિત શિક્ષણના લાભોને વધુ પ્રભાવી બનાવી શકાય છે.
- ક્ષેત્રિય મુલાકાત એ (Field Visits) અનુભૂતિ આધારિત શિક્ષણમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે, જે વિદ્યાર્થીઓને સિદ્ધાંતો અને વાસ્તવિક વિશ્વ વચ્ચેનો સંબંધ સમજવામાં સહાય કરે છે.
- આ મારો નવતર પ્રયોગ ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા શિક્ષણની અસરકારકતા પર પ્રકાશ પાડે છે,
- વિદ્યાર્થીઓને વર્ગખંડોથી લઈને વૈજ્ઞાનિકો સાથે મુલાકાત, SAC-ISRO LAB, IPR LAB , PRL LAB, પ્રકૃતિશિક્ષણ શિબિરો, એગ્રીકલચર ના વિભાગો, પ્લાન્ટ ટિશ્યુ કલ્ચર લેબ, બોટનીકલ ગાર્ડન, વિવિધ સાયન્સ સિટી લેબ અને ગેલેરી, , પ્રાણી સંગ્રહાલય, ગીરના જંગલોની વિવિધતા, વિવિધ અભ્યરણ્યો, મરીન નેશનલ પાર્ક - પોસિત્રા અને નરારા જેવા ટાપુઓ, વિવિધ નાની-મોટી કંપનીઓ, હોસ્પિટલના વિભાગો જગ્યાઓની સફર કરેલ છે
- શિક્ષણ શાસ્ત્રીય ફાયદા, પડકારો અને ક્ષેત્રિય મુલાકાત આધારિત શિક્ષણમાંથી શ્રેષ્ઠ લાભ મેળવવાના વ્યૂહરચનાઓ પર અસર કરે છે.
- પારંપરિક વર્ગખંડ શિક્ષણ (Classroom Teaching) જરૂરી છે, પરંતુ તે ઘણીવાર અનુભવ આધારિત ઘટક વગરનું હોય છે, જે જ્ઞાનની સમજ અને યાદ રાખવા માટે જરૂરી છે.
- ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા વર્ગખંડ શિક્ષણ અને વ્યવહારુ અનુભવ વચ્ચેનું મહત્વપૂર્ણ મિડિયમ છે. તે વિદ્યાર્થીઓમાં ઉત્સુકતા, ચિંતનશીલતા અને સમસ્યા હલ કરવાની ક્ષમતાને વિકસિત કરે છે.

નવતર પ્રયોગની મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાનું વર્ણન :-

ક્ષેત્રિય મુલાકાત દ્વારા શિક્ષણએ વિદ્યાર્થીઓમાં રહેલી દ્વીમતાઓ અને તેમા છુપાયેલી સર્જનાત્મકના બહાર લાવવા માટેનું અગત્યનું પાસુ છે.જેના દ્વારા વર્ગ ખંડ દરમ્યાન કયાસ રહી ગયેલા મુદ્દાઓને સારી રીતે ઊંડાણ પુર્વક મુલ્યાંકન કરવા શિક્ષકને પ્રેરે છે. વિદ્યાર્થીઓમાં NEP-2020 મુજબ 360 ° મૂલ્યાંકનને પુરો અવકાશ મળે છે, અહી મુલ્યાંકન પ્રક્રિયા મૌખિક, લેખિત અને પ્રોજેક્ટ વર્ક તેમજ જુથ ચર્ચા અને ટીમવર્ક દ્વારા અવલોકન કરેલ છે.વિષય વસ્તુ સાથે અનુબંધ સાધીને અઘરા લાગતા મુદ્દાઓને સરળ કરવા માટેનો ખુબજ સરસ આયોજન સાથેનું મુલ્યાકન કરેલ છે.

નવતર પ્રયોગનું પરિણામ :

- મારી શાળામાં ધો.૯ અને ૧૦ ના કુલ ૫૭ બાળકોમાંથી ૪૦ બાળકોમાં આ નવતર પ્રયોગ પછી ઉત્તમ સુધારો જોવા મળ્યો. જેમાંથી ૨૦ બાળકો, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીયકક્ષાએ વિવિધ સ્પર્ધાઓમાં સફળ થયા અને બાકીના ૨૦ બાળકો શાળા કક્ષાએ અને તાલુકા સુધી શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરતા થયા. ક્ષેત્રિય મુલાકાતથી વિદ્યાર્થીઓમાં વિષયવસ્તુ પ્રત્યે રસ અને રુચિ કેળવાઈ અને સાથે વિજ્ઞાન વિષયમાં ગોખણપટ્ટી ને બદલે સારી રીતે સમજીને લખતા થયા.

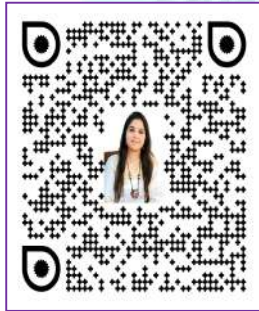
- વિષય વસ્તુને અનુબંધ કરતા પ્રોજેક્ટ વર્કના મુદ્દાઓ સાથે પ્રાયોગિક કાર્યના કૌશલ્યની કેળવણી જોવા મળી.
- ક્ષેત્રીય મુલાકાત થકી વિદ્યાર્થીઓ વૈજ્ઞાનિક ક્ષેત્રે ઐતિહાસિક ક્ષેત્રે તેમજ ભૌગોલિક સ્થળની મુલાકાતથી માહિતગાર થતા થયા.
- ક્ષેત્રીય મુલાકાત દ્વારા શિક્ષણથી બાળકમાં વર્ગખંડથી લઈ વ્યવસાય સુધી સર્વાંગી વિકાસ થતો જોવા મળે છે.
- વિદ્યાર્થીઓ તેમની ક્ષમતાને ઓળખી તેમજ સાહસ,લીડરશીપ,નીડરતા અને સમૂહ ભાવના જેવા ગુણોનો વિકાસ થયેલો જોવા મળ્યો.

ઉપયોગીતા :

મારો આ નવતર પ્રયોગ રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક, માધ્યમિક તેમજ કોલેજ કક્ષા સુધીના તમામ વિદ્યાર્થીઓ માટે લાગુ પાડી શકાય છે.

ફોટોગ્રાફ / વિડિયો લિન્ક / QR કોડ :

૪૧

મોરી નીતિનલાલ બી.

શ્રી ઘાંટવડ કુમાર પ્રાથમિક શાળા
તા.કોડીનાર, જિ.ગીર સોમનાથ

મો.૯૬૦૧૫૭૭૧૧૧

E- mail : morinitin15@gmail.com

વિભાગ : પ્રાથમિક

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC)

SIC નો પરિચય: SIC નો અર્થ “શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થી ઓ વચ્ચે નવતર વિચારો અને સાહસિકતાનું સર્જન કરવાનો છે.”

SIC રજિસ્ટ્રેશન: શાળા કક્ષાએ આચાર્ય દ્વારા SIC પોર્ટલ પર ઓનલાઇન રજીસ્ટ્રેશન કરવું.

SIC ની પ્રવૃત્તિઓ:

લીડરશીપ ટોક/પ્રેરણા સેશન, ક્ષેત્રની મુલાકાત અને સમસ્યાઓની ઓળખ, વૈભિનાર, પ્રદર્શન, બેગલેસ વર્ક, નવીનીકરણ સ્પર્ધા -આઈડીયા ક્રિએશન ચેલેન્જિસ/આઈડીયા, વિદ્યાર્થી ઓ માટે ડેમો દિવસ, બિઝનેસ મોડેલ ડેવલપમેન્ટ પર સત્ર, ઉદ્યોગસાહસિકતા અને સ્ટાર્ટ અપ સપોર્ટ ઇકોસિસ્ટમ, શાળાના વિદ્યાર્થી ઓ દ્વારા વિકસિત

ઉત્પાદનો પર સત્ર.

SIC નું લક્ષ્યજીથ: વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને આચાર્યશ્રીઓ...

SIC નું વર્ણન:

શિક્ષણ મંત્રાલયના ઇનોવેશન સેલ અને AICTE એ શાળાઓમાં ઇનોવેશન, સર્જનાત્મકતા, ડિઝાઇન થિંકિંગ અને ઉદ્યોગસાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SI) પ્રોગ્રામ શરૂ કર્યો છે. નેશનલ ઇનોવેશન એન્ડ એજ્યુકેશન પોલિસી 2020 સાથે સંલગ્ન, SI વાર્ષિક કેલેન્ડર હેઠળ વિદ્યાર્થી ઓ અને શિક્ષકો માટે પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા આઉટ ઓફ ધ બોક્સ વિચારને પ્રોત્સાહન આપે છે. આ પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થી ઓને શાળા, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સ્તરે ઇનોવેશન અને પ્રોટોટાઇપ સ્પર્ધાઓ માટે તૈયાર કરે છે. SIC શાળાઓને ઉચ્ચ શિક્ષણ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ સાથે જોડે છે, એક્સપોઝર અને ઉદ્યોગસાહસિક આંતરદૃષ્ટિ ઓફર કરે છે, જેમાં વિચારધારા,

પ્રોટોટાઇપિંગ અને પ્રેરક સત્રોનો સમાવેશ થાય છે.

SACની ઉપયોગિતા

SACનો ઉદ્દેશ શાળાના આચાર્યો, શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થી ઓ માટે સ્કૂલ ઇનોવેશન સ્પર્ધાના ભાગરૂપે સહભાગીમાં આઈડીયાના સર્જન, આઉટ-ઓફ-ધ-બોક્સ થિંકીંગ, ડિઝાઇન થિંકીંગ, સામાજિક સમસ્યાનું નિરાકરણ અને પ્રોટોટાઇપ વિકાસના કૌશલ્યોનું પોષણ કરવાનો છે.

SAC ના ફોટોગ્રાફ/વિડીયો/ક્યુચાર કોડ/લિંક:

ઈ-મેલ : schoolinnovation@aicte-india.org

વેબસાઇટ : <https://sic.mic.gov.in>

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SAC) નો પરિચય : શિક્ષણ મંત્રાલયના ઇનોવેશન સેલ અને AICTE એ શાળાઓમાં ઇનોવેશન, સર્જનાત્મકતા, ડિઝાઇન થિંકીંગ અને ઉદ્યોગસાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SAC) પ્રોગ્રામ શરૂ કર્યો છે. નેશનલ ઇનોવેશન એન્ડ એજ્યુકેશન પોલિસી 2020 સાથે સંલગ્ન, SAC વાર્ષિક કેલેન્ડર હેઠળ વિદ્યાર્થી ઓ અને શિક્ષકો માટે પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા આઉટ ઓફ ધ બોક્સ વિચારને પ્રોત્સાહન આપે છે. આ પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થી ઓને શાળા, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સ્તરે ઇનોવેશન અને પ્રોટોટાઇપ સ્પર્ધાઓ માટે તૈયાર કરે છે. SAC શાળાઓને ઉચ્ચ શિક્ષણ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ સાથે જોડે છે, એકસ્પોઝર અને ઉદ્યોગ સાહસિક આંતરદૃષ્ટિ પ્રસ્થાપિત કરે છે.

એસઆઈસીની સ્થાપના કોણ કરી શકે?

શિક્ષણ મંત્રાલયના ઇનોવેશન સેલ (MIC) દેશભરની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં SAC બનાવવાની ભલામણ કરી છે.

ભારતમાં રાજ્ય બોર્ડ સહિત કોઈપણ શૈક્ષણિક બોર્ડ સાથે સંકળાયેલી કોઈપણ શાળા, સ્કૂલ SACની સ્થાપના કરી શકે છે અને તેને ઈ વેબસાઇટ પર નોંધણી કરાવી શકે છે.

SAC સમિતિનું માળખું: શાળા સંચાલિત પ્રવૃત્તિઓ શાળાઓ નીચેના સભ્યો સાથે શાળા સ્તરે SAC સમિતિની રચના કરશે.

ક્રમાંક	સભ્ય	કોણ બની શકે છે?
1	એક્ઝિક્યુટિવ રિપ્રેઝન્ટેટિવ્સ	1. ચેરપર્સન (શાળાના આચાર્ય) 2. કન્વીનર/ પ્રવૃત્તિ કો-ઓર્ડિનેટર (વાઇસ પ્રિન્સિપાલ/સિનિયર ટીચર)
2.	શિક્ષક રિપ્રેઝન્ટેટિવ્સ/ પ્રતિનિધિઓ	1. ઇનોવેશન એમ્બેસેડર્સ (પ્રશિક્ષિત શિક્ષકો) 2. અતિરિક્ત સભ્યો (પ્રિન્સિપાલ દ્વારા નિયુક્ત (min 2 સભ્યો) 3. ATL ઇન્ચાર્જ (જો લાગુ પડતું હોય તો)
3.	સોશિયલ મીડિયા કો-ઓર્ડિનેટર	1. શિક્ષક/સ્ટાફ
4.	વિદ્યાર્થી પ્રતિનિધિઓ	1. શાળા કેપ્ટન/હેડ બોય/હેડ ગર્લ 2. વિદ્યાર્થી સભ્યો (min 5 એક્ઝિક્યુટિવ રિપ્રેઝન્ટેટિવ્સ દ્વારા નામાંકિત)
5.	બાહ્ય નિષ્ણાત પ્રતિનિધિઓ	1. સફળ ઉદ્યમીઓ 2. નિષ્ણાત સભ્યો (નજીકના ઇન્ડ્યુબેશન/પ્રી-ઇન્ડ્યુબેશન કેન્દ્રના અધિકારી, નજીકના ઉદ્યોગ/બેંક/સંસ્થાના ટેકનોલોજી/ નાણા/ વેચાણ/ બેંકિંગ નિષ્ણાત, IPR નિષ્ણાતમાં MIC દ્વારા સ્થાપિત સંસ્થાના ઇનોવેશન કાઉન્સિલના પ્રમુખ/ સંયોજક/ સભ્ય. અને/અથવા સેલ્સ/ માર્કેટિંગ/ પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન/ પ્રોડક્ટ મેન્યુફેક્ચરિંગ વગેરેમાં અનુભવ ધરાવતા વરિષ્ઠ ઉદ્યોગ નિષ્ણાતો. વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓ

સ્થાપના અને મોનિટરિંગની પ્રક્રિયા

શાળાના એક્ટિવિટીવ રિપોઝન્ટેટિવ્સ (પ્રિન્સિપાલ/વાઇસ પ્રિન્સિપાલ)એ SAC કમિટીની રચના કરીને સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ માટે રજિસ્ટ્રેશનની પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની રહેશે.

શિક્ષણ મંત્રાલયના ઇનોવેશન સેલ દ્વારા મોનિટરિંગ શિક્ષણ મંત્રાલયનો ઇનોવેશન સેલ ત્રિમાસિક ધોરણે SACની પ્રગતિ પર નોંધ રાખશે.

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC) નું મહત્વ : શાળા ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC) શાળાના વિદ્યાર્થી ઓના તેજસ્વી વિચારો અને ઇનોવેશનને પ્રોત્સાહિત કરવા, કૌશલ્ય, તાલીમ, હેન્ડહોલ્ડ અને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે તથા ઉત્પાદનો, ટેકનોલોજી અને સ્ટાર્ટઅપ્સ બનાવવા માટે પસંદ કરેલ નવીનતાઓને ભંડોળ પૂરું પાડવાનો છે. વિદ્યાર્થી ટીમોની પસંદગીમાં તાલીમ અને સ્કાઉટિંગના વિવિધ તબક્કાઓ સામેલ હશે, જેમ કે, આઇડિયેશન, પુક ઓક કન્સેપ્ટ પ્રોટોટાઇપ, બિઝનેસ પ્રોડક્ટ ડેવલપમેન્ટ, કુલ 3 કરોડનું ભંડોળ 200 શ્રેષ્ઠ વિચારો માટે આરક્ષિત છે, જે પ્રોટોટાઇપ વિકસાવવા માટે દરેક પસંદ કરેલા આઇડીયાને 1.5 લાખ ફાળવશે.

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC) થી અપેક્ષિત પરિણામો

- શાળાઓમાં વિચારધારા, નવીનતા અને ઉદ્યોગસાહસિકતા (આઈ.આઈ.ઈ) ઇકોસિસ્ટમ વધારવી.
- શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થી ઓ વચ્ચે આઈ.આઈ.ઈ ડિઝાઇન વિચારસરણી, સર્જનાત્મક વિચારસરણી, આઇપીઆર, ફાઇનાન્સ અને પ્રોડક્ટના વેચાણ અંગે જાગૃતિ વધારવી.
- ઉચ્ચ શિક્ષણની જરૂરિયાતો સાથે શાળા આઈ.આઈ.ઈ ની પહેલને ગોઠવો.
- શાળાઓમાં નવીનતા અને ઉદ્યોગસાહસિકતાના માળખાનું વિસ્તરણ કરો. વિદ્યાર્થીઓના વિચારો અને ઉદ્યોગસાહસિક પ્રયત્નોને ટેકો આપવા અને પ્રોત્સાહન આપવા માટે શાળાઓને સજ્જ કરો.
- નવીનતા, ઉદ્યોગસાહસિકતા, આઇપીઆર અને ડિઝાઇન થિંકિંગ માટે સાતત્યપૂર્ણ ઇકોસિસ્ટમ ઊભી કરવામાં શાળાઓને મદદ કરો.

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલ (SIC) વધુ માહિતી માટે આપેલ QR કોડસ્કેન કરો.

SIC રજીસ્ટ્રેશન સ્ટેપ

SIC વિશે વધુ માહિતી

સ્કૂલ ઇનોવેશન કાઉન્સિલના ક્ષેત્રો:

1. હેલ્થકેર અને બાયોમેડિકલ ઉપકરણો.
2. કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસ.
3. સ્માર્ટ વાહનો/ ઇલેક્ટ્રિક વાહન/ બેટરી ટેકનોલોજી.
4. ફૂડ પ્રોસેસિંગ/પોષણ/બાયોટેક
5. રોબોટિક્સ અને ડ્રોન.
6. વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ/વેસ્ટ ટુ વેલ્થ ક્રિએશન
7. સ્વચ્છ અને પીવાલાયક પાણી.
8. રિન્યુએબલ અને એફોર્ડેબલ એનર્જી
9. IoT આધારિત ટેકનોલોજી School Innovation Program – 360 degree approach
10. ICT, સાયબર-ફિઝિકલ સિસ્ટમ્સ, બ્લોકચેન, કોન્નિટિવ કમ્પ્યુટિંગ, ક્લાઉડ કમ્પ્યુટિંગ, AI અને ML.
11. સોફ્ટવેર/એપ ડેવલપમેન્ટ
12. ક્વોન્ટમ કમ્પ્યુટિંગ
13. પ્રવાસ અને પર્યટન
14. કાઇનાન્સ લાઇક સાયન્સ
15. સ્માર્ટ એજ્યુકેશન
16. સ્માર્ટ સિટીઝ
17. રમતગમત અને ફિટનેસ
18. સ્માર્ટ ટેક્સટાઇલ્સ
19. ટકાઉ પર્યાવરણ
20. ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર
21. ઉત્પાદન સમસ્યા
22. સંરક્ષણ અને સુરક્ષા
23. ખાણકામ, ધાતુઓ, સામગ્રી
24. કન્ઝ્યુમર ગુડ્સ અને રિટેલ
25. ફેશન અને કાપડ
26. શિક્ષણ
27. સ્ટાર્ટ-અપ માટે અન્ય ઉભરતા ક્ષેત્રોની નવીનતા

ગીર સોમનાથ - જિલ્લા ઇનોવેશન ફેસ્ટિવલની તસ્વીરી અલસ

INNOVATION

Distinguishes Between A Leader And A Follower.

EDUCATIONAL INNOVATION